

SLAVJE MLADOSTI IN POMLADI

Veliko mladih Pomurcev se je v sredo zbralo pred osrednjim vhodom na SCTPU, kjer so godli mladi glasbeniki. Že dopoldan je bilo lepo, toplo pomladno vreme, ki je pripomoglo k uspešnemu poteku prireditve, ki bi jim lahko rekli pozdrav štafeti, mladosti in pomladi 87. Ni šlo namreč le za glasbena srečanja (koncert je bil tudi zvečer v Klubu mladih), pač pa tudi npr. za ekološko-mirovni shod pri reki Muri, pripravili so stojnice, kjer so »prodajali« mladinsko ustrvarjalnost, številni so se udeležili tudi razprav, skratka, dogajalo se je veliko. In prav tovrstno dogajanje, ki bi vključevalo kar največ mladih, smo v prejšnjih štafetnih letih že kar pogrešali. Zdaj spet kaže, da je korak naprej storjen, leta 1988 bo treba stopiti naslednjega...

NASLOV

Leto XXXVII
Št. 13

Murska Sobota
2. april 1987

Cena 200 din

VESTNIK

Na Gospodarskem razstavišču v Gornji Radgoni bodo v ponedeljek odprli 4. Jugoslovanski sejem gradbeništva in gradbenih materialov z mednarodno udeležbo. Vestnik v današnji številki predstavlja ponudbo nekaterih razstavljalcev.

MNOGO HRUPA ZA NIC?!

Že dolgo noben zakonski predpis ni sprožil toliko razprav in polemik takšnih razsežnosti, kot zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v letu 1987. Zakon nosi sicer nekoliko daljši naslov, vendar je bolj kot naslov pomembna njegova vsebina. Prav o tej pa je bilo v zadnjem mesecu veliko različnih mnenj in različnih razlag, to še toliko bolj, ker v predpisanem roku ni bilo pravilnika o načinu določanja sredstev za osebne dohodke in drugih ustreznih navodil, zato si je zakon lahko razlagal vsak po svoje. V težavah so se tako znašli porabniki družbenih sredstev, torej organizacije združenega dela, kot tudi služba družbenega knjigovodstva, ki ni imela enotnih navodil o postopkih pri izvajanju zakona.

Omenjeni zakon določa, da višina osebnih dohodkov v prvih treh mesecih letos ne sme presegati povprečja zadnjega lanskega četrtletja, povečane pa za četrtno sredstev, ki so jih izplačali za osebne dohodke po zaključnem računu, vendar še pred sprejetjem le-tega. Če so že pri februarjskem izplačilu osebnih dohodkov v nekaterih republikah, denimo na Hrvaškem, bili dokaj dosledni, služba družbenega knjigovodstva v Sloveniji izplačil ni zadrževala, pač pa le opozarjala in od organizacij združenega dela je bilo tako odvisno, kakšne osebne dohodke so delavcem izplačevali.

Spet se je ponovilo staro pravilo, da je zakon prizadel predvsem tiste organizacije združenega dela, kjer so se tani držali družbenih usmeritev, ravнали gospodarno in niso preveč sredstev prelivali v osebne dohodke. Tam, kjer v lanskim zadnjih treh mesecih osebnih dohodkov niso povečevali in so to storili šele v januarju, bi morali tako zdaj preveč izplačana sredstva vračati, po zakonu že v februarju oziroma marcu. Vendar nekatere najnovejše razlage, ki so prihajale tako rekoč vsak dan (včeraj je zvečer zbor sprejel tudi dopolnitve zakona, vendar nam vse podrobnosti do sklepa redakci-

je še niso bile znane), položaj le nekoliko omilijo. Če je bil zakon v svoji prvotni obliki premalo selektiven, saj je enako obravnaval vse uporabnike družbenih sredstev, tako tiste, ki so v preteklem letu zadržali rast izplačil osebnih dohodkov v okviru doseženega dohodka, kot tiste, ki niso upoštevali niti določil resolucije o razporejanju dohodka v svojih samoupravnih aktih, enako izvoznike in tiste, ki ne izvažajo, sezonce in nesezone, je zdaj položaj le nekoliko ugodnejši. Poročni v takšni ali drugačni obliki vsekakor bodo, vendar bodo te tako v gospodarstvu kot v družbenih dejavnostih opravili šele po sprejemu periodičnih obračunov za prvo četrtletje, ko bodo tudi znani podatki o rasti produktivnosti in dohodka na delavca. Od teh dveh kazalcev je namreč odvisna tudi rast osebnih dohodkov.

Naj bo kakor koli že, eno je ob vsem tem jasno že zdaj. Nova zakonodaja pomeni v bistvu zamrzitev osebnih dohodkov, le da smo jo hoteli izpeljati na drugačen način, na način, ki je sprejemljiv le takrat, ko odpove samoupravljalška zavest. Če je ta zares odpovedala, bodo morali odgovoriti sestavljenci zakona, ki bi morali prevzeti tudi posledice, ki so nastale. Dejstvo je, da je bil zakon premalo natančen, v razlagah smo se preveč zapletali in tako po nepotrebnem trošili energijo, ki bi jo lahko koristneje izrabili na drugih področjih. Vodišne in vodstvene strukture v organizacijah združenega dela so se s tem ne morejo spoprijeti, namesto da bi se ukvarjale s proizvodnjo, kakovostjo, izvozom... Postali smo že pravi moštri v iskanju luknj v zakonu in nismo prepričani, da jih tudi ta zakon nima. Najslabše ob vsem tem pa je, da se med delavci zmanjšuje motiviranost za boljše delo, kar lahko ima daljnosežne in neugodne posledice. Bomo krivdo za to spet prevzeli na delavce?

Ludvik Kovac

POMURCI NA SEJMU ALPE—JADRAN

Težavno »zborovsko petje«

Sejem Alpe-Adrija si je od 23. do 28. marca ogledalo 67 tisoč obiskovalcev. Čeprav je bila to lepa prilika za neposredno množično propagiranje gostinsko-turističnih zmogljivosti Pomurja, je ostalo le pri besedah. Kljub tarnanju vsakega posebej, kako da premalo sodelujejo, pomurski turistični delavci niso zmogli organizirati skupne predstavitev Pomurja niti en sejmski dan.

Sejem se je začel pred 26 leti kot predstavitev obsejneg sodelovanja, zadnja leta pa so vse bolj v ospredju razstave Človek in prosti čas, Navigacija, elektro—akustični aparati, glasbila, brezplačne predstavitve modnih kozmetičnih tokov v svetu Ilirije, Krke, Saponie, Zlatoroga in Plive, razstavi Naređi sam in Dobre igrace, letos odmevni nastop Bosne in Hercegovine ter novoustanovljene agencije Slovenijaturist (prelevila se je iz TTG—ja in je bila na sejmskem prostoru, pa tudi medijsko, najbolj agresivna)— vse to je privabilo množico obiskovalcev od blizu in daleč, ki so si napasli oči na ponujenih izdelkih in storitvah.

V središču pozornosti je bila Elanova jadrnica, prav tako pa je na zunanem razstavnem prostoru marsikdo stopil v bivalne enote Avtoradgone, ki so bile znatraj prav okusno urejene v počitniške hišice. Tudi pri pianinih Line iz Apač, ki so bili razstavljeni v kletnih prostorih hale B med dragimi video, glasbenimi in drugimi uvoženimi aparati, se je ustavil marsikateri obiskovalec (mladi so tu in tam Lini naredili zastoj reklamo in zaigrali na razstavljeni instrumenta). V živilski industriji so bili najbolj oblegani sodelavci Ljubljanskih mlekar in Zmajčkovega butika, ki so pripravili pravo tekmovanje o sladolelih — nagrada je bila seveda lučka. Kot zastoj pa so se prodajali tudi hamburgerji ABC Pomurke, ki je v ponudbi jedi izstopala prav zaradi nizke ce-

Še posebej se je letos izkazala Gospodarska zbornica Slovenije oziroma njen Center za ekonomsko in turistično propagando, ki je organiziral predstavitve turističnih kmetij v Sloveniji. V šestih dneh so se na razstavnem prostoru predstavile vse slovenske pokrajine ter z etnografskimi in kulinaricnimi značilnostmi navdušile obiskovalce.

Dan Podravja in Pomurja je bil v četrtek, 26. marca. Sodelovali so člani turističnega društva iz Svečine in predstavljali domača kmečka opravila, pesmi, pa tudi ples. Etnološke in kulinaricne značilnosti Pomurja so predstavljali izdelovalka slavnatih izdelkov iz Lipovec, izvajalci romske glasbe ter gostinci iz Narodne restavracije v Radencih. Ves čas se je pri njihovem razstavnem prostoru zbiralo veliko občudovalcev glasbe, slavnatih izdelkov — nekateri so poskušali kaj narediti tudi sami, največ pa je bilo seveda občudovalcev gibanic, mesa iz tunke ter dobre kapljice. Predstavitve je torej upela, bi lahko dejali. Toda ni povsem tako. Še vedno ostaja glavni problem, da se turistični delavci ne morejo odločiti: se bodo predstavljali po občinah, kot Prekmurje, Pomurje, ali pa v okviru Štajerske. Umetne zemljepisne razlike delajo več škode kot koristi, kajti če odmislimo ponudbo Radenske (ki je izdala svoj prospekt, kjer ponuja vsako ponudbo, ne pa kraj), potem pomurske turistične ponudbe sploh ni. Tri turistično usmerjene kmetije, ki so že lani prejele znak razpolovljenega jabolka in so vse v sobotški občini, so bile tudi na zemljevidu in prospektih na sejmu še vedno edine v Pomurju. Kje so bili prospekti in zemljevidi pomurskih krajev, kje programi prireditelj turističnih društev? Vsak posebej zna biti glase, ko pa naj bi zapeli skupno v zboru in pritegnili obiskovalce, pa odpovedo. Kako dolgo še.

Bernarda Pečnik

SOBOŠKA ABSTINENCA ALI

O jari kači in steklem polžu

Če bi sodili po petkovi udeležbi na predvideni razpravi o ekologiji, energiji in varčevanju, ki so jo v gasilskem domu v Murski Soboti pripravile konference Socialistične zveze mestnih krajevnih skupnosti, z varstvom okolja v mestu in ožji okolici ni problemov. Od blizu 250 udeležencev jih je prišlo vsega 20 ali 30, pa še to sami znani obrazi, ki so sicer povsod zraven. O vzrokih abstinence, ki ima že zavoljo priprav na bližnjo problemsko konferenco slovenske SZDL o teh vprašanjih čuden prizvok, je mogoče razmišljati v več smereh. Petek zvečer je čas, ko se večina odpravlja preživeti konec tedna k znancem ali sorodnikom na deželo, in le kdo bi si grenil konec tedna z odpadki, čistilnimi napravami, onesnaženimi vodami, odpadkami. Preskromno ali neustrezno obveščenost moramo izključiti, kajti poskrbeli so za plakate, vabila poslali pravočasno in pisno, in tudi soboški radio in Vestnik sta večkrat objavila vabila za razpravo. Zanimivo je, da med tistimi, ki so prišli, ni bilo sicer občasno zelo glasnih in gostobesednih naravovarstvenikov — s častno izjemo! Dopuščamo možnost, da jim tak način in oblika organiziranja javne razprave ni povšeč in so raje za ekskluzivne javne tribune, kjer se ponavadi veliko govori in malo od tega stori. Sicer pa gre ravno v zvezi: veliko govori — malo stori iskati ključni vzrok za petkovo abstinenco Sobočanov na razpravi o ekologiji, energiji in varčevanju. Ljudje so presiti, naveličani besed, propagandističnih gesel in obljub, z dejanji pri varstvu okolja pa vemo, kako je. Kot da bi šlo za začarani krog ali basen o jari kači in steklem polžu.

B. Ž.

ZADNJA VEST

Nam grozi nov Černobil?

Med že tako vznemirjeno pomursko javnost je v zadnjih dneh pricurljala vznemirljiva vest, da lahko s fosfornimi gnojili pride v zemljo toliko urana, da utegne biti to po določenem obdobju huje kot černobilska katastrofa. Eden od vidnejših strokovnjakov iz Pomurja nas je opozoril, da bo treba vse skupaj temeljito raziskati in bo šele na tej osnovi mogoča končna sodba. Dodal pa je, da razviti svet pri proizvodnji fosfornih oz. sintetičnih gnojil odstranjuje iz fosforne kisline uran in ga uporablja za izdelavo goriva za jedrske elektrarne. Pri nas tega ne počnemo in zato je bojazen pred katastrofo tem bolj utemeljena. B. Ž.

Iz Libanona smo vajeni drugačnih posnetkov, ta pa je skoraj nekakšna idila: sirijski okupacijski vojak kupuje loterijsko srečko. In še nekaj: sirijski vojak, skrajno levo, ima v rokah sovjetsko brzostrelko, libanonski policaj (drugi od desne) pa ameriško.

Vlada bo vztrajala

Zvezni izvršni svet ne bo popustil in bo odločno vztrajal, da se osebni dohodki uskladijo z delovno storilnostjo, je na seji IO Gospodarske zbornice Jugoslavije poudaril predsednik Zisa Branko Mikulić in dodal, da pa so možne nekatere spremembe, ki bi bile na primer bolj »pošten« do tistih kolektivov, ki so v zadnjem trimesečju lanskega leta gospodarno razporejali dohodek. »Mikulićeva« zamrznitev plač, kot ponekod imenujemo najnovejši intervencijski zakon o omejenem razpolaganju z denarjem za plače, je torej kruta realnost, s katero se bodo morali sprijazniti vsi, ne glede na to, na katerem koncu države živijo.

Omenjeni zakon je dvignil obilo prahu med drugim tudi zato, ker marsikdo enostavno ni verjel, da se ga bomo tako striktno držali. In še zdaj po-

nekoč mislijo, da bo zvezna vlada popustila oziroma da bodo dovoljene izjeme — mislijo pač zato, ker je ta zakon že in bo še povzročil precej socialnih nemirov. V zahodnih demokracijah vlade pa dajo, če se njihov program ne uresničuje tako, kot bi se moral — bo naša tudi, če se bo res kaj zataknilo?

Predstavniki zvezne vlade so dejali, da o čem podobnem niso niti razmišljali. Zakon je sprejela skupščina, so rekli, mi smo ga samo predla-

gali, sicer pa je najlažje enostavno oditi, toda tisti, ki bi prišli v takšnem primeru za nami, bi se srečali z istimi problemi. Zvezni sekretar za finance Svetozar Rikanović je dejal, da se zvezna vlada zaveda, da so zavoljo tega zakona nekateri po nedolžnem oškodovani, toda do večine je vendarle pravičen — seznanim izjem pa ni narejen zato, ker bi bil predolg, in potem bi bilo sploh vprašljivo, če bi z zakonom dosegli zaželeni cilj.

Elektrifikacija proge

Pred tednom dni, ko je odpeljal iz Skopja proti Devdeliji prvi električni vlak, je bil ta odsek jugoslovanske železniške magistrale tudi uradno odprt za redni promet. Elektrifikacija proge na odseku med Skopjem in Devdelijo v dolžini 221 kilometrov in elektrifikacija 60 kilometrov železniških postajnih tirov je stala okrog 1,2 milijarde dinarjev. V SR Makedo-

niji je sedaj elektrificirano 354 kilometrov prog in železniških postajnih tirov. Jugoslovansko železniško gospodarstvo bo s tem, ko bodo na elektrificiranem odseku železniške proge skozi Makedonijo namesto dizelskega goriva uporabljali električno energijo, privarčevalo do konca leta 277,3 milijona dinarjev.

pismo iz beograda

Graditeljstvo

Ko je po neuspelem referendumu za novi samoprispevek v Ljubljani presahnilo napovedovanje razpisa samoprispevka za podzemno železnico v Beogradu, so se za podzemno železnico zagreti beograjski časniki spomnili nekdanjega predsednika Beograda, Branka Pešića, in njegove gradnje znanega mosia »gazela« in prometnega vozla »mostar«, češ da je njegov tedanji pogum rešil Beograd prometne arterioskleroze, a on sam da si je komaj rešil glavo — v časih, ko je bilo tako dejanje prepogumno.

To je kajpak kritika njegovih naslednikov, ki da nimajo dovolj poguma pri reševanju takih problemov, kot da je gradnja »metroja« in podobnih velikih projektov rešljiva samo s pogumom mestnega predsednika in na ta način edina rešitev. Nauk te zgodbe je, da je treba delovati vsemu nakljub, ne glede na vse posledice, ki takemu početju sledijo, češ da bodo potem že drugi reševali nastale probleme.

V zgodbi o financiranju gradnje podzemne železnice v Beogradu so namreč vse glasnejši tisti krogi, ki mislijo, da morajo v taki gradnji sodelovati vsi do federacije, ne samo mesto, ki tak prevoz potrebuje in ga bo s pridom uporabljalo. Tako se tudi sedanji predsednik Beograda ne more izogniti apelom, naj tako imenovana širša skupnost sodeluje pri gradnji tega objekta, češ da je tako v navadi tako na Vzhodu kot na Zahodu in da pri nas zatorej ne moremo najti nekih boljših rešitev.

Kaže, da zopet ostaja ob strani vse slabše gospodarjenje mestnega gospodarstva, ki bi v razmerah glavnega mesta Jugoslavije lahko bilo vzornejše, če ne že vsem zgledno. Nelogično je namreč, da se bomo za velikanke naložbe v mestu, kjer akumulativnost vidno pada iz leta v leto, in s tem tudi življenjska raven občanov, ki naj bi navdušeno sodelovali pri takšnih naložbah s samoprispevkom. Kljub temu prevladuje mnenje, da je velik razvoj mesta odvisen od velikih (pogumnih) gradenj, za katere očitno ni dovolj denarja, in da je zamenljiva gradnja odnosov, ki obetajo rasi gospodarske moči in motiviranost občanov za delo pri takšnem graditeljstvu.

Dosedanje izkušnje z investiranjem v betonske in tehnološke kolose po metodah klasične ekonomije nas že dolgo poučujejo, da je treba hiteti počasi: velikih gradenj si ne smemo dovoliti na preslabih temeljih, pa naj se nam projekti zdijo še tako lepi in mikavni!

O tem, kakšni so temelji samoupravljanja v Beogradu, smo že mnogokrat govorili na posameznih dejstvih in tudi nasploh. Naj ponovimo samo tisto o stanovanjskem gospodarstvu, ki kar naprej tone zaradi pomanjkanja motiviranosti stanovalcev za vzdrževanje stanovanjskih poslopij in s tem za oblikovanje samoupravljanja ustreznih odnosov v krajevnih skupnostih in integracijo samoupravljanja navzgor do mestne skupščine in dalje.

Pritegovanje občanov v reševanje svojih majhnih problemov v svojem stanovanju in bivanju ter dela in usvajanja novih vrednosti je tisto počasno hitenje, ki daje najboljše rezultate, vendar ga v Beogradu ne prakticirajo, ker občinske in druge administracije delujejo brez sluha za občane, saj »se oni ne vprašajo«, ko pa je vse že urejeno mimo njih z raznimi odloki in predpisi, na katerih sprejemanje oni torej ne vplivajo, ker pač delegatsko odločanje ne funkcionira tako, kot je ustavno zamišljeno in zakonjeno.

Stvar je pač v tem, da se decentralizacija upravljanja v Beogradu prepočasno odvija in da je šele prejšnje leto nekako polneje prispela do občin, a od teh do krajevnih skupnosti je še dolga, dolga pot. Od tod nemara pasivno pričakovanje »hrabrih potez« od onih zgoraj, na položaju predsednikov, oziroma na čelu forumov, oziroma tako imenovanih čelnih ljudi, ki da lahko vedrijo in oblačijo tudi v sedanjih, centralizmu zelo drugačnih časih.

Hibridnost med uzakonjenim in realnim stanjem je očitno zelo nevarna za razvoj, saj spodbuja vsakovrstne nacionalizme in druge izme, ki se vrstijo bolj okrog gradnje oblasti nadmoči, kot pa okrog gradnje bolj spravljenih družbenogospodarskih odnosov. Na ta način ostajajo občani v misteriju konstrukcij razvoja, ki še vedno ne počivajo na čvrstih temeljih osvobodjenja dela. Graditeljstvo zaradi graditeljstva pa je prav takšen nesmisel, kot umetnost zaradi umetnosti — ker je izraz neživljenjskosti.

Viktor Širec

globus

BUDIMPEŠTA — Včeraj je na Madžarskem nehal veljati odlok o zamrznitvi plač, ki so ga sprejeli v začetku decembra lani. Kot je izjavil vladni predstavnik, je velika večina delovnih organizacij ta odlok dosledno spoštovala.

VATIKAN — Sedež rimskega katoliške cerkve ima iz leta v leto večji finančni primanjkljaj. Leta 1982 je negativna bilanca znašala 36 milijard lir, lani se je skoraj podvojila, letos pa računajo, da bo manjkalo 82 milijard lir.

NEW YORK — Libijski voditelj Moamer el Gadafi je za ameriško televizijsko mrežo NBC izjavil, da bo Sovjetski zvezi dovolil razmestiti rakete vzdolž sredozemske obale, če bodo poskušali Američani še enkrat napasti Libijo.

STOCKHOLM — Švedska je uradno obvestila angolsko vlado, da bo do 1. julija uvedla popoln gospodarski bojkot Južne Afrike.

TOKIO — Japonska avtomobilska firma Suzuki je z madžarsko vlado začela pogajanja o ustanovitvi mešanega podjetja za izdelavo manjših avtomobilov.

DUNAJ — Avstrijski notranji minister je povedal, da je med avstrijskimi vojaškimi obvezniki vedno manj zanimanja za civilno vojaško službo. Leta 1984 jih je bilo 4025, letos januarja pa le 3283.

ATENE — Grška pravoslavna cerkev zavrača zakon, po katerem naj bi 130 tisoč hektarov cerkvene zemlje razdelili kmetom in zadrugam.

NEAPELJ — Izredno mrzel val, ki je pred štirinajstimi dnevi zajel južne predele Italije, je v poljedelstvu povzročil okoli sto milijard lir škode. Mraz je zmanjšal pridelek pomaranč, oliv in mandljev. Veliko škodo so utrpeli tudi pridelovalci jagod, saj je sneg podrl veliko razstlinjakov.

NEW DELHI — Indiji se je po nesreči poskus, da bi s petstopenjsko raketo domače izdelave poslali v tirnico okoli Zemlje umetni satelit. Satelit je bil namenjen raziskovanju kozmičnih žarkov in drugim znanstvenim poskusom, hkrati pa naj bi potrdil učinkovitost indijske vesoljske tehnologije.

globus

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Pri setvi se tudi zatika

V Vojvodini se setveni načrt oziroma njegovo izvajanje nekoliko zatika, ker so jeseni posejali preveč pšenice, vendar se je zadnje tedne to razmerje nekoliko popravilo. Kmetovalci bodo namreč po najnovejših poročilih precej večje površine od predvidenih posejali tudi s semenom industrijskih rastlin, predvsem sončnic in sladkorne pese. Oklevajo le pri soji, čeprav jim tovarne olja ponujajo ugodne pogoje.

Imamo torej seznam rentabilnih in manj rentabilnih rastlin, kljub temu pa je še nekaj nejasnosti. Kmetovalci bi med drugim radi vedeli, ali bo dovolj umetnih gnojil in kakšne bodo cene. Bo dovolj rezervnih delov in koliko bodo stali? Pridelava enega kilograma pšenice stane na primer kmetijsko-industrijski kombinat 120 dinarjev, kar je več od sedanje zajamčene cene.

Letos je setveni načrt težko se-

staviti, ker je reprodukcijski material predrag. Vpliv gospodarskih težav, ki pestijo proizvajalce hrane, je čutiti tudi v zvezi s spomladansko setvijo. Ničče ne dvomi, da bo načrtovani milijon hektarov mogoče posejati, vendar je vprašanje, kakšna bo kakovost in ali lahko računajo z večjim hektarskim donosom, še zlasti, ker kmetovalci zaradi pomanjkanja denarja uporabljajo manj umetnih gnojil in herbicidov. Letošnja setev bo zanesljivo najdražja doslej, ker se niso po-

dražila samo umetna gnojila in gorivo, temveč tudi kmetijski stroji in rezervni deli. Poleg tega primanjkuje reeskontnih posojil in so pridelovalci hrane prisiljeni uporabljati draga kratkoročna posojila, za katere morajo plačati celo do 50 odstotkov obresti.

Naloga, ki jo bodo morali izpolniti kmetovalci, še zdaleč ni lahka. Na 100.000 hektarjih bo treba posejati sladkorno peso in sojo, na 150.000 ha sončnice, na 634.000 ha koruzo in na 95.000 ha povrtnine.

Tovarne sladkorja so jih nekoliko razbremenile: kooperantom so kupile surovine in reprodukcijski material ter jim priskrbele cenejše gorivo. To je zelo pomembno, ker povečanje donosa zahteva velike naložbe, tega denarja pa kmetovalci najpogosteje nimajo. Dogovorili so se, da jim bodo tovarne zagotovile seme in jamčile za njegovo kakovost, če pa bo treba setev deloma ponoviti, bodo poravnale stroške. Ponekod so zadržane z združenimi sredstvi kupile tudi stroje. Tudi drugih ugodnosti niso pozabili — pridelavcem sladkorne pese, soje in sončnic so znižali občinske prispevke, občinskih davkov pa so oproščeni.

Tovarne umetnih gnojil do začetka setve — sodeč po dosedanjih znamenjih — ne bodo mogle zagotoviti potrebne količine (1.800.000 ton) tega reprodukcijskega materiala. Kolikšen bo primanjkljaj, še ni znano. Toda za ilustracijo povejmo, da so na primer januarja namesto predvidenih 330.000 ton izdelale komaj 157.000 ton gnojil. Lani so jih izvozile 87.600 ton, kar je 49 odstotkov več kot prejšnje leto, deviz za uvoz surovin pa je vseeno premalo.

Nekoliko bolj razveseljiva je novica, da je te dni v pančevo in nekatere druge tovarne prišla večja količina surovin, kar pomeni, da bo primanjkljaj vendarle mogoče nekoliko omiliti. To velja tudi za kmetje, ker so si kombinati potrebne količine zagotovili že prej. Po zadnjih novicah so sladkorno peso ponekod začeli sejati, ker so vse potrebno pripravili že precej prej.

Moč sindikata

Poljska vlada je končno morala pristati na zahteve sindikata, da je treba zaščititi življenjsko raven delovnih ljudi. Vlada je najprej zahtevala, naj se živila podražijo za 13 odstotkov, vendar je obveljal predlog sindikata, ki so se strinjali le z 9,6-odstotno podražitvijo. Kljub popuščanju vlade poljski sindikat zadnje čase ostro kritizira gospodarsko politiko.

Vlada je na zahtevo sindikatov ukinita tudi nekatere davke, ki so pripadeli predvsem delavce z najnižjimi prejemki.

VPLIV AMERIŠKIH FILMOV

Pred kratkim so objavili podatek, da je bilo 90 odstotkov filmov in nadaljevanj, ki so jih v zadnjih desetih letih prikazali na egiptovski televiziji, ameriških samo 10 odstotkov pa jih je prišlo iz Francije in Velike Britanije. Filmi in televizijske nadalje-

vanke so zasedli 40 odstotkov televizijskega programa, ki ga spremlja 26 milijonov Egipčanov, oziroma vsak drugi prebivalec.

Avtorji te statistike opozarjajo tudi na dejstvo, da je bila glavna tema teh filmov zločin. To negativno vpliva na vedenje mladine, i najbolj gleda televizijo. Pripominjamo še, da na mlade gledalce slabo vplivajo tudi reklame, ki prikazujejo popačeno sliko družbe.

Temu pravijo pokojnina

Pokojnina, ki jo zdaj dobivajo zasebni kmetovalci v SR Makedoniji, znaša 2.500 dinarjev in je bolj miloščina kot plačilo za delovni prispevek. Celo socialna pomoč za ljudi, ki nimajo nikakršnega vira dohodkov, je za dobrih petkrat večja od kmečke pokojnine. Po drugi strani je ta pokojnina po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov fiksna, čeprav kmetje plačujejo različne prispevke na podlagi katastrskega dohodka. Povrh ima družina pravico samo do ene pokojnine, hkrati pa kmetje ne morejo dobiti invalidske pokojnine.

Na dlani je torej, da takšne pokojnine še zdaleč ne zagotavljajo gnotne in socialne varnosti. Tako mladi kmetje z obdelovanjem zemlje ne morejo ne sebi ne svoji družini zagotoviti ustreznih dohodkov za stara leta, do kakršnih imajo pravico zaposleni v združenem delu.

O teh problemih že dolgo razpravljajo in že zdavnaj so sklenili, da je treba nekaj spremeniti. Te ugotovitve, ki so jih kar naprej ponavljali, pa so naposled dobile konkretno obliko s tezami koncepta za vključitev starostnega zavarovanja kmetov v enotni sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev. Koncept sta pripravila republiški komite za delo in republiški sis za starostno zavarovanje kmetov.

Tudi v Sovjetski zvezi

Pred dnevi je šlo v stečaj neko leningrajsko gradbeno podjetje, ki je štelo 2 tisoč zaposlenih. To je dogodek, kakršnega v SZ ne pomnijo vse do začetka dvajsetih let tega stoletja.

Podjetje se je že nekaj let otepal z izgubami. Delavcem bodo zagotovili delo v drugih podjetjih.

Težke odločitve

Avstrijski zunanji minister in podkancler Alois Mock si je — kot kaže — na dvodnevem uradnem obisku v Belgiji prizadeval, da bi zgladil nesoglasje okoli Evropalije, največje belgijske kulturne prireditve, na kateri bi letos predstavili Avstrijo. Znano je namreč, da je belgijski suveren Baudin odpovedal pokroviteljstvo nad razstavo, če bo kot pokrovitelj razstave nastopil tudi avstrijski predsednik Waldheim. Razstava bo jeseni, do maja pa mora biti vse dokončno odločeno.

Čez leto že milijon

Američanke in svetovne zdravstvene organizacije trdijo, da je v svetu zbolelo za aidsom 42.120 ljudi, strokovnjaki pa sodijo, da jih je že blizu 100 tisoč. Samo v ZDA je 32.805 bolnikov, od teh jih je 19.021 umrlo. Ozdravili niso še nikogar. Če se bo bolezen razvijala tako kot doslej, utegne biti prihodnje leto okuženih že milijon, v začetku prihodnjega desetletja pa blizu 50 milijonov ljudi. V Jugoslaviji je doslej za aidsom zbolelo 8 ljudi.

Tudi železnica brez denarja

Gospodarski položaj ZG Ljubljana je kritičen, zato bo treba polovico potniških vlakov ukiniti. To je sporočilo železničarjev tik pred njihovim praznikom, 15. aprilom. Vzroki, ki so pripeljali ZG Ljubljana v sedanji položaj, so znani. Cene železniškega prevoza so že lani rasle počasneje kot so načrtovali in kot je bilo prvotno obljubljeno. Zato je imelo ZG Ljubljana lani 16,6 milijarde dinarjev izgube, letos pa so k temu primaknili še 2 milijardi.

TURNIŠČE — V Pomurju smo ob Koroški pri ustanavljanju pionirskih šolskih zadrug najbolj napredovali v Sloveniji, saj le-te delujejo že skoraj na dveh tretjinah osemlet, na večini preostalih šol pa se pripravljajo na ustanovitve. Šolske zadruge so namreč ena najboljših možnosti za uveljavljanje delovno-politično-ekonomske in samoupravne vzgoje učencev. To so ugotavljali na delovnem sestanku ravnateljev pomurskih osnovnih šol in mentorjev šolskih zadrug, ki ga je pretekli teden v Turnišču pripravila organizacijska enota Zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti, gostitelja pa sta bila turniška osemletka in tamkajšnja tovarna čevljev Planika.

BAJANSKY — V tem Madžarskem kraju so minulo soboto pripravili obsejno kulturno srečanje, na katerem so gostovale tudi kulturne skupine s Hodoša in Prosenjakovca. Prireditelj je, kot so nam povedali naši udeleženci, lepo uspela, ne le kot manifestacija obsejne kulture, ampak tudi kot manifestacija obsejne prijateljstva.

LENDAVA — V prejšnjem tednu so se v Lendavi sestala predsedstva družbenopolitičnih organizacij (ZK, SZDL, ZSS) in na ločenih sejah obravnavala skupščinske »materiale«, zlasti analizo stanja drobnega gospodarstva in poročilo o inovativni dejavnosti. Sprejeta so bila določena (kritična) stališča, ki so jih prebrali na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine. Delegati jih niso zavrnili.

LENDAVA — Na skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti so obravnavali uresničitev programov v lanskem letu in planske usmeritve v leto 1987. Gre za občinsko zdravstveno (le-ta je imela lani izgubo), izobraževalno in kulturno skupnost, skupnost otroškega varstva, socialnega skrbstva in socialnega varstva ter raziskovalno in telesnokulturno skupnost. Vsi ti sili so imeli lani 4 milijarde 274 milijonov 540 tisoč dinarjev odhodkov.

LENDAVA — Na letni skupščini športnega društva Ina-Nafta so ugotovili, da je bilo delovanje društva v lanskem letu dokaj uspešno. V različne športne aktivnosti je bilo vključenih okoli 400 članov delovnega kolektiva, kar je skoraj polovica vseh zaposlenih. Delavci športniki so redni udeleženci delavskih športnih iger in iger delavcev Ine. V zadnjih letih sodelujejo tudi s športniki sorodnih podjetij na Madžarskem. Letos bodo v svojem programu dela namenili posebno pozornost zimski športni rekreaciji, ki je bila doslej zanemarjena.

BUČKOVCI — Minuli teden so v Bučkovcih pripravili že tradicionalni tehnični pregled za kmetijske vozila, ki so v tej krajevni skupnosti. V soboto se je tehničnega pregleda udeležilo okoli 130 traktorjev. Pomanjkljivi so bili te trije, kar dokazuje, da so lastniki skrbno vzdrževali svoja vozila. Omenjene tehnične preglede organizirata Krajevna skupnost Bučkovci in delovna organizacija Servis vozil in kmetijske mehanizacije iz Ljutomerja. Denar, vložen v akcijo, se vsakega obrestuje, saj je le tehnično brezhibno vozilo varno vozilo. S tem pa se zmanjšuje možnost nesreč.

MORAVCI (v Slovenskih goricah) — V nedeljo se je v Moravcih sestala komisija za turizem, ki deluje v okviru Krajevne skupnosti Bučkovci. Člani so menili, da je skrajni čas, da začne s pripravami na letno kopalniško sezono, saj je dela dovolj. Kopalcem, ki iz leta v leto prihajajo v večjem številu, bi radi ponudili čim boljše možnosti za dobro počutje, to pa pomeni, da morajo biti gostinske usluge kakovostne, okolica urejena, v samem kopalšču pa dovolj dreva in sence za kopalce. Sklenili so, da bodo že prihodnjo nedeljo pripravili akcijo, saj bodo začeli saditi dreve.

RAKIČAN — Soboški Aeroklub Jezera je v letošnjem letu začel z tečajem za pilote jadralnih letal. Prijavilo se je 14 kandidatov, prvega sestanka pa se je udeležilo le 11 tečajnikov. Čeprav je bil razpis nekoliko zapoznel, pa v vodstvu zagotavljajo, da bo teoretični del tečaja pravočasno končan. Soboški Aeroklub čaka letos pomembna prireditve in veliko dela, saj bodo praznovali 40-letnico kluba.

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so poleg informacij o lanskolnih gospodarskih gibanjih, skupni in splošni porabi, gibanju osebnih dohodkov in uresničevanju resolucijskih usmeritev o razporejanju dohodka sprejeli tudi informacijo o jesenski setvi 1986 in o pripravah na spomladansko setev. Le-te so ocenili za dobre in podprli program kmetijskih del. Na seji pa so obravnavali tudi pripombe na osnutek spremembe zazidalnega načrta Černelavci-Veščica in Trstenjakova-jug v Murski Soboti, kjer je predvidena družbeno usmerjena gradnja.

MURSKA SOBOTA — V pripravah na programsko konferenco občinske organizacije ZK, ki bo 22. aprila, so se sestali člani predsedstva občinskega komiteja ZKS. Razpravljali so o graditvi, in sicer o strategiji razvoja kmetijstva v soboški občini in o kadrovsko-organizacijskih zadevah. Znano je, da bo prišlo do kadrovskih sprememb v vodstvu občinske partijske organizacije, na programski seji pa bodo opravili tudi nadomestne volitve za sedem članov OK ZKS.

do tedna

OKROGLI MIZI V LENDAVI IN MURSKO SOBOTO

Med prireditvami ob prihodu štafete mladosti v svet čez Muro so pripravili mladi lendavski in soboške občine prejšnji teden javni tribuni ali okrogli mizi s podobno vsebino. Lendavski mladinci so iskali perspektivo v lastni občini, soboški pa so razpravljali o družbenem razslojevanju s poudarkom na izobraževanju.

Če je imela soboška tribuna »pomurski značaj« in so na njej sodelovali vsi družbenopolitični delavci Pomurja in drugi strokovni delavci, od kadrovikov v delovnih organizacijah do šolnikov — na primer na lendavski ni bilo vodilnih delavcev iz združenega dela — pa je to, da so jo vodili mladi iz centra Slovenije, temelječ na teoretičnih in empiričnih spoznanjih, krnilo pristnost doživljanja razmer na lastni koži. Lendavski mladinci so svojo razpravo vodili iz lastnih izkušenj, na osnovi poznavanja stvari in jasnejšega videnja izhoda tudi tistih ljudi, ki morajo spremeniti tako izobraževalni sistem, štipendijsko politiko, kadrovanje, vrednotenje znanja in odnos združenega dela do sistema izobraževanja. Prav poznavanje in spreminjanje tega kroga med šolo in združenim delom, ki ga morajo prehoditi mladi, je bila tema tako ene kot druge tribune.

Primerjava vsebine drugih spremenljivih tribun v Sloveniji, kjer so bile osnovne teme pogovora ekološke narave, nam kaže, da se pomurski mladinci bolj kot drugod po Sloveniji srečujejo s problemi nerazvitosti, obrobnosti regije in uokvirjenosti perspektive lastnega napredovanja na lestvici znanja in dela.

Okroglo mizo v Murski Soboti so vodili po podatkih raziskave pedagoškega inštituta iz Ljubljane. Vendar pa, kot je v razpravi povedal tovariš ŽIBRET z Izobraževalne skupnosti Slovenije, so njihovi podatki še nekoliko neugodnejši od predstavljanih s pedagoškega inštituta. Osnovni

podatek: v nadaljnje šolanje se v letu 81/82 ni vključilo 22,5 odstotka osmošolcev, naslednje leto 21 odstotkov in v lanskem letu že 30,6 odstotka vseh, ki so končali osemletko. Če pravijo, da je povprečna Slovenija nekje med Kranjem in Mursko Soboto, potem sta ti dve skrajnosti še toliko očitnejši. V Kranju je 0,68 odstotka brezposelnih, kar je desetkrat manj kot v Pomurju, v srednje izobraževanje pa se vključuje 99 odstotkov vseh učencev, ki končajo osemletko.

Na to, da je v Pomurju veliko temeljnih organizacij, ki imajo razvojne službe druge, so opozorili lendavski mladinci, prav tako je Alojz Drvarič iz strokovne službe za zaposlovanje pritr-

V letih 83/84 je bilo v Pomurju 50 odstotkov potreb po nequalificirani delovni sili, v Sloveniji pa 80 odstotkov za delavce z izobrazbo do pete zahtevnostne stopnje in 20 odstotkov za delavce z višjo izobrazbo. Z osnovno izobrazbo ali manj je v Sloveniji 60 odstotkov vsega prebivalstva in 50 odstotkov med zaposlenimi, v Pomurju pa približno dve tretjini med celotnim prebivalstvom.

dilno odgovoril na vprašanje, ali Slovenija še vedno računa na Pomurje kot rezervat nequalificirane delovne sile. Takole pravi: »Drugi razlog (za neugodno kadrovsko sestavo) je v tem, da ima Pomurje veliko temeljnih organizacij, ki imajo svoje matične delovne organizacije drugje, Planika, na primer. Njihovi možgani, razvoj je v Kranju in ne v Turnišču, kjer delajo, kar jim dajo, in ne to, kar bi oni želeli in snovali. In ker je tako, potem tudi ni toliko potreba za zaposlovanje delavcev z visoko izobrazbo. Preveč

Osrednji dan štafetnih prireditev (v sredo, 25. marca), ki je bil prazničen za mlade Podravja in Pomurja, se je v obeh regijah mudil predsednik zvezne konference mladinske organizacije, Hashim Rexhepi. V Mursko Soboto je prišel pozno popoldan iz Maribora, pogovarjal pa se je z družbenopolitičnimi delavci regije. Pred tem je bil na voljo nekaj minut tudi novinarjem, spremljal pa ga je predsednik slovenskih mladincev Tone Anderlič. Med drugim je tudi obisk zveznega mladinskega funkcionarja v Murski Soboti dokaz, da je štafeta mladosti vsaj v Sloveniji letos deležna veliko večje pozornosti kot doslej, saj ne pomni, da bi bil skupaj s štafeto v Pomurju tudi predsednik »matične« družbenopolitične organizacije.

V Sloveniji ste zdaj že nekaj dni in spremljate štafetne prireditve. Ste se ta čas na slovenske specifičnosti že bolj navadili?

Slovenija mi je zdaj gotovo bližje. Pa tudi ves čas mandata smo imeli skupne aktivnosti, ki so zadevale skupno problematiko mladinske organizacije na zvezni ravni. Posebej zanimiv je seveda nov koncept organiziranja štafete oziroma obeleževanja dneva mladosti. Gre za masovne

prireditve in mladi so vse dobro pripravili, ukvarjajo pa se s ključnimi vprašanji, ki so tačas najbolj aktualna. Pri novem konceptu bo še dovolj časa za analizo. Mislim pa, da je pozitivno, da se mladi ukvarjajo z vprašanji, ki jih najbolj prizadevajo. To so istočasno tudi ključna splošna družbena vprašanja.

Bo elemente tega novega slovenskega koncepta morda že letos čutili v drugih jugoslovanskih republikah, oziroma kakšno bo vaše sporočilo, ko se vrnete v Beograd?

Skupni koncept smo že sprejeli in odprt je za vse nove vsebine in nove oblike organiziranja, ki so bližje temu trenutku in senziбилnosti mlade generacije. Povsod po državi bodo pri pripravi manifestacije velike novosti, čeprav ne take kot v Sloveniji. Ker gre za nekaj čisto novega, bomo počakali do 25. maja in po tem datumu pripravili podrobno analizo. Seveda bomo skušali razvijati vse pozitivne izkušnje. Razlike so na primer pri gibanju same palice in načinu spremljanja štafete. Drugod po državi se bo štafetna palica normalno gibala, kot doslej, postanki bodo v mnogih okoljih, kot so delovni kolektivni, šole in podobno. Slovenska oblika je prilagojena konceptu RK ZSMS in menim, da je do-

Hashim Rexhepi, predsednik zvezne konference Zvezne socialistične mladine: »Vse novosti pri štafeti in dnevu mladosti bomo analizirali po 25. maju in se takrat tudi odločili, kako naprej.«

foto: A. A.

bro, da je štafetna palica vsaj v sedmih središčih, kjer potekajo festivali. Kajti štafeta pravzaprav

združuje vse te festivale, vse te nove vsebine, prenaša sporočila mladim v drugih delih Jugoslavije. Novosti so torej nespornost in poudarjam, da je za dokončne ocene še prezgodaj, po analizi pa bomo videli, kako naprej pri štafeti in dnevu mladosti.

Med pripravami na štafeto ste imeli o ravnanju v Sloveniji verjetno svoje mnenje. Se je to mnenje zdaj, ko ste med mladimi Slovenci, kaj spremenilo?

Naravno je, da je pri vsaki novi ideji več možnosti za nesporazume. Vendar pa je tako odbor, kot tudi jaz osebno, že od samega začetka podpiral tovrstni koncept organiziranja štafete mladosti v Sloveniji, v bistvu ni bilo nobenih nesporazumov. Šlo je le za dve zahtevi, ki sta v skladu z že sprejetim konceptom: da štafetna palica ne miruje in da naj bo odhod štafete s Triglava kar najbolj jugoslovanski, saj gre vendarle za jugoslovansko manifestacijo, ki je enako zanimiva za vso jugoslovansko mladino.

Bojan Peček

Bodo še naprej le skomigali z rameni?

Vprašanje smo si postavili iz več razlogov — prvič, ker je pritrden odgovor na dilemo da zdaj žal še vedno realen. Drugič: Ker je stavek »ne moremo več biti generacija, ki skomiga z rameni« eden temeljnih v sporočilu letošnje štafete mladosti, ki so ga podpisali pionirji in mladina Jugoslavije. In tretjič: ker je že z vprašanjem delno mogoče odgovoriti, kaj neki bi radi slovenski mladinci dosegli z vrsto sprememb, ki so jih uvedli pri štafeti in čemur smo bili priča po Sloveniji sedem dni, med drugim v sredo, 25. marca, tudi v Pomurju. Zdi se, da je vsem poprejšnjim nesporazumom navkljub nov koncept naletel izven Slovenije na ugodne odmeve. Sklepamo upoštevaje izjavi predsednika jugoslovanske mladine, Hashima Rexhepija, in predsednika mla-

dih Paračina, Nebojše Jeličiča, ki je obiskal pobrateno Mursko Sobotu skupaj s približno 50 so-mesčani (med drugim so v soboški kinodvorani člani kuda Branko Kršanović iz Paračina privedli samostojni celovečerni spored). Jeličič je namreč dejal, da bi bilo dobro veliko »slovenskega« prenesti tudi v Paračin, ker so vse te prireditve enostavno prirejene interesom mladih. Manj navdušeni pa so bili Paračinci nad ravnanjem s simbolom, štafetno palico. In kaže, da to ne drži le zanje, pač pa tudi za veliko Slovencev in Pomurcev. Štafetna palica je mnogim prirasla k srcu, simbolizira številne pozitivne vrednote, zato je pri tovrstnih spremembah verjetno potrebna pravišnja mera politične modrosti, ki ji v plazu nesporazumov slovenski mladinci verjetno niso dali dovolj poudarka. Vsekakor pa je res, da pri tem ne gre za nič zlonamerne, štafetna palica se na neki način »podružblja«, postaja del vseh nas in ne le domena najboljših med nami. Podobno je razmišljanje predsednika slovenske konference ZSM, Toneta Anderliča: »Doslej smo imeli štafetno palico skoraj v vsaki vasi od pet minut do ene ure. Potem je prenočevala in se zadrževala v krogu ljudi, ki so jo tako ali tako skupaj. Zdaj pa smo dosegli, da so prišli skupaj ljudje iz vse regije in širše (primer Paračincev v Murski Soboti — op. p.). To je po moje pozitivno. Prej je štafeta na primer tri mesece potovala, vsak dan je bila tu in tu, nosil jo je ta in ta, dodali so še slavnostni govor in konec. Zdaj je vsaj v Sloveniji, pa tudi drugod po Jugoslaviji vtis, da se zanimanje za vprašanja mladih povečuje.«

Prav je, da mladi ugotavljajo, da je skrajni čas, da postane njihova organizacija dejavnejša, v družbi vplivnejša in močnejša. In novi slovenski koncept izvedbe štafetnih prireditev je gotovo eden od načinov udeležanja zastavljenega. Prireditve so aktualne, ustvarjalne in zanimive za vse plasti mladih (oziroma vsaj za tiste, ki jim ni popolnoma vseeno, kako v naši družbi naprej). S tega zornega kota je treba novosti podpreti, ob nujnem spoznanju, da vse, kar je novega, potrebuje določen čas za ustalitev. Zato tudi nekatere pomanjkljivosti v »slovenskem« konceptu štafete, kot je že omenjena štafetna palica in morda slaba prilagojenost najmlajšim, to je osnovnošolcem, ki imajo le malo takega, s čimer bi se v novem konceptu lahko identificirali.

Vseeno pa je posplošena ocena, da so slovenski mladinci na dobri poti, verjetno možna in realna. S tem se spet približujemo odgovoru na uvodno dilemo: če bodo mladi ravnali in vsakdanji življenjski in delovni praksi približno tako družno, odgovorno in zavzeto kot pri letošnji štafeti mladosti, bodo prej kot slej prerasli fazo skomigovanja. A ostaja »če« ...

Bojan Peček

Štafetne aktivnosti na šolah

»Mladi v Pomurju smo se odločili, da bodo tokrat osrednje aktivnosti v počastitev štafete mladosti v Murski Soboti. V občini Ljutomer pa smo se dogovorili, da bomo predstavniki občinske konference Zvezne socialistične mladine naše občine v teh dneh obiskali vse osnovne šole in imeli skupne sestanke učencev sedmih in osmih razredov. Pogovarjali smo se, kaj je sploh mladinska organizacija, kaj lahko mlad človek najde v Zvezi socialistične mladine, katere interese uresničuje, orisali smo delo centrov in komisij, ki delujejo v sestavi občinske konference, in se pogovorili še o drugih vprašanjih, ki zanimajo mlade v osnovnih šolah. To pa so bile hkrati tudi priprave za sprejem sedmošolcev v mladinsko organizacijo,« nam je med drugim povedal sekretar OK ZSMS Ljutomer Boris Pavšner.

Sicer pa so minulo sredo, ko je zvezna štafeta mladosti prispela v Pomurje, tudi v Ljutomerški občini zaplapolale zastave, praznično vzdruže pa je bilo čutili predvsem na šolah, kjer so pri razredniških urah pripravili, poleg že omenjenih sestankov, tudi pogovore o pomenu štafete mladosti. Mladinci iz Ljutomerske občine pa so se udeleževali osrednjih aktivnosti v Murski Soboti.

Tako so štafeta mladosti letos počastili skromneje kot običajno, vendar pa bolj delovno, z več vsebine in manj stroškov.

J. G.

KDAJ ZNANJU MOČ?

smo razvili delovno intenzivno industrijo. Mladih, visokošolanih ljudi nimamo, pa jih tudi ne potrebujemo glede na dejansko sestavo dela, ki jo imamo v Pomurju, seveda pa drugače govorimo in si želimo. Povem, da tisto malo izobraženih, ki pridejo, ima probleme za zaposlitev. Resnica je, ko bomo kadre potrebovali, jih bomo tudi dobili.«

Tu pa se postavlja vprašanje, koliko sme združeno delo s tako industrijo vplivati na izobraževalne programe in kakšna je vloge šole pri tem; ali naj se postavi v bran učencem in njihovim željam po znanju ali naj s programi ustreza združenemu delu?

Alojz Drvarič meni: »Sedanja sestava združenega dela ni sposobna, pa tudi ne sme oblikovati mreže šol, saj če bo tako, potem ne bomo skoraj nič izobraževali.«

Franc Hubert z zavoda za šolstvo je menil, da imamo v Pomurju razvejene izobraževalne programe, vendar pa so nekateri

ni možnosti zaposlitve in seveda štipendiranju, štipendijski politiki, ki v bistvu teži za ohranjanjem obstojnega. Šestdeset odstotkov štipendij je razpisanih do četrte zahtevnostne stopnje, skoraj nič za peto, potem pa spet nekaj za šesto in sedmo.«

Interes je eno, realnost je drugo. Da pa še vedno izhajamo iz slednje, kaže tudi to, da mladi ne gredo v šolo, kar imajo malo možnosti za zaposlitev, saj je med 6 odstotki nezaposlenih v Pomurju največ takih, ki imajo končano peto zahtevnostno stopnjo. Za nadaljnje šolanje jih ne

V Sloveniji je 5 odstotkov zaposlenih z visoko, 5,5 z višjo in 18 odstotkov s srednjo izobrazbo. V Pomurju pa je naslednje razmerje: 2,7 z visoko, 5 z višjo in 16,5 odstotkov s srednjo izobrazbo.

spodbujajo niti starši, saj so sami povečini neizobraženi in razmišljajo v smeri čim prejšnje pridobitve »kruha«. Na lendavski razpravi so menili, da se za šolanje res odločajo samo vedoželjni in zagnanci. Ne le oddaljenost od domačega kraja, »(...)« tudi kakovost šole je tista, ki vpliva na možnost in uspešnost nadaljnje šolanja,« meni Stanislav Sraka iz Gorenja Varstrov.

Mladi dvomijo o pridobljenem znanju, kar jih odvrča od nadaljnje šolanja. Razlika med osnovno in srednjo šolo so mnogi občutili na lastni koži. Irena, učenka srednje družboslovne in ekonomske šole pravi: »Treba je zmanjšati razliko v zahtevnosti med osnovno in srednjo šolo.«

Na to, da imajo učenci probleme in da se zanje nihče kaj dosti ne zmeni, je v razpravi opozorila Angela Marton, saj v srednjih šolah nimajo svetovalnih delavcev. V prvem letniku je še boj za učence, saj jih morajo vpisati določeno število, pozneje pa, posebnost, če ne nadaljujejo šola-

vzroki so tretje drugje,« razmišlja Angela Martonova.

Na to, da se znanje v delovnih organizacijah slabo vrednoti, so opozarjali lendavski mladi iz združenega dela. Pravijo, da pridni delavci, ki dosegajo in presegajo normo, katerih samo delo se proda v tujino, zagotavljajo samozadovoljstvo z obstojem.

Vendar pa, »(...)« čas je, ko se od znoja rok ne bo dalo živeti,« pravi Stanislav Sraka. »Kadrovska kriza izhaja iz krize upravljanja, veliko bolj kot v preostali Sloveniji. Če pri vodstvenih delavcih ni zavesti, da je treba pravočasno financirati z znanje, potem tudi družbenopolitične organizacije ne morejo spremeniti stvari.«

Kaj torej spreminjati, ali zavest vodilnih v združenem delu ali delovno intenzivno industrijo? Verjetno oboje hkrati, kar pa še ne pomeni avtomatskega skoka iz nerazvitosti, saj je tu še časovna določilnica.

Majda Horvat

V »španoviji« še pes crkne

V jeziku ljudskih rekov bi smeli trditi, da se zdi našim ljudem in njihovi izkušnji veliko bližji rek, da »v španoviji še pes crkne«, zato »uzdaj se vse i u svoje kljuse« in opozarjaj »dosti babic, kilavo dete«, kot pa na primer reki »vsaka medalja ima dve platki«, zaradi česar ni dobro da »z ritjo podiraš, kar z rokami napraviš«, ker se nisi držal pregovora, da »trikrat premisli, preden storiš«, a vsakič z drugega vidika.

inovacije

se vas končno spomnili,« smo ga izzvali. »Bil sem izredno presečen, da sem dobil to priznanje raziskovalne skupnosti in sindikata v radgonski občini. Vzrok je najbrž sprememba v miselnosti o vlogi in položaju obrtnikov v naši družbi, saj smo tudi mi njen del in znamo izdelati določene izdelke, ki bi jih sicer bilo potrebno uvažati. Eden od teh je leste-transporter, ki jo izdelujemo edini v Jugoslaviji in imam prijavljen patent, modelno zaščito in naslovno znamko. Verjetno pa veste, da je podelitev patenta dolgotrajen postopek — verjetno od 5 do 10 let — in kakih pet ali šestkrat sem že moral dopolnjevati poslano dokumentacijo.« Po kakšnem ključu so prišli do tega imena, nas je zanimalo. Zbavnik: »Ne gre za naključje. Vsako leto razpišemo nagrade in priznanja za inovacijske dosežke in dopis posredujemo vsem ozdom, torej tudi obrtnemu združenju. Vrtno nam seznane s podatki, za katere inovatorje gre, kakšno gospodarsko korist so ustvarili in podobno. Če nam jih ne, moramo posredovati in podatke zbežati. Gotovo pa ima v občinski raziskovalni skupnosti svoje mesto tudi obrtno združenje. To bi moralo bolj spodbujati obrtnike, kajti ni hudič, da ne bi imeli kakšnih inovacij. Dolej je bilo vse to bolj zaprt v krog vsakega posameznega obrtnika, združuje ali združuje.«

Hromeča zavist in ne ravno dovolj naklonjen odnos vodilnih in vodstvenih delavcev do inovacijske dejavnosti sta še vedno v dobršni meri zaviralna dejavnika, kar seveda ni nič novega, ima pa v vsakem posameznem primeru različne podtone in razsežnosti. O tem bomo v naši rubriki še poročali.

ASOCIACIJE NA PODARIM — DOBIM

Vrnimo se k nagradam in priznanjem! Občinska raziskovalna skupnost v Murski Soboti je 5. februarja v Vestniku objavila razpis za dosežke na področju inovacijske dejavnosti ter krožarske dejavnosti na osnovnih šolah in šolah srednjega usmerjenega izobraževanja v letu 1986. Čeprav so vsote bolj simbolične, naj jih ponovimo. Inovatorje za inovacijske dosežke (izumi, modeli, vzorci, tehnične izboljšave, koristni predlogi) čakajo tri nagrade: 120, 80 in 60 tisočakov (beri: 12, 8 in 6 starih milijonov dinarjev). Animatorjem za organiziranje in populariziranje inventivne in raziskovalne dejavnosti bodo podelili eno nagrado v višini 60 tisočakov, za dosežke na znanstvenem področju za dela, ki obravnavajo probleme, ki se nanašajo na občino Murska Sobota v celoti ali delno, in za znanstvene dosežke delavcev v ozidju pa naj bi podelili eno nagrado v višini 180 tisočakov. Za dosežke na področju naravoslovnih in tehničnih krožkov na osnovnih šolah in šolah srednjega usmerjenega izobraževanja naj bi podelili dve nagradi za dosežke mentorjem v višini 40 tisočakov in dve knjižni nagradi krožarski skupini ali najzaslužnejšim članom krožka v višini 20 tisočakov. Rok za prijavo je bil 30 dni od dneva objave, vendar so na občinski raziskovalni skupnosti še vedno praznih rok. Tako!

Branko Žunec

KO ODKRIJEJO OBRTRNIKA-INOVAATORJA

Lani se je menda prvič zgodilo, da se je med nagradenci našel tudi zasebni obrtnik Anton Kampuš iz Spodnje Ščavnice. »Odkrili so vas po tem, ko ste s svojimi inovacijami po Sloveniji in Jugoslaviji pobrali kup priznanj in nagrad. Kako to, da so

1. APRIL — DAN BRIGADIRJEV

ZANESEENOST ŠTIRIDESETIH LET...

»Vsekakor sem tudi jaz ponosen na to, da se je brigada tako dobro odrezala in udarniško izvršila svojo nalogo...« Citirane besede so del pisma, ki ga je tedanji minister za delo SR Slovenije, Martin Greif, naslovil na Emila Koltaya, tedaj komandanta najuspešnejše brigade na delovnih akcijah v Novem Beogradu in avrocesti bratstva in enotnosti. Pismo je bilo napisano

Emil Koltay (fant, ki stoji) v družbi s tremi brigadirji na eni od akcij leta 1949. Družili so jih zanesenost, bratstvo, enotnost in skupna želja za boljši jutri.

no septembra 1950, Emil Koltay pa ga še danes hrani kot spomin na nekdanje brigadirske dneve. Danes živi Emil mirno in odmaknjeno življenje v dvojezični vasi Lončarovi in se s ponosom in zanesenostjo spominja prvih poveljnih let: »Bil sem na mnogih akcijah, vsega skupaj petkrat v letih 1947—50. To je bil čas spora s SZ, ko je sovražnik klevetal, da je Titova mladina v taboriščih in da z mladimi ne vem kako slabo ravna. Mi smo dokazovali nasprotno s tem, da smo redno presegali norme tudi za sto odstotkov in z disciplino na vseh ravneh. Delali smo dan in noč in za nas ni bilo besed »ne moremo« in podobnih — naredili smo vse, kar so od nas zahtevali. Zato sem tudi prejel odlikovanje red dela s srebrnimi žarki, enako brigada. Predsednik v Beogradu je tako odločil — imeli smo najboljšo brigado, sam pa sem bil najboljši komandant. Mladi smo takrat radi odhajali v brigade, bili smo delavni in disciplinirani, čeprav nam je bilo zelo težko — zgodilo se je, da nismo dobili kruha po cel teden!«

Emil nam je poleg omenjenega pisma prinesel še vrsto značk, odlikovanj in že porumenelih slik iz časov, ko so obnavljali domovino. Z voljo, zagnanostjo in vero v boljši jutri. Kako je s to vero danes, med današnjimi rodovi mladih?

»Danes je na delovnih akcijah v primerjavi s mojimi brigadirskimi časi ena proti ti soč. Takrat ni bilo strojev, ročno delo je bilo najpomembnejše. Zdaj tudi ni več take discipline, to sem opazil, ko sem hodil med brigadirji na Goričkem. Pripovedoval sem jim tudi o izkušnjah, ki jih imam, pa so se mi smejali. Med mladimi je danes enostavno premalo političnega in kulturnega dela.«

Ko takole obiskuje mladinske delovne

akcije, Emila verjetno zaskomina, da bi znova prijel za lopato... »Ja, res je. Toda ne bi šel na takšno akcijo, kot so zdaj. Če pa bi se našli veterani, bi radi volje za dva meseca poprijeli za brigadirsko delo. Veterani smo se sicer do leta 1976 srečevali, od takrat naprej pa nič več.«

Danes je Emil brigadir-veteran. Včasih obišče mladince, ki obnavljajo ceste na Goričkem, vendar z njimi ni kaj prida zadovoljen. Tudi zato ne, ker se njegovi izpovedi smejejo...

Danes jih Emil Koltay šteje že 64, zato so na mladost, brigadirsko življenje in po vojno rodoljubno zanesenost ostali le še lepi spomini. Današnja kriza mladinskega prostovoljnega dela takratnih vrednot še zdaleč več ne udejanja, čeprav so nekatere ostale. To čuti tudi brigadir-veteran, ko mladim 80. let priporoča:

»Vsi vedo, posebej mladi, da smo v gospodarski krizi, in prav mladi naj bodo ti, ki naj jo pomagajo premagati. Prispevajo naj po svojih močeh, da bi se iz nje izvlekli, saj bodo prav oni imeli od tega največ koristi!«

... IN KRIZA OSEMDESETIH

Obisk pri Emilu Koltayu je izpostavil to, ki smo je postavili še pred tem: da je bilo pred 40 leti v Jugoslaviji bistveno drugače, kot je zdaj. To na videz povsem naravno in zato logično ugotovitev pa je nujno poudariti, da bi vsaj vsi skupaj močnejše doumeli današnje razmere, ko je vse manj zdravljanih elementov, ki bi se manifestirali prek mladinskih delovnih akcij. Med mladimi zanesenostja praviloma ni več, prav tako ne posebne volje, da bi se udeleževali klasičnih akcij. Zakaj? Vzroki so heterogeni in med seboj prepleteni, razlikujejo pa se tudi od pokrajine do pokrajine, od republike do republike. Korenine krize mladinskega prostovoljnega dela namreč niso iste v Sloveniji in npr. Srbiji. Predvsem pa gre za to, da je klasična oblika poletnega udejstvovanja mladih postala nezanimiva (in to drži bolj ali manj za vso Jugoslavijo), saj je razvoj uveljavil nekatere druge oblike, ki se jih mladi raje udeležujejo, predvsem so tu

materialni motivi (delo s posredovanjem študentskega servisa, počitniška praksa, sezonska zaposlitev...).

Pomurje ima bogato tradicijo, povezano z mladinskim prostovoljnim delom, kar navsezadnje kaže tudi izpoved Emila Koltaya. Poleg tega prirejamo zvezno manifestacijo na Goričkem in jo bomo tudi letos. In kriza se zrcali tudi v pokrajini ob Muri — spomnimo se samo lanskih težav z »našimi« brigadami, z zagotavljanjem brigadirjev in nato še bolj z njihovo disciplino na zveznih akcijah. Mladinska vodstva bodo, kot kaže, letos ravnala previdneje in se morbitim težavam izognila (kar je navsezadnje prav). Zato ne bodo za vsako ceno vztrajali pri istem številu brigad kot v prejšnjih letih, ampak jih bodo raje pošiljali manj, zato pa res le tiste mladince, ki želijo na akcijo. V lendavski občini so na primer šli celo tako daleč, da ne bodo poslali na nobeno akcijo nobene brigade. Zanimanja

med mladimi enostavno ni, in zato bodo raje priredili nekakšno lokalno delovno akcijo, ko naj bi poletni mladi Lendavčani pomagali pri urejanju domače okolice. Morda je to pot, ali ena od poti, k boljšemu. Druga so gotovo poletni študentski tabori, kjer gre bolj za strokovnost in manj za deklarirano manifestativnost, pri čemer velja poudariti, da je tovrstno delo mladih gotovo primernejše času, v katerem živimo.

Osemdeseta leta so torej dokončno potrdila, da mladi ne sprejemajo več raznih navad in oblik ravnanja iz štiridesetih, ker so enostavno preživele. S tem ni rečeno, da bi na vse, kar se je dogajalo v času Koltayevega brigadirstva, morali pozabiti. Nasprotno: z delom, ki bo ponovno pritegnilo mlade in se zato do »starega« mora razlikovati, je treba ponovno potrditi in uveljaviti tiste pozitivne vrednote iz poveljnih let, ki nikoli ne bodo zastarele. In teh je veliko.

Bojan Peček

ZASEDANJE SKUPŠČINE OBČINE LENDA

Preveč usmerjeni delegati

Delegati zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora so na skupnem zasedanju poslušali uvode k trem pomembnim točkam dnevnega reda: analizi drobnega gospodarstva, stanju na področju raziskovalne in inventivne dejavnosti ter k poročilu o uresnitvi programov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti. Na skupni seji je predsednik občinske skupščine Rudi Leiner delegate seznanil o pobudi za spremembo ustave, predsednica občinskega sindikalnega sveta Marija Dobričević pa je obširno predstavila vsebino predlogov za spremembe in dopolnitve zakona o združenem delu.

Po skupni seji so se delegati sešli na ločenih sejah. Vaš dopisnik je ostal na seji zbora združenega dela, zato se poročilo z zasedanja nanaša predvsem na delo tega zbora. Glede na to, da so predstava družbenopolitičnih organizacij, zlasti pa občinska konferenca SZDL, temeljito ocenila poročilo o drobnem gospodarstvu, se delegati zbora združenega dela niso posebno poglobljali v ta dokument. Sprejeli so torej stališča DPO in izvršnega sveta. Ta je pred časom sklenil, da je treba dokument dodelati s kar najbolj konkretnimi podatki o stanju in potrebah po obrtnih dejavnostih in o (ne)priljubljenosti združenega dela, da odstopi določena dela obrtnikom. Delegacija iz Primata je vprašala, kakaj občina obrtnika po določenem času opravljanja obrtne dejavnosti kot dopolnilnega dela ne prišili, da vzame redno obrtno dovoljenje. Delegacija Gidosa pa je bila proti temu, da bi zasebniki prevzemali zahtevnejša instalcijska dela. Delegat lendavskega obrtnega združenja pa je dal vrsto predlogov, ki naj pripomorejo k večjemu razmahu osebnega dela (obrtniki-začetniki naj ne bi bili za določen čas oproščeni samo davka, ampak tudi prispevkov za interesne skupnosti; občina mora bolj poskrbeti za obrtne cone; obrtnika je treba izenačiti pri uveljavljanju terjatev (obveznost 15-dnevne plačila tudi obrtnikom, ne le tozdom); vse dejavnosti opredeliti kot deficitarne, nato pa ugotoviti, katere so bolj, in razmah teh spodbujati itd).

Tudi za poročilo uresničitve programskih nalog interesnih skupnosti so bila podana stališča občinske kon-

ference SZDL. Za zdravstveno skupnost velja, da je imela več odhodkov kot prihodkov. V razpravi so delegati dobili odgovor, da je tako predvsem zaradi starostne sestave kmečkega prebivalstva, ki seveda upravičeno koristi storitve zdravstva. Bo pa treba pregledati tudi, kako je pravzaprav z odlikom sredstev zdravstvene skupnosti na zunajpomurska območja, kajti tega je res veliko. Tudi tedaj, ko ne bi bilo treba, saj bi občani lahko šli k domačemu zdravniku. Je pa z »doktorji« križ! Tisti, ki pridejo iz drugih republik, ostanejo le krajši čas (da si pridobijo prakso in gmotno opomo), domači, ki jih študirajo, pa hočejo (in dosežejo) čim prej v bolnico. Zdravniki splošne prakse, ki ostanejo, so zato preobremenjeni, zato ni čudno, da vselej tudi ni pravilnega odnosa na relaciji zdravnik-bolnik, zato kritik ne manjka, pa tudi ne odhajanja drugam. Čim prej pa bo treba tudi poiskati odgovor na delegatsko vprašanje, kako je to mogoče (vidimo, da je mogoče), da v Lendavi popravljajo zob več mesecev (prije je treba velikokrat), drugod, na primer v Varaždinu, Čakovcu... in tudi v sosednji Mađžarski, kamor iz Lendave že kar množično odhajajo (kot samoplačniki seveda), pa je vse narejeno že ob drugem ali tretjem obisku.

Poročilo občinske raziskovalne skupnosti je bilo sicer dokaj konkretno in so ga delegati sprejeli, vendar pa so prej iz njega čitali kritiko, ki je bila usmerjena za medobčinsko gospodarsko zbornico. Strojovna služba, ki je pripravila poročilo, oziroma njena predstavnica namreč ni imela »pri roki« dovolj prepričljivih argumentov za kritiko tega združenja. Bolj oprijemljive dokaze o stanju in posledicah trošenja denarja, ki ga zberejo in razdelijo za spodbujanje in nagajevanje inovatorjev, pa so v svojih stališčih zahtevale tudi družbenopolitične organizacije. Več kot nujno pa je, da imajo v vseh tistih tozidih, kjer je več kot 500 delavcev, vsaj eno osebo, ki bo bedela nad množično inovativno dejavnostjo in jo spodbujala (tudi evidencialno). Zdaj je torej referent samo v Varstrovu, kjer dosežkov množične inventivne dejavnosti ne manjka.

Tako na skupnem zasedanju kakor na ločenih sejah so prevladovala (do-

bra) stališča družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta, vendar se zdi, da je teh usmeritev nekoliko preveč. Mar ne bi česa prepustili tudi delegatom? Potlej bi bili bolj delegatski,

zdi pa, ko je vse (sicer dobronamereno) »pripravljenost«, marsikdo noče izgubljati časa. Kaj bi se zgodilo, ko delegatov ne bi usmerjali s stališči? S. Sobčan

Z javne razprave v Bakovcih

Začetek uresničevanja velikih načrtov

Ugodna ocena delegatskega sistema • Do začetka asfaltiranja že odšteto tedne • Zazidalni načrt do konca leta • Začetek gradnje nove šole prihodnje leto • Do konca desetletja nova centrala in razširjeno telefonsko omrežje • Neresnost okrog avtobusnih postajališč in organiziranja odvoza smeti

Na javni razpravi v Bakovcih, ki sta jo prejšnji teden pripravili občinska in krajevna konferenca SZDL, so najprej dokaj ugodno ocenili delovanje delegatskega sistema, nato pa so se zadržali ob uresničevanju naloženih programov. Udeleženci so dobili zagotovilo, da bodo začeli z asfaltiranjem ceste Bakovci—Dokležovje—Melinci in cestnega odseka od gostišča Rajh do Malih Bakovcev že čez nekaj tednov. To je za Bakovčane toliko večje olajšanje, ker so morali precej denarja primakniti sami. Sodeč po pripravah, bo do konca leta izdelan tudi temeljit zazidalni načrt, ki ne predvideva širitve vasi, bo pa veliko možnosti znotraj. Z novimi gradnjami — zanimanja je precej — bodo lahko začeli že prihodnje pomlad.

Okrog zelo potrebne gradnje nove šole v Bakovcih na tokratni razpravi niso zgubljali besed. Zadovaljili so se s pojasnilom, da je zemljišče zagotovljeno, pripravljajo tudi vse drugo, z gradnjo pa bodo začeli prihodnje leto. Zivahneje pa so razpravljali o obnovi in širitvi telefonskega omrežja ter o novi telefonski centrali. Zanimanja za nove telefonske priključke je veliko, še več pa jih bo, ko bodo v vasi dograjevali nove hiše, vendar je sedanja precej dotrajana centrala docela zasedena. Čeprav pri telefoniranju že zdaj prihaja do pogostih motenj, bodo morali na širitev in obnovitev omrežja ter zamenjavo centralne počakati skoraj do konca desetletja. To pa vzbuja vedno nova negotovanja. Sicer pa se bodo o tem problemu še pogovarjali.

Na javni razpravi pa so, tako kot na zboru občanov pred tremi tedni, spet zapravili veliko časa in besed za kotebanje okrog gradnje avtobusnih postajališč. Še zdaj nimajo dokončnih lokacij, ker poslušajo vse, vendar prav resno nikogar. Mogoče jih bodo nenehne podražitve končno zresnile. Več resnosti pa bi morali pokazati tudi pri organiziranju avtobusnih prevozov, posebno še, ker je iz vasi zaposlenih kar 785 ljudi.

Kako bo z organiziranim odvozom smeti? Tudi nedovoljena odlagališča se polnijo. Ostalo bo pri starem, saj so vaščani v anketi tak odvoz zavrnil...

Janko Stolnik

gorenjevarstroj

DO GORENJE in VARSTROJ, DSSS, Lendava

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja v skladu s samoupravnimi akti prosta dela in naloge:

PROJEKTANT II

Pogoji:

- visoka oziroma višja izobrazba strojne smeri,
- nad 2 leti delovnih izkušenj s področja razvijanja in projektiranja novih izdelkov.

Kandidate prosimo, da v roku 8 dni po objavi pošljejo prošnje s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov DO Gorenje in Varstroj, Kadrovska služba, Industrijska ul., 69220 Lendava. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od poteka prijavnega roka.

POMURSKE CESTE — VELIK KAMEN SPOTIKE

Že ničlikokrat smo omenjali, da so ceste v Pomurju močan zavratalni dejavnik nadaljnega gospodarskega in siceršnjega razvoja. To navsezadnje najbolj očitno potrjuje vsakodnevna praksa, na ta pereč problem pa vse glasneje opozarjajo tudi v pomurskem združenem delu, kjer jim ni vseeno, kakšne bodo prometne povezave s preostalim delom Slovenije, sosednjo Hrvaško ter z Avstrijo in Madžarsko. Pri tem so še posebno glasni nosilci razvoja pokrajine ob Muri, kot so Mura, sozd ABC Pomurka in Radenska. Prizadejati so se seveda tudi vsi drugi prevozniki blaga in avtobusne DO, pri če-

mer ne bi posebej omenjali vseh razsežnosti turističnega prometa, ki poteka ravno skozi naše kraje. Problemi vzdrževanja in posodobitve cestnega omrežja pa so toliko bolj pereči, ker Pomurje ne premore niti ustrezne železniške povezave, zadnje čase pa celo predlagajo ukinitve večine potniških vlakov.

Ne pravimo zaman, da se je Pomurje zaradi slabih cest že znašlo v slepi ulici in da to območje marsikje primerjajo z nekdanjo Sibirijo. Potemtakem z upravičenostjo terjajo normalno povezanost s preostalimi Slovenijo in s tem ustrezne posege na najpomembnejših prometnicah, ki

so močno dotrajane in predstavlja resno oviro za varen promet. Poglejmo si samo edino magistralno cesto v Pomurju, ki vodi od Maribora do Lendave, pa nam bo kaj hitro jasno, zakaj se s tako obupnim stanjem ne moremo sprijazniti. Ta magistralna cesta je po letošnji zimi skorajda v celoti razpadla, poleg tega pa jo bo treba tudi razširiti. Posebna komisija republiške skupnosti za ceste se je že seznanila s tem problemom, ki ga bo nujno čim prej odpraviti. V prvi etapi se zavzemajo za preplastitev odseka ceste med Petanjci in Mursko Soboto v dolžini 6,3 kilometra. Podobno naj bi storili na odseku iste magistralne ceste med Črenšovci in Hotizo in 5,9 kilometra dolgem odseku regionalne ceste Gederovci—Murska Sobota, ki predstavlja pomembno povezavo s sosednjo Avstrijo. Ta regionalna cesta, ki je prav tako v obupnem stanju, širina asfalta pa je ponekod le 4,5 metra, po drugi strani povezuje mejni prehod Gederovci s turističnim središčem Moravske Toplice, kamor prihaja iz leta v leto vedno več tujih turistov, zlasti iz Avstrije in Zvezne republike Nemčije. Mar se dejstva, da gre v tem primeru tudi za velik devizni prihodek, ne zavedamo dovolj? Zato v Pomurju upravičeno trajajo posodobitve cestišča in njegovo razširitev na 5,5 metra, kakor tudi ustrezno ureditev mostu v Martjancih, ki je precejšen kamen spotike.

Verjetno pa ni treba posebej omenjati gospodarskega in političnega pomena ustrezne ureditve cestnih povezav z drugimi območji naše ožje in širše domovine. To je navsezadnje povezano s strateškimi opredelitvami SR Slovenije o skladnejšem regionalnem razvoju manj razvitih in obmejnih območij ter vlogi Pomurja pri pridelovanju hrane. Za to ima sozd ABC Pomurka, ki

zagotavlja precejšnje količine prehranbenih in drugih izdelkov za osrednjo Slovenijo in druge kraje v državi, dovolj tehtne razloge. Želijo predvsem pravično delitev denarja za ceste v celotni republiki, hkrati pa ne odrekajo pomoči za gradnjo ceste skozi karavanški predor in obnovev ceste bratstva in enotnosti, kar je nedvomno širšega družbenega pomena.

Pomurci pa se ne strinjajo zgolj s štetjem prometa ob vrhuncu glavne turistične sezone, ampak naj bi to opravičevali tudi ob jesenskem spravilu kmetijskih pridelkov. Ker to dodatno obremenjuje kategorizirano cestno omrežje v Pomurju, bi bila podobna o »cestnem infarktu« povsem drugačna, kot je sedaj. Ravno pridelovanje hrane pa potrebuje razvejeno cestno omrežje do kmetijskih proizvajalcev. Reja živine in pridobivanje mleka terjajo stalno prevozno cest, kajti drugače je škoda neprecenljiva. V Pomurju tudi pravijo, da bi pri razporejanju sredstev amortizacije morali upoštevati logiko dobrega gospodarja. To pa pomeni, da bi ta sredstva, ki se zbirajo v okviru republiške cestne skupnosti, razporedili tja, kjer je najbolj nujna posodobitev in obnovev cest. Sedanje nemogoče cestne razmere v Pomurju naravnost kličejo k takšni rešitvi. Ob večji angažiranosti pomurskega združenega dela in medobčinske gospodarske zbornice ter izvršnih svetov in družbenopolitičnih organizacij je upati, da bo republiška cestna skupnost prispevala ustrezen delež za obnovo močno načetih cest. To pomeni, da Pomurje v prihodnje ne sme biti več v tolikšni meri kot doslej odrezano od slovenskega cestnega križa, ki odpira okno v svet!

Milan JERŠE

PRODAJNE SLUŽBE NE PRODAJAJO LE HOTELSKIH POSTELJ

Ugoden veter za čezmorske goste

Kdo trdi, da je Pomurje zanimivo le za Avstrijce in Nemce? To sploh ni res, kajti naša majhna pokrajina s številnimi naravnimi bogastvi ne more biti zanimiva za nekoga z druge celine, pa tudi še iz evropske države, če je sploh ne pozna. Predstaviti jo je treba na način, kakršen je pri njih v navadi — s čudovitimi fotografijami, izvirnimi barvami, velikimi napismi. Našteta mora biti prav vsa ponudba, ki pa mora biti taka, da bo prebivalca iz ameriške države ali vzhodne poloble tudi pritegila.

Ne bomo nadaljevali z laičnimi razmišljanji, kajti potem bi se začeli še spraševati, kako nastopa naša pokrajina ob Muri na tujem tržišču (na več načinov: po občinah, mestih, tozdi, zdraviliščih in tudi posamezno kot hoteli), še bolj »nedotakljivo« pa je vprašanje zunajpazniške ponudbe in kakovosti. Naše gostinsko-turistične organizacije si pač domišljajo, da je dovolj zgraditi hotele, restavracije in tudi kavarne, kaj pa se potem v njih dogaja, jih več ne briga. Kakovost storitev je sama po sebi razumljiva, kot da se ne bi mogla v enem ali dveh letih poslabšati.

Kakor smo torej začeli — veliko je odvisno od prodajnih služb, kako jim uspe prepričati agencije in druge poslovne partnerje, da bodo njihovi gostje našli vse najboljše prav v pomurskih hotelih in zdraviliščih.

Milan Hojs je le eden izmed mnogih, ki se iz dneva v dan trudijo za to. Zaposlen je kot referent turistične prodaje DO Radenske in je dejal: »Naš načrt je pripravljen zelo natančno tako za zdravilišča kot za prehodne mestne hotele. Vanj spadajo obiski posameznih poslovnih partnerjev, predstavitev doma in v tujini, priprave raznih perspektivnih materialov, ki so prilagojeni posameznim tržiščem in podobno.«

Je res vse odvisno od tega, kako bodo načrt izvajali? Prav gotovo ne, tega se zaveda tudi prodajni referent, kajti da bo tudi odziv gostov takšen, kot pričakujemo, je odvisno še od mnogih drugih dejavnikov. Med njimi je tudi konkurenca.

Priprave za letošnjo sezono so se začele že lani (teren« pa se je moral verjetno pripravljati še prej), v ponudbi vsakega hotela in zdravilišča pa so določene posebnosti, prireditve.

Število prenočitev tujih gostov v gostinsko-turističnih organizacijah Radenske naj bi se povečalo kar za 7,2 odstotka, domačih za 1,4. »V predhodnih hotelih prevladujejo v glavnem domači gostje, razen jeseni, ko se začne lovna sezona. Prav tako je za njih značilen izletniški in sindikalni turizem, ki se začne po 15. aprilu in je odvisen od vremena. V zdraviliščih pa si želimo predvsem tujih gostov. Aktivnosti za pridobivanje teh so se začele že lani, predvsem na tržiščih Avstrije in Nemčije. Ugoden položaj se kaže na območju Skandinavije,

predvsem Finske in Švedske, in pa na čezmorskih tržiščih Združenih držav Amerike, Kanade, Avstralije in Izraela.«

Tuji gostje, takšni, kakršni bi potrebovali v Pomurju — petične, ki znajo uživati — verjetno tudi letos ne bodo zašli v deželo vinogradov, pšeničnih klasov in lene Mure. Tudi mi smo leni, kot naša reka, in govorimo iz leta v leto isto, ne potrudimo pa se, da bi končno z združenimi močmi ponudili turistom možnosti za uživanje in zapravljanje denarja.

Bernarda Peček

Večja strokovnost in novosti

Izvršni svet lendavske občinske skupščine je na zadnjem zasedanju sicer izrekel priznanje kmetijskim pospeševalcem, čeprav je tudi res, da bi bilo rezultatov še več, če se ne bi ukvarjali tudi z administracijo. Pa še nekaj: izvršni svet je ugotovil (v realnosti ugotovitve se ne bomo spuščali), da je pospeševalna služba premalo strokovno usposobljena, »kar je tudi eden od razlogov za premajhno neposredno strokovno delo ter nastopanje s svojimi panogami (?) v širši javnosti. Za potrebe strokovno-raziškovalnega in analitično-organizacijskega dela je potrebno pospeševalno službo panožno ustrezno strokovno okrepiti s strokovnjaki z visokošolsko izobrazbo, ki naj tvorijo vez med osnovno pospeševalno službo in višjimi strokovnimi institucijami in pospešujejo hitrejši prenos znanja v prakso.« Izvršni svet je še menil, da je bilo doslej premalo povezovanja in izkoriščanja strokovnega kadra strokovnih institucij, predvsem Živinorejsko-veterinarskega zavoda M. Sobota, zato je KZ Lendava naložil, naj opredeli program sodelovanja.

Kako je pravzaprav s pospeševalnim delom v TZO Kmetijske zadruge Lenadava? Kmetijsko pospeševalno delo opravlja 5 tehnologov-pospeševalcev, ki jim je to glavna naloga. Poleg tega pa se s pospeševanjem ukvarjajo še drugi delavci zadruge, zlasti upravniki (pet temeljnih združenih organizacij in zato pet uprav-

nikov) pa kmetijski tehniki, sicer pa poslovođe v zadrugah skladiščih. Tudi molzni kontrolorji, ki jih je prav tako 5, menda ne preverjajo le vsebine oddanega mleka, ampak prav tako delajo, kolikor pač lahko, v pospeševanju. Kmetijska zadruga vključuje v pospeševalno delo (po posebnem sporazumu) še veterinarja z Veterinarske postaje Lendava, potem strokovnjake Kmetijskega zavoda Maribor, Visoke agrokomske šole Maribor (v obeh primerih zaradi vinogradništva) in sodelavce Tovarne mlečnega prahu Murska Sobota (pridobivanje mleka). Kaj pa Živinorejsko-veterinarski zavod Murska Sobota?

Oblik pospeševalnega dela je veliko! Ne začno in končajo se samo z obiski kmetijskega pospeševalca na kmetiji. Tu so predavanja, inštruktaža pri setvi, navsveti pri nakupu semen, zaščitnih sredstev in umetnih gnojil, svetovanje pri gradnji hlevov, najemanju posojil, nakupu strojev. Tu so kmetijske zemljiške operacije (izsuševanje in zložba zemlje). Področji, na katerih delajo pospeševalci, je veliko, ni pa tudi malo (področij), kjer je treba še zaorati ledino. Zdaj, ko so naši kmetovalci bolj ali manj seznanjeni s tehnologijo pridelovanja vseh poljšin (v mislih imamo predvsem klasične: pšenica, krompir, koruza, pesa...), je vse bolj nujna, da se preskusijo (pospeševalci in kmetovalci) pri drugih kulturah. Recimo pri pridelovanju vrtnin. O tem sicer že dol-

go govorijo, rezultatov v večjem obsegu pa ni. Letos naj bi bilo drugače, saj napovedujejo pridelovanje vrtnin v nekaterih obmurskih krajih lendavske občine. Seveda pa samo vrtnine ne bodo dovolj.

Ko ocenjujemo delo kmetijske pospeševalne službe, se seveda zavedamo nekaterih objektivnih okoliščin, ki vplivajo, da uspehi niso večji (razparceliranost zemlje, ostarelo kmečko prebivalstvo...), vendar nov zalet kmetijskih pospeševalcev mora priti iz večje učinkovitosti. Tudi zato, ker v lendavski občini kmetijstva niso odpisali.

Š. Sobočan

emona commerce n. sub. o. ljubljana

tozd agroplod n. sub. o. ljutomer

proizvodnja kmetijska kooperacija in maloobmejni promet

69240 ljutomer, ul. rada pušenjaka 8, slovenija, jugoslavija

DELAJSKI SVET TOZDA AGROPLOD LJUTOMER

RAZPISUJE dela in naloge

DIREKTORJA TOZDA

POGOJI:

- visoka ali višješolska izobrazba
- pet let delovnih izkušenj pri odgovornih delih

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: TEKSTIL PROSEJAKOVCI, za KOMISIJO ZA DELOVNA RAZMERJA.

Kandidate bomo obvestili v osmih dneh po izbiri.

ZAVOD ZA EKONOMIKO IN URBANIZEM STANETA ROZMANA 5 69000 MURSKA SOBOTA

objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- osebni avtomobil R4 TLS, leto izdelave 1979, vozen, izključna cena 670.000.— din,
- pisalni stroj OLYMPIA excellence, kratak valj, izključna cena 100.000.— din,
- pisalni stroj OLYMPIA excellence internacional, dolg valj, izključna cena 120.000.— din,
- pisalni stroj OLIVETTI 84, izključna cena 120.000.— din,
- fotokopirni stroj 3M DRY PHOTO-COPIA 251, izključna cena 8.000.— din,
- fotokopirni stroj OMEGA 303, izključna cena 200.000.— din,
- raznoževalni stroj REX ROTARY 1050, izključna cena 100.000.— din.

Javna dražba bo v petek, 17. 4. 1987, ob 13. uri v sejni sobi Zavoda za ekonomiko in urbanizem, Staneta Rozmana 5, Murska Sobota. Ogled osnovnih sredstev bo mogoč dva dni pred dražbo od 7. do 15. ure. Na javni dražbi lahko sodelujejo vse fizične in pravne osebe, ki vplačajo varščino v višini 10 % od izključne cene. Darčne obveznosti poravnane kupec, če ne predloži potrditve o oprostitvi davčne obveznosti. Kupec mora plačati kupnino in prevzeti osnovna sredstva na dan dražbe, če odstopi od plačila izključnega sredstva, nima pravice do vračila varščine.

Vozila in druge predmete prodajamo po sistemu videno-kupljeno in poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Osnovna šola Štefan Kuhar-Bojan Puconci obvešča starše, da bo

— vpis otrok v 1. razred za šol. l. 1988/89 za otroke, rojene leta 1981, in pogojno za otroke, rojene do 31. 3. 1982.

— vpis otrok v vrtec za šol. l. 1987/88 za otroke, stare nad 3 leta.

Na centralni šoli v Puconcih bo vpis 6., 7., 8. in 9. aprila od 8. do 13. ure, na podružnici v Mačkovcih pa 10. aprila od 8. do 12. ure.

Pri vpisu predložite otrokov izpis iz rojstne matične knjige.

ABC POMURKA, DO MESNA INDUSTRIJA

MURSKA SOBOTA

TOZD PREDLAVA MESA LENDAVA

OBJAVLJA

JAVNO DRAŽBO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

1. mešalnika za meso (80 l)

izključna cena — 100.000 din

2. električna krožna žaga (za žaganje drv)

izključna cena — 100.000 din

Javna dražba bo v torek, 7. 4. 1987, ob 14. uri v prostorih tozda Predelava mesa Lendava, Lendava, Kolodvorska 1. Ogled osnovnih sredstev je mogoč pred začetkom licitacije. Na njej lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Interesenti morajo plačati kavgijo v višini 10 % od izključne cene. Izdraženi znesek mora kupec plačati 10 dni po dražbi, sicer kavgija zapade. Prometni davek plača kupec. Osnovno sredstvo prodano po načelu VIDENO—KUPLJENO, brez kasnejših reklamacij.

Si bodo segli v roke?

Si bodo segli v roke? No, gradbeniki niso sprti in naslov tega sestavka je le prispodoba za stanje, ki vlada med lendavskimi gradbenimi tozdi. Odnosi pa niso ravno najboljši; skalijo se ponavadi tedaj, kadar se jih za določeno delo poteguje več hkrati.

Komisija izvršnega sveta občinske skupščine je pripravila poročilo o stanju na področju gradbeništva in nakazala nekatere možne rešitve. Na zadnji seji izvršnega sveta, kjer so obravnavali ugotovitve, so dejali, da bi v gradbeništvo že veliko dosegli, ko bi se posamezni tozdi poslovno povezovali in se skupaj potegovali za delo, saj se tudi na lendavskem gradbenem območju velikokrat potrjuje, kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima. Že večkrat se je namreč zgodilo, da so dela prevzele organizacije z drugih (tudi ljubljanskih) območij.

Nosilec razvoja gradbeništva v lendavski občini je Konstruktorjev tozd Gradbenik, ki izvaja visoke in nizke gradnje, izdeluje nekatere vrste betonske galanterije, prodaja pa tudi gramoz in pesek. Gidos je sicer opustil gradbeno dejavnost, njegov tozd Obrtno-inštalacijska dela pa opravlja poleg elektro instalacij in napeljav vodovoda še keramičarstvo, teracerstvo, mizarstvo, pleskarstvo in še kaj. Varstrojev tozd Montaža-Purle se ukvarja poleg izdelave raznih posod za centralna gretna in izolacijskih materialov tudi z deli v gradbeništvo (vodovodne in toplotne napeljave). Prav tako Varstrojev tozd Varis pa je vse bolj »agresiven« v proizvodnji in prodaji sanitarnih kabin, proizvaja pa tudi betonske strešnike, in to dokaj uspešno. Tu je še Konstruktorjev tozd Opekarna Dolga vas, ki izdeluje vse vrste žgane opeke, prizadeva pa si tudi za izdelavo okra-

sne in uporabne keramike. Nekam povsem logično se zdi, da bi vse te dejavnosti morale biti »pod streho« enega podjetja. Čeprav je to za zdaj le pobožna želja (pa ne predstavnikov teh kolektivov). Ideje tudi ni mogoče formalno uresničiti v krajšem času. To pa seveda ne pomeni, da v tej smeri ni potrebno razmišljati in se dogovarjati. Tako bi lahko imela nova organizacija štiri dejavnosti (tozde): gradbeno dejavnost, inštalacije in montaža, proizvodna dejavnost, končna, dela v gradbeništvo.

Verjetno bo do take oblike povezave lendavskega združenega dela s področja gradbeništva prišlo prej ali slej. Dotlej pa bo dobrodošla vsaj delitev dela, kot jo predlaga komisija izvršnega sveta, v kateri so bili tudi predstavniki posameznih gradbenih tozdov. Tako naj bi Gradbenik opravljal gradbeno dela (zidarstvo, tesarstvo, betoniranje, zemeljska dela, ključavničarstvo). Gidos naj bi skrbel za vzdrževalna dela v gradbeništvo, poleg tega pa še razvijal te dejavnosti: mizarstvo, steklarstvo, parketarstvo, elektro-inštalaterstvo, vzdrževalna dela pri vodoinštalaterstvu, polaganje keramike in teraca, cementinarstvo, strešno kleparstvo in pleskarstvo. Tozd Montaža-Purle naj bi opravljal vodovodne inštalacije (prav tu prihaja zdaj največje v spor z Gidosom!), potem izolaterska dela in strojno ključavničarstvo. Varis pa seveda ostaja še naprej izdelovalec sanitarnih kabin in inštalacij ter keramičnih del na

njih. Tudi izdelave strešne opeke ne bo opustil.

Predlagana delitev del, ki pa jo morajo seveda še potrditi v posameznih tozdi (odločitve jim seveda ni mogoče vsiliti od zunaj), je neke vrste kompromis, ki naj pripomore, da ne bo hude krvi tam, kjer je pravzaprav ni treba. Je pa tudi res, da bo prišlo v nekaterih gradbenih tozdih predvidoma še letos do drugačne organiziranosti, kot je zdaj. Tako bosta predvidoma v Varstroju nastali dve delovni organizaciji: ena za varilno tehniko, druga za gradbeno dejavnost. Morda je ta zadnja že zametek velike (lendavske) organizacije raznih dejavnosti iz gradbeništva? No, čas bo prinesel svoje, dejstvo pa je, da sedanja vključenost Gradbenika in Opekarnice v delovno organizacijo Konstruktor Maribor ne daje vseh pričakovanih učinkov.

Spomnimo naj le na večletno rojevanje keramične industrije v Lendavi, kjer naj bi s svojim deležem in strokovno (ne)usposobljenostjo sodeloval Konstruktor, pa iz tega ni (še) nič. Pa najbrž tudi ne bo, če bodo Lendavčani (mislim na družbenopolitično skupnost) samo čakali na tega »partnerja«. Ob vsem tem pa tudi ni odveč misel na povezovanje lendavskega gradbeništva s pomurskim. Možno, da bi bilo, če bi se, navsezadnje tudi cenejše delo, je veliko. Voljo za to kažejo zdaj tudi predstavniki gradbenih organizacij, zato bi bilo res škoda, ko bi ostalo samo pri predlogih (kot se je to že zgodilo s podobno analizo izpred petih let).

Š. Sobočan

Intes, tozd Pekarna Mura Gornja Radgona

NOVA PEČ IN KMEČKI KRUH

V tozdu Pekarna Mura v Gornji Radgoni na pečejo dnevno (bolje rečeno nočno) okrog 4 tone kruha in peciva. S pekovskimi dobrotami zalagajo trgovine, šole in hotele v radgonski občini, delno pa tudi v Ljutomeru. Veliko imajo tudi slaščičarskih naročil (za torte, rolade, kremne rezine...), ki jih vozijo še v Ljutomer.

Janko Fras, direktor tega malega tozda z le 23

Z novo pečo, ki jo bodo v marcu namestili delavci Termotehnike Zagreb, bo zmogljivost peke povečana z 900 na 1200 kilogramov.

delavci, je zadovoljen z dosedanjim poslovanjem ter seveda z delom delavcev. V zadnjih petih letih so v obrat postavili dve novi peči — v eni bodo začeli peči šele čez mesec ali dva — tehniko, mešalne stroje in kupili dva avtomobila, vse z lastnimi sredstvi. Ob pomoči posojila so postavili le silose. Poleg peči, s katero bodo zamenjali že dotrajano šestnajstletno peč, bi najbolj potrebovali stroj za žemlje in kajzerice, vendar ga je mogoče dobiti le iz uvoza, stal pa bi okrog 60 milijonov dinarjev.

Z novo pečo bi si delo nekoliko olajšali in namesto v dveh izmenah delali le v eni, poleg tega pa bi bil v trgovinah bolj svež kruh. Sedanja zmogljivost peči je 900 kilogramov na uro, z novo pa bi lahko spekli 1200 kilogramov. Popoldne ob 15. uri začnejo peči črni kruh, zvečer pa še druge.

V radgonski pekarni pečejo 7 vrst kruha in kar 15 vrst peciva. Prav te dni poskušajo z novo vrsto črnega kruha, v katerem bo 80 odstotkov ržene moke, peči pa se mora skoraj trikrat dlje kot navaden kruh. Njegova prednost bo v tem, da bo postal zares dober šele po nekaj dneh, torej je trajnost tega »koroškega« kruha daljša (je domači kmečki kruh, kakršnega pečejo na Koroškem). Po besedah Janka Frasa pa trgovci (najverjetneje so krivi poslovodje) ne marajo naročiti več vrst kruha in peciva, predvsem pa ne zadostnih količin. Zaradi tega se občani večkrat neupravičeno hudejejo na peke, če že ob dvanajstih zmanjka žemljic. Če gledamo na vso stvar z očmi trgovcev, je razumljivo, da je bolj naročiti manjšo količino in jo zagotovo prodati kot pa preveč in biti pri tem oškodovan. Vendar pa je zaradi te pretirane gospodarnosti največkrat oškodovan prav kupec.

Poleg nove peči, ki jo bodo namestili delavci Termotehnike Zagreb, in nove vrste kruha pa čaka pekarna Mura v Gornji Radgoni v prihodnje še plinska napeljava. Načrte za priključitev izdelujejo, večji problem pa bo z gorilnikom za plin in olje, saj je zelo drag.

Bernarda Peček

ŠE VEDNO RAZDROBLJENA NALOŽBENA DEJAVNOST

Kljub zaostrenim razmeram gospodarstva naložbena dejavnost v soboški občini tudi v lanskem letu ni prenehala. V gradnji je bilo kar 169 različnih objektov, katerih skupna predračunska vrednost je znašala čez 10,1 milijarde dinarjev. Od tega je bilo 63,5 odstotka predračunske vrednosti naložb v gospodarstvu, 26,7 odstotka v negospodarstvu, preostalih 9,8 odstotka pa v stanovanjski dejavnosti. Sem je všteti tudi 16 objektov, katerih investitorji imajo sedež zunaj soboške občine. Zanimivo pa je, da je med naložbami več kot polovica takih, ki ne segajo vrednosti 10 milijonov dinarjev, le dva objekta, to sta kirurški blok v Rakičanu in obnova, posodobitev in razširitev proizvodnje v Tovarni mlečnega prahu, pa presegata vrednost 500 milijonov dinarjev. To dokazuje, da se v soboški občini še vedno srečujejo z veliko razdrobljenostjo vlaganja. Poleg tega gre za gradbeno dela skoraj 70 odstotkov predračunske vrednosti, za opremo pa le slabih 28 odstotkov.

Omenili bomo naložbe, ki so bile v letu 1986 uresničene oziroma potekajo. Tovarna mlečnega prahu je začela z gradnjo sušilnice za mleko in je kupila ustrezno opremo, v Muri razširjajo tovarniško ambulanto. Mesna industrija ABC Pomurka pa je investirala v hidrolizacijo perja in krvi, pridobitev tople vode in obnovo sušilnice na Lendavski cesti v Murski Soboti. Pomurski tisk gradi skladišče in kupuje strojno opremo za povečanje izvoza, KG Rakičan je odkupilo 53,6 hektara zemljišč, izvedlo melioracije in agromelioracije na 170 hektarih ter kupilo opremo. V Agromerurju so začeli z obnovo hladilnice v tozdu Proizvodnja perutninskega mesa, razširili so hlev v Šalovcih, v pripravi pa je gradnja nove farne nesnice v Peskovcih. Poleg tega je KZ Panonka kupila opremo in prevozna sredstva, uredila dokumentacijo za prizidek skladišča v Lipi, nadstrešnice na Hodošu in žitni silos v Šalovcih, izvedli pa so tudi melioracije na 164 hektarih zemljišč. V Živnorejsko-veterinarskem zavodu izdelujejo predinvesticijsko študijo za bioplin, začeli pa so tudi z obnovo osemnemevalnega centra. Veletrgovina Potrošnik je zgradila samopo-

strežni trgovini v Krogu in Rogasovcih ter obnovila trgovini v Šalovcih in Martjancih. Gradili so tudi trgovino v Melincih. Tozd Avtobusni promet je začel z gradnjo upravne stavbe, medtem ko Agroservis investira v obrat in proizvodnjo pločevinastih sklopov. Radenska, tozd Zvezda pa gradi večnamenski lokal na Lendavski cesti v Murski Soboti. Organizacije združenega dela iz soboške občine pa posodablajo tudi strojno opremo in prevozna sredstva.

V lanskem letu pa ni manjkalo dejavnosti tudi v gospodarski in družbeni infrastrukturi. Tako je bil zgrajen raziskovalni vodnjak v Krogu, pripravljajo pa študijo o preskrbi z vodo v soboški občini. Asfaltiranih je bilo tudi več cest ter obnovljena mosta v Topolovcih in Rakičanu. Lani so zgradili tudi visokotlačni in srednjetačni plinovod Boreci—Rakičan—Murska Sobota, 58 stanovanj v blokih (49 v Murski Soboti in 9 v Rogas-

ovcih), razširjena je telefonska centrala na Tišini za 384 priključkov, regulirana je Kučnica na odseku Kramarovci—Ocinje in opravljena prva etapa regulacije potoka Ledava na odseku Pertotča—Jurij.

V družbenih dejavnostih pa je bila lani obnovljena OŠ Prekmurske brigade, medtem ko se je gradnja večnamenske telovadnice pri OŠ Edvard Kardelj v Murski Soboti šele začela. Prav tako je dokončana nadomestna gradnja dveh oddelkov otroškega vrtca v Rakičanu, dva oddelka vrtca pa sta pridobljena v okviru blokove gradnje na Lendavski cesti v Murski Soboti. Opravljena so bila tudi vzdrževalna dela z nakupom opreme v nekaterih enotah vzgojnovarstvenih organizacij v soboški občini. Seveda pa se bo nadaljevalo tudi z opremljanjem kirurškega bloka v Rakičanu.

Milan Jerše

IZ ZGEP POMURSKI TISK

Z izvozom iztržili 1,5 milijona dolarjev

Kljub slabšim gospodarskim razmeram so v Založniškem, grafičnem in embalažnem podjetju Pomurski tisk iz Murske Sobotke dokaj zadovoljni z lanskoletnimi rezultati poslovanja, saj so poglavitne planske cilje izpolnili. V letu 1986 so ustvarili za 8 milijard dinarjev celotnega prihodka, kar je v primerjavi z letom prej 107-odstotno povečanje.

V Pomurškem tisku so zadovoljni tudi z izvoznimi posli, čeprav s prozajno izdelkov na tujem trgu še niso dosegli vsega, kar so pričakovali. Zato se bodo moraljše bolj opremiti, da bi bili konkurenčni v izvozu in tudi razširili izdelavo za tuji trg. Kljub temu pa so v lanskem letu z izvoznimi posli iztržili 1,5 milijona dolarjev, kar pomeni v primerjavi z letom 1985 povečanje za 35 odstotkov. To je šlo predvsem na račun ugodne prodaje reklamnih kock, ki je že standardni izvozni

program Pomurskega tiska oziroma njegove temeljne organizacije Eureka, vse bolj pa se v izvozne posle, zlasti na ameriški trg, usmerja tiskarska dejavnost z izdelavo knjig. Zato letos upravičeno pričakujejo še večji izvoz. V programu imajo pripravo novega proizvodnega programa samolepilnih kock, z izvozom knjig v ZDA pa se odpirajo precejšnje možnosti za razširitev poslov.

Seveda pa brez naložb ni možno pričakovati boljših rezultatov poslovanja v letu 1987. Zato so se v Pomurškem tisku odločili, da letos in drugo leto vložijo precej denarja v posodobitev opreme. Že letos naj bi kupili nov petbarvni ofset stroj za kartonažni program in štiribarvni za tiskarsko dejavnost. S tem bodo v znatni meri posodobili strojni park ter omogočili večjo izdelavo in izvoz.

Milan Jerše

Kakšni OD v soboški občini?

Po statističnih podatkih je znašal v soboški občini v letu 1986 mesečni osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu 104.189 dinarjev in v negospodarstvu 131.164 dinarjev. Skupno so delavci v povprečju zaslužili 109.030 dinarjev mesečnega čistega osebnega dohodka oziroma za 119 odstotkov več kot v letu 1985. V gospodarstvu občine so se osebni dohodki povečali za 117,1 odstotka (v SR Sloveniji 121,3 odstotka) in

v negospodarstvu za 125,8 odstotka (v republiki za 130 odstotkov). To pomeni, da je očitno zaostajanje za slovenskim povprečjem, kar ugotavljajo že nekaj let. Sicer pa so se sredstva za bruto osebne dohodke v soboškem gospodarstvu lani v masi povečala za 137,1 odstotka, na zaposlenega pa za 131,3 odstotka. Po zaključnih računih v organizacijah združenega dela za leto 1986 pa lahko ugotovimo, da je bil mesečni čist osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu 106.115 dinarjev ali za 122,3 odstotka višji kot v prejšnjem letu.

M. Jerše

Kupili bodo računalnike

V Ina-Nafti Lendava so s tem letom začeli osebne dohodke obračunavati z računalniki delta 800. Nanj bodo vezani vsi prihodnji sistemi. V tem in prihodnjem letu bodo kupili še dva računalnika — triglav in partner. Za računalniško opremo bodo namenili 50 milijonov dinarjev. Tudi za sodobnejše telefonske zveze med temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji bodo poskrbeli. Ta povezava je bila doslej slaba, kot tudi povezava med delovnimi organizacijami in drugimi kraji. Za posodobitev telefonije so za letošnje leto namenili 25 milijonov dinarjev.

J. D.

gorenjevarstroj

Industrija in montaža n. sol. o. Lendava
Industrijske ceste

DO GORENJE in VARSTROJ, DSSS, Lendava

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja v skladu s samoupravnimi akti prosta dela in naloge:

PROJEKTANT II

Pogoji:

- visoka oziroma višja izobrazba strojne smeri,
- nad 2 leti delovnih izkušenj s področja razvijanja in projektiranja novih izdelkov.

Kandidati prosimo, da v roku 8 dni po objavi pošljejo prošnje s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov DO Gorenje in Varstroj, Kadrovska služba, Industrijska ul., 69220 Lendava. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od poka prijavnega roka.

GORENJE in VARSTROJ, DSSS, Lendava

Razpisna komisija delavskega sveta DO ponovno razpisuje v skladu s samoupravnimi akti prosta dela in naloge:

ČLAN POSLOVODNEGA ODBORA ZA EKONOMSKO PODROČJE

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- vodilne in organizacijske sposobnosti ter pravilen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 leta.

Prijavni rok na razpis je 15 dni.

Delavski svet DSSS razpisuje v skladu s samoupravnimi akti prosta dela in naloge:

VODJA SEKTORJA ZA PLANIRANJE, FINANCE IN KNJIGOVODSTVO

Pogoji:

- visoka oziroma višja izobrazba ekonomske smeri,
- nad 4 leta delovnih izkušenj s področja planiranja, knjigovodstva in financ,
- vodstvene ter organizacijske sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 leta.

Prijavni rok na razpis je 8 dni.

Kandidati za opravljanje razpisanih del in nalog naj pošljejo prošnje s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev ter dokazila o strokovni izobrazbi na naslov: GORENJE VARSTROJ, Kadrovska služba, 69220 Lendava. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od poka prijavnega roka.

Termika

Industrija in montaža
izolacij n. sol. o.
Ljubljana

PROIZVODI:

- izolacijske karmene volne
- izolacijske pretila
- izolacijske plošče
- tesnilni materiali
- električni stroji, obloge
- električni in ključavničarski izdelki
- predobdelani elementi

MONTAŽNI SISTEMI V GRADBENIŠTVO

- stropa
- fasade
- predbene stene
- stopi
- podi

OBIŠČITE NAS NA SEJMU V
GORNJI RADGONI OD 8. DO
11. IV. 87

Termika

GRADBENIŠTVO

4. JUGOSLOVANSKI SEJEM GRADBENIŠTVA IN GRADBENIH MATERIALOV
Z MEDNARODNO UDELEŽBO

GORNJA RADGONA

6.-11.4.1987

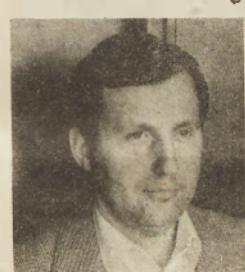
Sladkorna pesa pred vsemi drugimi

Čeprav je sladkorna pesa dokaj nova poljščina, si vse uspešneje utira pot tudi v pomurski njivski kolobar. Res da pridelava sladkorne pese zahteva nekoliko več dela, vendar je temu primeren tudi dohodek, saj daje pesa med klasičnimi kulturami najboljši dohodek na hektar. V tovarni sladkorja v Ormožu pravijo, da so vse možnosti, da na območju tovarne pridelajo dovolj sladkorne pese za popolno izkoriščenost predelovalnih zmogljivosti. Površin s peso v družbenem sektorju bistveno ne morejo več povečevati; da bi pridelali dovolj sladkorne pese za potrebe ormoške tovarne, pa bi bilo potrebno pri kmetih v Pomurju in Podravju zasejati s to poljščino štiri odstotke njivskih površin. Ta cilj ni neuresničljiv in obetajo si, da ga bodo že v kratkem tudi realizirali. Cena je namreč za pridelovalce spodbudna, najpomembnejše ob vsem pa je, da s prodajo ni težav, kar pa ne bi mogli trditi za nekatere druge poljščine. Tisti pridelovalci, ki so s peso poskusili, so jo tudi osvojili in je ostala v njihovem njivskem kolobarju.

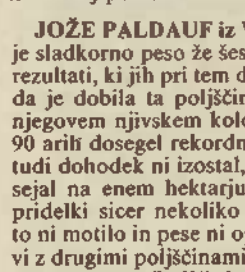

FRANC ŠTIH iz Noršinec pri Ljutomeru sodi prav gotovo med največje pridelovalce sladkorne pese za potrebe ormoške tovarne. Največ površin ji je namenil leta 1983, ko jo je zasejal kar na 7 hektarjih, sicer pa peso prideluje že od začetka. Lani je peso prideloval na 5 hektarjih in dosegel povprečni pridelek 59 ton na hektar. To je poljščina, ki daje izredno dober dohodek, pravi Franc, seveda, če so pridelki primerno visoki. Njegov pridelek doslej še nikoli ni bil manjši od 50 ton na hektar, ob takšnih pridelkih pa je sladkorna pesa med vsemi poljščinami gotovo ekonomsko najbolj zanimiva. Tudi letos jo bo zasejal na 7 hektarjih, če bi mu kolobar dovoljeval, pa bi površine za njo še povečal. V hlevu ima namreč še 60 glav govedu in zanje mora pridelati dovolj druge krme. Sicer pa silira tudi pesne rezance, tako da je na ta račun lahko nekoliko zmanjšal površine pod koruzo.

ALOJZ GRÜN iz Stogovca prav tako že več let uspešno prideluje sladkorno peso. Njivski kolobar mu sicer ne dovoljuje, da bi ji namenjal večje površine, tako, da jo vsako leto zaseje na približno enem hektarju. Toliko pese je imel tudi v lanskem letu, dosegel pa je kar 65 ton pridelka. Ob takšnem pridelku seveda tudi dohodek ni izostal in za Grünove je to spodbuda, da bodo sladkorno peso pridelovali tudi v prihodnje. Tudi letos jo bodo zasejali na enem hektarju in zemljo zanje imajo že pripravljeno. Za doseganje dobrih pridelkov je treba zemljo primerno pripraviti, pravi Alojz, zato smo že jeseni opravili oranje, potrosili apno in polovico mineralnega gnojila, gnojimo pa tudi s hlevskim gnojem. Apnjenje je še posebno pomembno, saj imajo težko in kislo zemljo. Grünova kmetija je usmerjena v živinorejo, za katero doma pridelava dovolj potrebne krme, največ površin pa namenja silažni koruzi. Silira tudi glave sladkorne pese, ki jih živina rada jemlje.

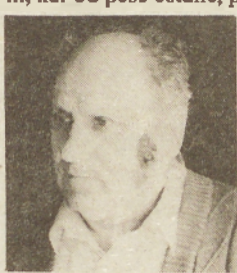
STANKO KOLARIČ iz Dolnje Bistrice je šele lani prvič sejal sladkorno peso in rezultati niso izostali. Oba z ženo sva zaposlena, pravi Alojz, nama pa po službi ostaja čas tudi za delo na kmetiji in zato sva se odločila za poljščino, ki je pač dohodkovno najbolj zanimiva. Sladkorna pesa to vsekakor je, lani so jo zasejali na 90 arih, pridelek je bil odličan in to je Kolaričeve spodbudilo, da bodo letos pesi namenili kar hektar in 60 arov njiv. Težave pa so v tem, da je njihova posest še vedno precej razdrobljena, zato se je težko odločiti le za eno poljščino, pa tudi njivski kolobar tega ne dopušča. Kolaričevi imajo tudi farmo prašičev, v preteklih letih pa so pridelovali tudi precej krompirja. Žal pa krompir ni več tako dohodkovno zanimiv, poleg tega pa so lani bile še težave s prodajo, zato so sklenili, da bodo krompirju namenili manj površin in bodo zasejali več sladkorne pese.

JOŽE PALDAUF iz Vučje vasi prideluje sladkorno peso že šest let in prav dobri rezultati, ki jih pri tem dosegajo, so vplivali, da je dobila ta poljščina stalno mesto v njegovem njivskem kolobarju. Lani je na 90 arih dosegel rekordni pridelek in tako tudi dohodek ni izostal, letos pa jo bo zasejal na enem hektarju. Predlani so bili pridelki sicer nekoliko slabši, vendar ga to ni motilo in pese ni opustil. V primerjavi z drugimi poljščinami dosega s sladkorno peso še najboljši dohodek, seveda, če zanjo dobro poskrbi in upošteva predpisano agrotehniko. Brez dela ni dohodka, pravi Jože in dodaja, da se morajo kmetje na teh omejenih površinah odločiti pač za čim intenzivnejšo kulturo, da tako iz zemlje potegnejo čim več. Seje tudi druge kulture, največ koruze, saj

se ukvarja z govedorejo, ima pa tudi nekaj svinj. Korene proda tovarni, kar od pese ostane, pa silira in silažo uporablja za živinsko krmo.

ERNEST KOČAR iz Skakovec je znan pridelovalec sladkorne pese, saj jo seje že od vsega začetka in dosega tudi dobre pridelke. Na območju temeljne zadrugne organizacije Cankova so doma najboljši pridelovalci sladkorne pese, Ernest pa je bil lani najboljši med vsemi. Z njo je imel lani zasejan 1 hektar in 80 arov površin in dosegel je rekordni pridelek, temu primeren pa je bil tudi dohodek. Pravi, da bo površine pod peso še povečal, saj ji bo letos namenil že 2,80 hektarja, več pa mu kolobar zaenkrat ne dopušča. Svojo kmetijo je namreč preusmeril v govedorejo, v hlevu ima 80 pitancev, ki jih pita za izvoz, krmo zanje pa pridelava v glavnem doma. Seje največ koruze za siliranje, če bi dobil v najem zemljo, pa bi sejal še več sladkorne pese. Če dosledno upošteva predpisano agrotehniko in navodila pospeševalne službe, pridelek ne sme izostati, pravi Ernest, rezultati, ki jih dosega, pa to tudi potrjujejo.

Ludvik Kovač
Bojan Peček

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek so rejci pripeljali na sejem v Turnišče le 11 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih okrog 15 kilogramov. Za par so zahtevali od 40.000 do 55.000 dinarjev, prodali pa so vse živali.

TUDI V LENDAVSKI OBČINI

Umetno osemenjevanje plemenskih svinj

Na osnovi skupnih usmeritev in izdelanega koncepta uvajanja umetnega osemenjevanja plemenskih svinj v kooperacijski in široki rejji v Pomurju začnajo tudi v lendavski občini s poskusnim uvajanjem te rejske produkcije in živinorejske metode. Umetno osemenjevanje uvajajo na pobudo Kmetijske zadruge Lendava kot tudi rejcev kooperantov in tistih rejcev, ki redijo plemenske svinje le za svoje potrebe.

V Veterinarski postaji Murska Sobota pravijo, da bo do prehoda na masovno uporabo te metode poskusno osemenjevanje potekalo po dogovorjenem programu, ki predvideva takojšnjo strokovno izvedbo osemenjevanja s semenom najbolj kakovostnih merjascev. Proizvodnjo, pripravo in strokovno kontrolo sleherne doze semena bodo opravili v okviru oddelka za reprodukcijo pri farmi Nemščak, za osemenjevanje pa bodo uporabljali sveže konzervirano seme, ki ga bodo sproti pripravljali.

V tem prehodnem obdobju, ko poskusno uvajajo umetno osemenjevanje, bo tehnično izvedbo opravljal dipl. veterinar Bogomil Kotnjek, ki je v Kmetijski zadrugi Lendava zadolžen za kooperacijsko rejo prašičev. Z umetnim osemenjevanjem bodo pričeli 15. aprila, prijave rejcev pa bodo sprejemali vsak dan med 7. in 8. uro jutraj na telefonsko številko 75 088. Po tem času bo veterinar odšel na prevzem semena, takoj za tem pa bo opravil prijavljene osemenitve. Rejce pa prosijo, da prijavljajo le tiste živali, ki so v pravem ciklusu in »stojijo«.

Cena umetnega osemenjevanja je 6.000 dinarjev, v to ceno pa je zajeta dvakratna osemenitev in pregled brejosti 35 dni po osemenitvi, ni pa zajeta morebitna osemenitev po pregonitvi. Osemenjevanje plemenskih svinj bo vsak dan na domu, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih, razen 1. januarja, 1. maja, 1. novembra in 29. novembra.

NOVOST NA TRŽIŠČU!

Izdelek, ki se hvali sam!

PREKAJENO GOVEJE MESO

PREKOPANJE

Jože Nemeš, dipl. inž. agr.

POMEN KALCIJA V KMETIJSKI PRIDELAVI

4. DOLOMITNO APNO

- Naziv gnojila in vsebina: dolomitno apno — 30 % CaO.
- Oblika hranila in lastnosti: kalcijev in magnezijev karbonat.
- Slabša topnost od apnenca.
- Sporedne sestavine: 20 % magnezijevega oksida.
- Mešanje z drugimi gnojili: mešano s kompostom in hlevskim gnojem neposredno pred uporabo. Z drugimi gnojili ne mešamo.
- Za katera tla: za vse vrste tal, posebno za tista, kjer primanjkuje magnezija.
- Za katere kulture: za strnine (posebno oves), grašico, peso, krompir.
- Hitrost delovanja: deluje počasi.
- Način in globina vnašanja: z orodji do globine obdelovanja.
- Čas uporabe: pred setvijo pri osnovni obdelavi. Njive poleti, travnike in pašnike pozimi. Peščena tla spomladi, sušne predele večkrat v manjših dozah.

5. SATURACIJSKI MULJ

- naziv gnojila in vsebina: saturacijski mulj (odpad pri proizvodnji sladkorja), okoli 22 % CaO.
- Oblika hranila in lastnosti gnojila: pretežno kalcijev karbonat in nekaj oksida.
- Sporedne sestavine: 0,2 do 0,3 % N, 0,5 do 0,9 P₂O₅, 0,1 do 0,2 % K₂O, okoli 15 % organske snovi, ostalo voda.
- Mešanje z drugimi gnojili: lahko mešamo s kompostom in ne z drugimi gnojili.
- Za katera tla: v prvi vrsti za kislila tla.
- Za katere kulture: za vse.
- Hitrost delovanja: počasno.
- Način in globina vnašanja: z orodji do globine oranja.
- Čas vnašanja: pred setvijo, ob osnovni obdelavi najboljše poleti, na travne površine pozno jeseni in pozimi.

6. LAPORJI

- Naziv gnojila in vsebina: laporji — 10 do 90 % CaCO₃ in MgCO₃, torej kalcijev in magnezijev karbonat.
- Oblika hranila in lastnosti gnojila: kalcijev karbonat se deli na trde in mehke laporje, kot tudi na glinaste in peščene.
- Sporedne sestavine: vsebuje še magnezij, redko pa tudi škodljive spojine železa.
- Mešanje z drugimi gnojili: mešamo lahko s hlevskim gnojem, z mineralnimi gnojili pa ne.
- Za katera tla: glinene laporje za peščena tla, peščene laporje za glinena tla.
- Za katere kulture: za poljedelske kulture in za travnike.
- Hitrost delovanja: mehkejši laporji delujejo hitreje, trdi počasneje.
- Način vnašanja: površinsko do globine obdelovalnega sloja.
- Čas uporabe: pred setvijo ob osnovni obdelavi, najboljše poleti, na travnikih pozno jeseni in pozimi.

VEČ POZORNOSTI PRIMERNI KOLIČINI KALCIJA V KULTURNIH TLEH

Kulturna tla vsebujejo različne količine kalcija, to je odvisno predvsem od tega, iz kakšnega geološkega materiala so ta tla nastala, kakšnim vplivom so bila podvržena v svojem razvoju in kako se izkoriščajo. Kalcij je v tleh v raznih mineralih, kjer rastlinam ni dostopen, v raztopini tal in kot zamenljiv kalcij na adsorpcijskem kompleksu tal. V primerjavi z drugimi elementi je kalcij v največji meri zastopan ion kulturnih tal. Kalcij ima dvojno vlogo: kot kompleksen dejavnik plodnosti tal in kot rastlinsko hranilo. Kot dejavnik plodnosti tal ima kalcij v kulturnih tleh nekoliko koristnih funkcij. V prvi vrsti je nevtralizator kislosti tal, s čimer se vzdržuje primerna pH vrednost za zadovoljive fizikalno-kemične in biološke procese. Pri nevtralni reakciji tal prevladujejo za plodnost tal koristne bakterije in so glivice zapo-

stavljene. V kislem okolju ustvarjajo glivice močne organske kisline, ki pospešujejo škodljive procese v tleh, npr. izpiranje hranil za rastline in razgradnja strukture tal.

Kalcij zmanjšuje mobilnost železa, aluminija in mangana, saj ti ioni v večjih količinah kvarno delujejo na plodnost tal in rast rastlin.

Kalcij do določene stopnje popravlja strukturo tal na dva načina. S koagulacijo (skrknjenjem) koloidov in nevtralizacijo huminskih kislin v kalcijeve humate, ki so netopljivi v vodi, kar predstavlja sigurno pot za ustvarjanje sivih huminskih kislin zelo potrebnih za plodnost tal.

Kalcij posredno pospešuje razgradnjo organske snovi in s tem razvoj koristne mikroflore tal. Kalcij mobilizira tudi druga hranila na adsorpcijskem kompleksu tal. Posebno se omenja aktiviranje mikrohranila molibden, ki v kislem okolju ni dostopen za rastline zaradi blokade.

Kalcij je kemična prvina, brez katere ni življenja rastlin, saj v rastlini sodeluje v številnih spojinah, vezan in prost. V kulturnih tleh je posebno pomembna dinamika tal glede na kalcij, saj se ta iz tal izgublja z izpiranjem ter s pridelki rastlin.

Kalcij močno izpira voda, ko ta vsebuje znatne količine ogljikovega dioksida, v spodnje sloje tal. Močan nasprotnik kalcijevega iona je kalijev ion, ki kalcij potisne iz vezane oblike v raztopino tal in s tem odpira pot izpiranju. Na kulturnih tleh je izpiranje kalcija odvisno od podnebja, agrotehnike in sistema vrstenja rastlin v kolobarju. Izpiranje je močnejše na lažjih tleh na hladno-vlažnem območju, če se tla pogosteje obdelujejo ali dalj časa ležijo brez rastlinskega pokrova. Ker so izgube lahko v širokem razponu (50 do 800 kg/ha), bi bilo za tako pomembno območje v pridelavi hrane, kot je Pomurje, zanimivo vedeti, kolikšne so letne izgube kalcija s površin, kjer se uporablja intenzivna agrotehnika pri sedanjem sistemu rastlinske pridelave.

(se nadaljuje)

14 OKTOBER IOLET

69250 GORNJA RADGONA, Trg svobode 10, telefon: 069/74 641

OZ »14. OKTOBER« je organizacija, ki z združevanjem samostojnega osebnega dela in vključevanjem lastnih strokovnih služb organizira, posreduje in izvaja vse vrste gradbenih in zaključnih del v gradbeništvu, razne vrste obrtnih storitev, kooperacijsko proizvodnjo z OZD ter organizira dejavnosti na področju razvijanja novih programov.

Že vrsto let s svojo poslovno politiko krepimo in razvijamo poslovno tehnično sodelovanje med organizacijami združenega dela in nosilci samostojnega dela.

Obrtna zadruga s svojimi člani v treh delovnih enotah zagotavlja široko ponudbo različnih proizvodov in storitev.

1. ENOTA ZA GRADBENA IN GRADBENO ZAKLJUČNA DELA VKLJUČUJE:

- izgradnjo vseh vrst objektov za družbeni ali privatni sektor, vključno z obrtnimi in instalacijskimi deli
- storitve z gradbeno mehanizacijo za urejanje stavbnih, komunalnih in kmetijskih

zemljišč

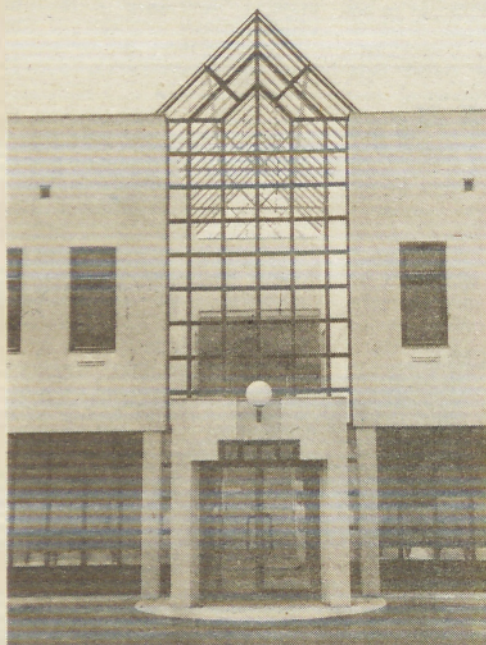
- z lastnim obratom gradbeništvu prevzema in izvaja različna dela s področja nizkih in visokih gradenj

2. ENOTA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI VKLJUČUJE:

- proizvodno kooperacijo na področju predelave kovin, nekovin in lesa
- energetske programe ter proizvodnjo in montažo solarnih sistemov
- proizvodnjo elementov ter izvedbo sistemov kabelske in satelitske televizije
- razvijanje programov proizvodnje izdelkov za nadomeščanje uvoza
- druge programe razvoja in proizvodnje zanimivih izdelkov za potrebe OZD oz. široko potrošnjo

3. ENOTA STORITVENIH DEJAVNOSTI VKLJUČUJE:

- široko paleto obrtnih storitev za potrebe različnih porabnikov
- izdelavo različnih izdelkov za široko potrošnjo ali po naročilu kupca.

POSEBEJ VAM ŽELIMO PREDSTAVITI NA GRADBENEM SEJMU:

- izdelavo tipske steklene opreme — vitrine za lokale in muzeje (vse namene)
- brušena in peskana stekla
- kabelska TV s predstavitvijo satelitskih programov

agrotehnika - gruda

n. sol. o. Ljubljana Titova 38 40

PROIZVODNJA, NOTRANJA IN ZUNANJA TRGOVINA, SERVISI

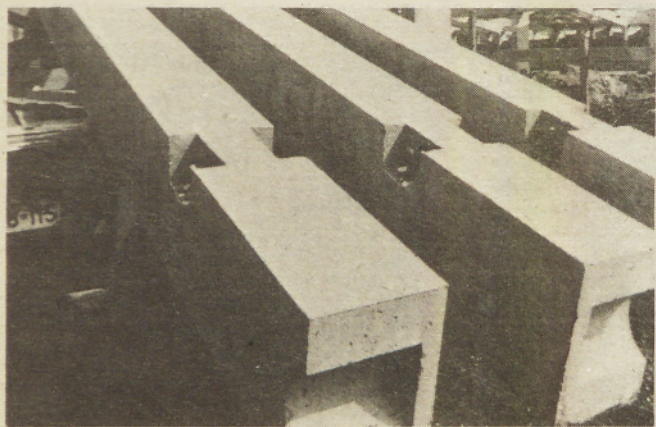
TOZD AGROTEHNIKA-TRGOVINA
Ljubljana, Tržaška 132
tel. 061/267-147; 268-341

Obveščamo poslovne partnerje in vse naše cenjene kupce, da tudi letos razstavljamo na Gradbenem sejmu v Gornji Radgoni od 6. do 11. aprila 1987.

Razstavljali in tudi prodajali bomo:

gradbene stroje, lahko mehanizacijo, transportne in ogrevalne naprave za prostorske opaže in električne grelce.

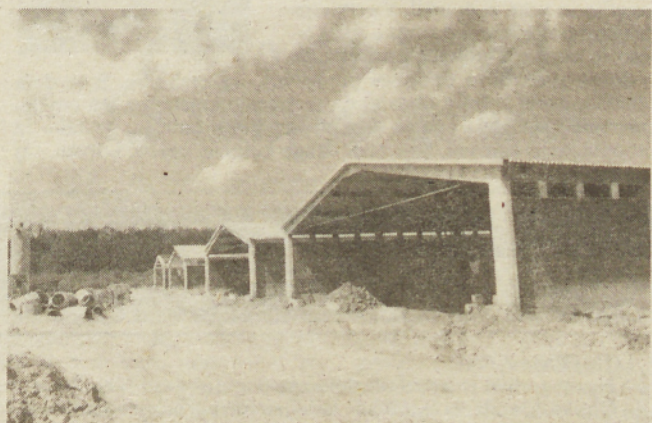
Obiščite nas in prepričajte se o naši kvalitetni ponudbi.

SGP POMURJE

69000 MURSKA SOBOTA
Štefana Kovača 10
telefon: 069/22 740
telex: 35 255 YU GRAPOM

MOŽNOSTI IZVEDBE

Montažne dvorane iz programa F so stavbe s srednjimi razponi za potrebe kmetijstva.

Prostor stavbe je lahko celovit ali pregrajen z razponom (a) 12,35 do 18,35 m v premeru in (b) od 6 do 10 m po dolžini. Prostor je lahko visok (hsp) 2 m ali več, odvisno od zahtev investitorjev. Konstrukcija je zaradi svoje prožnosti večnamenska v kmetijstvu, zlasti tam, kjer so potrebne lahke konstrukcije brez predelnih nosilcev.

Konstrukcija je v celoti montažna, njena odlika pa sta hitra in cenena gradnja.

INFORMACIJE — GRADBENI SEJEM, GORNJA RADGONA OD 6. DO 11. APRILA 1987

Glasbena parada

Radenci 87

Letošnja Glasbena parada je bila resnično parada v več pomenih te besede. Parada novosti in parada norosti, parada dobre in slabe glasbe, parada spodsrljave, kratka, bila je — parada.

Tradicionalno srečanje plesnih orkestrów jugoslovanskih radijskih centrov je vsaj v svoji osnovni shemi ostalo takšno, kot je to že dolga leta: prva dva večera sta namenjena t. i. plesni glasbi, zadnji večer pa jazzu big bandov. Znotraj te sheme pa je bilo v letošnji Glasbeni paradi veliko sprememb. Organizacijski odbor je orkestrom in vodjem predlagal, naj v program uvrstijo več tako imenovane »easy listening music« — lahko (poslušljive glasbe, to je v bistvu glasba, ki je namenjena širšemu krogu poslušalcev, pa naj si gre za priredbe različnih popevk in popevke ali za novokomponirane pesmi, ki sodijo v to vrsto.

Druga novost, ki je bila v letošnjem sporedu, je ta, da so, glede na uvajanje lahkotne glasbe, v nastopu posameznega plesnega orkestra lahko sodelovali vokalisti, torej pevke in pevci, ki so spremljali orkester ali so bili spremljani. In nekateri orkestri so to možnost tudi izkoristili.

Se naprej je ostalo tekmovalstvo, ki je letos zajemalo še nekaj več, kot samo najboljšo zabavno koračno in priredbo narodne pesmi. Na letošnji Glasbeni paradi so ocenjevali tudi celosten vtis in nastop posameznega plesnega orkestra.

Se ena novost je presenetila v letošnjem letu — odpiranje parade širšemu krogu poslušalcev in ljubiteljev te vrste glasbe. Drugi dan, to je v četrtek so krajan in obiskovalci Moravskih Toplic in Murske Sobotice lahko uživali v koncertih v teh dveh krajih, zadnji večer (v petek) pa sta Glasbeno parado neposredno prenašali tudi Ljubljanska televizija (sicer je skrajšani posnetek eno uro) in Radio Ljubljana celoten koncertni večer.

Skratka, število novosti je v letu 1987 presenetljivo veliko in to daje upanje, da se bo ta prireditev v prihodnje vedno bolj usidrala v Radenci in programskih shemah JRT. A pod pogojem, da programski odbor in odgovorni najodločnejše posežejo v žirjsko kuhinjo, ki je bila bolj kot druga leta prisotna letos v Radenci. Pravzaprav bi posamezne odločitve žirije lahko ocenili kot škandal, saj so sprejeli

takšne, da so v nasprotju z vso zdravo logiko in razumom. Če bi še nekoliko odпусти njihovo odločitev pri izboru najboljše zabavne koračnice, pa jim nikakor ne odpuščamo drugih dveh nagrad, to je nagrado za najboljšo priredbo vojvodinske narodne in nagrado za celoten vtis. Po mnenju večine (seveda razen žirije) strokovnjakov, obiskovalcev in samih glasbenikov bi si obe nagradi zaslužil Plesni orkester Radia Ljubljane pod vodstvom priznanega glasbenika Jožeta Privška. Ta se je za letošnje srečanje pripravil tako dobro, kot še nikoli, in prav letos se je videla razlika v kakovosti igranja, saj je ljubljanski plesni orkester zasenčil vse druge, vključno z beograjskim in zagrebskim, ki jima niti stara slava ne pomaga več.

Torej, PORL je ostal brez nagrad, čeprav bi si jih zaslužil. Priredba narodne pesmi je bila nekaj tako posebnega, česar že dolgo nismo slišali, niti verjetno ne bomo. Osnovno temo narodne pesmi je mladi skladatelj in glasbenik Alojz Krajčan variral v melosih in ritmih narodov in narodnosti Jugoslavije. Začetek v tipičnem makedonskem devetosmisknem taktu prek težko molovskega črnogorskega ritma in lahkotne dvočetrtinske slovenske polke. Nadaljeval s tipično srbskim kolom in nežnimi zvoki hrvaških tamburic. Seveda se je osnovna tema vlekla iz posamezne sekvence v naslednjo.

Finale je bilo močno prepletanje vseh ritmov in melosov, ki so bili zaigrani v tri skladbi, konec pa nezaigran, saj poanta skladbe ne more biti končana, ker tudi sicer še ni. Odločitev žirije bi lahko ocenili kot politično, pri tej nagradi, pri nagradi za celosten vtis, pa kot odločitev zaradi ključa (federalnega seveda). Če organizator želi v prihodnje kompleksno sodelovanje vseh ansamblov in njihov poln prispevek, potem bo moral sestavljati takšno žirijo, ki bo ocenjevala po svoji strokovni usposobljenosti in se ne bo prepuščala nobenim ključem in nobenim političnim razmeram. In kaj se je še dogajalo na Glasbeni paradi? Skoraj nič več, kot sicer. Še vedno ostajajo nočne zabave ljubiteljev jazza v Radinovem mezzaninu, ki so tudi letos dobro uspeli, saj se je prvi »jam session« (bil je šele drugi dan glasbene parade) končal uradno ob 5. uri zjutraj, neuradno pa (Boško Petrovič in Silvo Štingl) ob 7. uri zjutraj v kongresni dvorani hotela Radin. In ko se srečata tako dva mojstra svojih instrumentov (vibrafon in klavir), potem je kakovost seveda zagotovljena. Škoda, da ni posnetkov njunega glasbenega dvoboja.

Še na nekaj bi skoraj pozabili. V okviru Plesnega orkestra Radia Ljubljane deluje tudi kvartet trombonistov, ki so se obiskovalcem predstavili s krajšim koncertom.

Na letošnji prireditvi ni bilo tudi nobenega tujega gosta — glavno besedo je pri tem ponovno imel denar, a organizatorji obljublja, da prihodnje leto bo.

In za konec bi se dotaknili še ene pomembne, a za večino skoraj neopazne spremembe. V posamezne orkestre prihaja vedno več mladih glasbenikov, ki dostojno zastopajo in nadomeščajo že utrjene jazziste. Vsaj pri PORL je to na moč opazno. Mladi Alojz Krajčan sicer nastopa v Privškovem orkestru tri leta, Emil Spruk, tudi trombonist, pa se je v Radenci predstavil letos prvič. Oba obvladata instrumente dovolj dobro, sta pa vešča tudi v skladateljevanju. Ljubljanci imajo v ognju še več želez, tako da vsaj za prihodnost ni strahu.

In če potegnem črto pod letošnjo glasbeno parado: daje občutek, da si je vsi želijo, da nenehno iščejo načine, kako jo popestriti in ji razbiti toge okvire, da bi glasbeniki in vodje resnično čutili tesnejše vezi med seboj, da bi jim bilo to srečanje prijetno, in ne kot nekakšna težka obveza. Istočasno pa jo skušajo narediti privlačno tudi za širši krog poslušalcev, ki jih tako ali tako vedno primanjkuje. Pa dosti sreče v prihodnjem letu.

Dušan Loparnik

Prejeli smo

ODMEV

Zagotovo bi bilo narobe, če bi prispevku pod naslovom ZAKAJ TAKO kulturne urednice, tov. Brigite Bavčarjeve, v VESTNIKU z dne 26. marca t. l. ne bi dodali nekaj informacij.

Do »predpremiere« filma MOJA AFRIKA (»premiere« je večkrat tudi prva, tako gledališka kot filmska predstava v nekem gledališču, kraju... vendar mi tokrat ne gre za semantične igrice okoli pomena te besede) je prišlo na željo in po dogovoru v sestavku navedenih pomurskih kinematografov z distribucijo. Predvsem pri predvajanju »špic« filmov, kot jim v žargonu radi rečemo, po kinematografski višje kategorije (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj...), se nabere nekaj dni rezerve, ki smo jo mi izkoristili. Za nas je bila »predpremiere« velik dogodek. Gledalcem smo ustregli celo s predprodajo vstopnic in rezervacijami, kar se ne dogaja vsepovsod. Začetek večerne predstave se je zavlekel zaradi več okoliščin. Trajanje filma v katalogu, kot se zgodi večkrat, ni bilo popolnoma natančno navedeno. Bolj zgodaj prve predstave nismo mogli začeti zaradi »dolge srede«, oziroma delavnice do treh popoldne, ker bi bilo potem do prve predstave premalo časa za nakup vstopnic. Večerne predstave nismo mogli premakniti na poznejšo uro zaradi prevoza z avtobusom v okoliške kraje, na kar moramo zmeraj računati. Nekoliko smo zavlekli tudi zaradi zamudnikov prve predstave. Kljub spletu tudi nepredvidenih okoliščin se za zamudo iskreno opravičujemo!

O kakovosti sporeda pa tole: film je dandanes v 70 odstotkih sprostitel in zabava, v 30 odstotkih pa kultura. Številka velja za širše okolje. V izboru filmov zadovoljiti vse okuse pa si še kako prizadevamo, saj spoštujemo vsakega gledalca enako. Žal pa moramo ugotoviti, da plovejo mnogi mediji, ne samo film, globoko v trivialnih vodah, pomislimo samo na glasbo, celo ponudbo za branje.

Pri najemanju filmov gre, žal, pogosteje bolj za tržno kot kulturno ponudbo. Ker je film PRAVE STRASTI vsepovsod rekorder v številu obiskovalcev, pustimo žanr ob strani, postanejo jasni pogoji predvajanja. Sicer smo mu pa mi dodali gledljiv in uspešen film ŽENSKA V RDEČEM za drugačen okus. Naj sklenem svojo informacijo z željo, ki ji bi marsikdo pritegnil, da bomo v kulturi, ne samo filmski vzgoji uspeli le s skupnimi močmi, splošnim družbenim interesom in podporo. Na tak način se je kino takoj pripravljeno vključiti v priprave. Sam si čedalje bolj upam povomiti v trditve, da število obiskovalcev pri umetniških filmih upada zaradi slabe in ne dovolj široke ponudbe, ko si ob dovolj dolgo trajajoči obveščenosti o filmu ogledamo odlične filme v na pol prazni dvorani (Polja smrti, Kristopohor, Obdobje nežnosti)....

Tudi o tem bi bilo večših potrebnih kaj učinkovitega napisati.

Tomaž Kuhar

ANTON REPNIK: POGOVOR (slika z razstave v razstavnem salonu hotela Radia v Radenci, kjer nas je slikar samouk, znan doma in po svetu, znova prepričal s svojimi preprostimi ljudmi velikih oči in še večjih okončin.)

TI ČUDOVITI PEVCI

V dvorani Kina Park v Murski Soboti je bil pretekli četrtek zaseden skoraj sleherni sedež. Zdi se, da to sploh ni čudno, saj je odziv poslušalk in poslušalcev, ki radi prisluhnejo Sindikalnemu mešanemu pevskemu zboru Štefan Kovač v Murski Soboti očitno, iz leta v leto večji. In zdi se, da zbor v kakovosti zares zori, kot so napisali v reklamnem sporočilu. Tako bi zapisali, če bi hoteli le površno omeniti letni koncert omenjenega zbora, ki ga zares uspešno vodi, in v reklamni tudi ni bil neupravičeno zapisan kot priznani zborovodja, Tomaž Kuhar. Tomaž to vsako leto bolj in bolj potrjuje. Koncert so pevci začeli z Zdravljico, ki smo jo poslušalci v dvorani kar nekako pričakovali. In težko je z besedo zapisati, kolikšno tišino in vznemirjenost je zbor dosegel pri poslušalcih z nabožno pesmijo ter koliko nezne romantike in mogočnega zvoka je podaril s pesmijo Lokus iste, skladatelja Antona Brucknerja, s katero je začel prvi del koncerta. Nadaljevali so z baročno skladbo Johanna Sebastiana Bacha, zborovsko fugo Psalite deo nostro. Tema te skladbe se prepleta skozi vse glasove. Čudovit zvok pravoslavne liturgije so pevci dosegli z Opelom in Duhovnim stihom Stevana Stojanovića Mokranjca. Sledila je kiticična forma skladbe Horatii Carmen Zoltana Kodalya, nato pa Nekje, Mojce Krže in Rada Simonitija. Pevcem je uspelo prepričati poslušalce z globoko občuteno izvedbo te partizanske pesmi. Sledilo je belokranjsko Kolo istega skladatelja, v katerem sta še posebno navdušili mladi sopraniski Marinka Žabot in Karmen Pertoci. Prvi del koncerta je zbor končal s pesmijo Pust Iga Grudna in Radovana Gobca. Pesem je zanimiva in izrazno dovolj bogata, da je navdušila.

V drugem delu koncerta se je zbor predstavil z narodnimi pesmimi v različnih priredbah in Na Kordunu-Davaj me mamu iz NOV, Emila Cosette. Prva v zanimivem šopku narodnih je bila belokranjska v priredbi Emila Adamiča, Dekle pere. Lepo in nežno bi lahko rekli, takšna pa je bila, globoko občutena, s polno izraza, tudi Na Kordunu-Davaj me mamu. Otroško igriva, pa zato nič manj izvedbeno težavna je bila naslednja, Sonce ljubo, tržaška ljudska v priredbi Pavleta Merkuja in Viktorja Mihelića. Kot vselej, ko si zaželiš nekaj nežnega, ljubezenskega, smo poslušalci tudi tokrat uživali ob Nocoj, pa, oh, nocoj v priredbi Frana Venturinja. Poslušalci so tokrat s posebnim navdušenjem zaploskali solistu Frančku Stefanecu. Z igrivim besedilom, na videz lahkotne pesmi Ženka mi v goste gre, Zorka Prelovca, so pevci znali ustvariti zanimiv dialog med možem in ženo. Ena čudovitih priredb narodne pesmi je priredba Lojzeta Lebiča koroške narodne Luba vrged. Gre za pravo mojstrovino, tankočutno in domovinsko obarvano ljubezen do Zilje. Pevci so nadaljevali z Vinskiimi narodnimi, Josipa Vošnjaka, ki so bile ljudem zelo blizu. Nekaj prekmurskega melosa je zbor podaril poslušalcem s skladbo Vora baje, sunce mi zahaja v priredbi Danijela Gruma, končal pa z Rezijansko Alojza Srebotnjaka, v kateri je v pravnji meri približal pokrajino Rezijo, njeno folkloro z udarjanjem ritma z nogo ob tla. Napovedovalka Nevenka Emri, ki je z zanimivim povezovanjem programa popestrila kulturni večer, je poslušalce ob koncu povabila na koncert v naslednjem letu, ko bo zbor praznoval 20-letnico.

Zbor je, preden se je poslovil, odpel, željnimi poslušalcem še dve pesmi: Vsi so venci veili, ki kot da ne bi smela manjkati, in skladbo Emila Cosette Orkester, ki je po svoji zasnovi tako zanimiva, da je bil, po ploskanju sodeč, poslušalcem najbolj všeč.

Ob vsem natančnem delu zborovodje Tomaža Kuharja, korepetitorke Anke Suhadolnik in Alenke Brule, ki so se jih pevci ob koncu spomnili še s šopki rož, je treba reči, da je zbor v pomurskem prostoru najkakovostnejši. Zares prijetno je poslušati zvok tega zbora, čudovito izbrano dinamiko ob vsem programu, primerno agogiko, ki sili poslušalce v pričakovanje nečesa, še posebno pa opazovati zadovoljne obraze pevec, ki jim je, to zagotovo trdim, najimnitnejše razvedrilo in življenjska potreba glasbeno izobraževanje, žal pa je v naši družbi za to odmerjenega bore malo denarja in tudi ur.

Morda pa bi vseeno morali zapisati, da je zelo strogo uho tu in tam le slišalo nejasen vstop, da tu in tam pevci niso bili skupaj, kot temu pravimo v glasbenem žargonu, in tudi intonacija je pri nekaterih pesmih »drselo navzdol«.

In kdor se z zborovstvom ukvarja v današnjih razmerah, ob današnjem številu ur, določenih za zborovstvo in glasbeno vzgojo v osnovni šoli, bo zagotovo pritrdil moji ugotovitvi: Pevci Sindikalnega mešanega pevskega zbora Štefan Kovač iz Murske Sobotice so čudoviti.

Smilja Gaber

kulturni koledar

PETEK, 7. APRILA
GORNJA RADGONA — V avli osnovne šole bo ob 16.00 občinsko srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov.

NEDELJA, 5. APRILA
GORNJA BISTRICA — Ob 19.00 bo v vaškem domu folklorni nastop, na katerem sodelujejo banda Kociper-Baranja, tamburaši in moški pevski zbor ter belinski folkloristi.

PONEDELJEK, 6. APRILA
MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec bo ob 19.00 literarno srečanje s Tarasom Kermaunerjem, ki bo obenem tudi predstavitev njegove knjige Med prijatelji, med sovražniki. Srečanje v nizu svojih Pogovorov na robu — pogovorov na obrobju organizira Književna mladina Murska Sobotica, knjigo pa je izdala Pomurska založba.

TARAS KERMAUNER MED PRIJATELJI, MED SOVRAŽNIKI
POMURSKA ZALOŽBA

Odlomek iz recenzije Toneta Peršaka

V svojo novo knjigo MED PRIJATELJI, MED SOVRAŽNIKI Taras Kermauner uvede bralca s precej obširnimi popisi svojih (družinskih) izletov v planine, vendar njegovo pisanje tudi v tem primeru nikakor ni zgolj zanimivo in slikovito opisovanje narave in doživljanja le-te, temveč je tudi intenzivno razglabljanje o lastnem odnosu do sveta in o sebi v svetu. Gre za neke vrste samospraševanje in spovedovanje, ki izhaja iz avtorjeve srditosti na to, da se »razstavi« in predstavi bralcu in hkrati samemu sebi (sla po tveganju in prizadevanje za doslednost, obenem pa čut za nevarnost in potreba po previdnosti). Tako se napol dnevniško in napol spominsko razglabljanje, prepleteno s kulturno politično esejistiko, skoraj neopazno prelevi v enako zavzeto in prizadeto razmišljanje o nomadstvu kot edino avtentičnem in najgloblje resničnem načinu življenja, ki je v temeljnem sporu z meščanskim modelom življenja. Vendar Kermauner tudi meščanstva in zlasti demokratičnih meščanskih tradicij ne zavrača kar v celoti in počez, temveč jih celo kot nespornim vrednotam daje prednost pred diktaturami in totalitarizmi družbenopolitičnih sistemov, ki so socialistični samo po imenu, v resnici pa aziatsko totalitaristični, o čemer govori predvsem v drugi polovici knjige. Previdnejši in nemara pravičnejši odnos do evropskih meščanskih tradicij izhaja iz avtorjevega spoznanja, da že vse življenje obračunava in bo še obračunaval z metafiziko, čeprav hkrati vse bolj ve, da iz nisa, ki ga začuje ravno evropska metafizika, ni mogoče pobegniti. Sam sebe nenehoma vidi in čuti v kontekstu evropske kulture in misli, k čemur spada tudi njegovo nenehno nezadovoljstvo z že dognanim in hlantanje po novem spoznanju, ki v enaki meri kot v nomadstvu temelji tudi v evropski novoveški misli o razvoju ter napredku in samozapopolnjevanju. Prav iz tega izvira njegovo vztrajno edeljevanje do vsega obstoječega. do časa, do življenja in smrti, do naroda in družbe v širšem (jugoslovanskem) pomenu besede in do t. i. ontoloških temeljev lastnega bivanja. Imenuje se marksista (ali vsaj poznavalca Marxa) in imenuje se vernika (ki ni katolik), predvsem pa se ima za intelektualca, ki je »ponosen na svojo vmesnost, neuvrčenost, nevrženost« in je potemtakem svoboden in vseh ozirov in obzirov prost raziskovalec, pustolovec duha. Po tej svoji težji — tudi v knjigi MED PRIJATELJI, MED SOVRAŽNIKI — najbližji umetnosti.

Knjiga je v zbirki Pomurske založbe Domača književnost, ki jo ureja Ludvik Sočič, izšla v nakladi 2.000 izvodov, opremljen in tehnično jo je uredil Franc Mesarič, naprodaj pa je po 2.900 dinarjev.

Obletnica moškega zbora

V soboto zvečer je moški pevski zbor Kulturnoumetniškega društva Cven praznoval 25-letnico. Na slavnostnem koncertu (v nabito polni dvorani kulturnega doma na Cvenu) so člani predstavili repertoar, ki je v bistvu značilen za njihovo delo v minulih 25 letih. Zapeli so slovenske ljudske, umetne in borbene pesmi. Na slovesnosti je najprej go-

vorila Jožica Marinič, ki je na kratko predstavila razvoj zbora od ustanovitve (takrat je zbor vodil Mirko Prelog) prek njegovih vmesnih let (zborovodji Alojz Švec in Darko Vizjak) do današnjega dneva (zborovodkinja Janja Vrbančič). Opozorila je na pomen in vlogo zbora v življenju krajevne skupnosti in dvigovanju kulturne ravni krajanov. Ema Ti-

baut, predsednica Zveze kulturnih organizacij občine Ljutomer, pa je podelila srebrne in zlate Galisove značke. Srebrne so prejeli: Jože Jurč, Slavko Lesjak in Franc Kosi, zlate pa: Jože Branko, Janko in Stanko Makoter, Franc Slavinec, Branko Ozmeč, Janko Lah in Branko Babič.

D. L.

Kopiranje nekaterih znamenitih avtomobilov je postala nekakšna moda. Na sliki je mini bugatti, ki ga lahko vozijo otroci. Avtomobilček razvije hitrost do 30 kilometrov na uro, stane pa, preračunano pred tremi tedni v dinarje — dva in pol milijona dinarjev.

drugje smo prebrali

Računajo, da umre od kajčega pika, vsako leto okoli 60 tisoč ljudi.

Indijanci plemena Lengua v Braziliji številko 18 takole obrazložijo: »Vzami obe roki in eno nogo ter dodaj tri«. Izraze za številke poznajo samo od ena do pet.

Prvi avtomobil, ki je imel brisalce na sprednjem vetrobranu je bil cadillac leta 1920.

Smrt za tihotapce

Saudska Arabija je uvedla smrtno kazen za tihotapce mamil. Minister za notranje zadeve je oznanil, da bodo tiste tihotapce, ki jih bodo pri dejanju zalotili prvič, zaprli, javno prebičali in denarno kaznovali, za drugi tak poskus pa jih čaka smrt z obglavljenjem na javnem kraju.

Nosorogov ni več

V Ugandi ni več niti enega belega nosoroga, črnih pa je samo še kakšnih deset, je sporočil minister za turizem Moses Ali. Krivci so divji lovci. Ti so iztrebili tudi 90 odstotkov vseh slonov, ki so še leta 1970 živeli v narodnih parkih.

S tovornjakom okoli sveta

Na posebej preurejenem tovornjaku češkoslovaške proizvodnje (tatra 815 GTC) je krenila iz Prage petčlanska skupina na pot okoli sveta. Odločni popotniki nameravajo prepotovati več kot 60 držav in prevoziti okoli 120.000 kilometrov, pa ne zato, da bi spoznali nove dežele. Njihova naloga je preizkusiti vzdržljivost in kakovost vozila v različnih vremenskih in terenskih okoliščinah, tako da bo proizvajalec tater v Kopřivnici izvedel, kaj je še treba izboljšati. Potovanje so organizirali za desetdeseto obletnico, odkar so v tej tovarni začeli izdelovati avtomobile.

SUPERNOVA V »BLIŽINI« ZEMLJE

»Sanje astronomov so se uresničile,« je navdušeno komentiral astronom Ian Shelton, ko je med prvimi odkril supernovo 1987 A, izjemno zanimiv pojav v vesolju. Astronomi sicer vedo, da pride do pojavov supernove povprečno vsakih sto let, vendar so te umirajoče zvezde neznansko oddaljene od nas in jih je zelo težko opazovati, nekaj zaradi oddaljenosti, nekaj pa zaradi medzvezdnega prahu, ki ovira opazovalne naprave.

Tokrat je prišlo do smrti zvezde, ali kot pravijo astronomi, nastanka supernove »blizu« nas. Seveda je treba ta »blizu« razumeti v skladu z astronomskim pojmovanjem razdalj. Do eksplozije masivne zvezde je prišlo v oddaljenosti 170 tisoč svetlobnih let, kar pomeni, da je dejansko supernova nastala pred natančno toliko leti, šele zdaj pa dogodek lahko vidimo na Zemlji.

Zadnja takšna izredna priložnost, ko je prišlo do nastanka supernove »blizu« Zemlje, je bila leta 1604, ko je pojav opazoval znani nemški zvezdogled Johannes Kepler. Ne smemo se torej čuditi, da vse, kar more, zdaj na južni zemeljski polobli strmi v nebo in spremlja umiranje daljnje zvezde.

Supernova 1987 A se je pojavila v skupini velikih zvezd v ozvezdju Velikega Magellanovega oblaka. To je območje vesolja, ki že dolgo zanima astronome, saj so prav v tem delu pričakovali več takih pojavov. Zabeležili so že nekaj eksplozij gigantskih

zvezd v ozvezdju Velikega Magellanovega oblaka.

Obseg zvezde dosega tudi dvatisočkratno velikost našega Sonca in njemu podobnih sonc. Zvezda močno sveti in pošilja svetlobne signale o svoji smrti globoko v vesolje. Svetleča novinka na nebu je lahko svetlejša od 100 milijonov sonc. Astronomi menijo, da bo supernova 1987 A v najsvetlejši stopnji dosegla svetlobno jakost milijarde zvezd.

Plin umirajoče zvezde, ki jih kolaps vrže v vesolje, so za astronome pravi zaklad, iz katerega lahko potegnemo zelo zanimive podatke o nastanku vesolja in življenja. Temperature pri eksploziji zvezde so izredno visoke in dosegajo milijarde stopinj, zato se elementi, kot so silicij, žveplo in platina, uparjajo ter kot vroči plini razširijo po širnem vesoljskem prostoru. Pri ohlajanju se zbirajo v velike oblake plinov in prahu, ti oblaki pa se sčasoma začno strjevati v novo zvezdo in planete.

V Londonu so spet tekmovali ženske z najdaljšimi lasmi. Zmagala je Marie Benson (levo na sliki) z 1,80 metra dolgimi lasmi. Druga je bila komaj štirinajstletna Trace Bolockwell z 1,49 metra dolgo kito.

Za Saharo so krive koze

Francesco Fedele, docent za antropologijo in paleontologijo na univerzi v Neaplju trdi, da so puštinjsko Saharo »naredile« koze, krivi pa so bili seveda njihovi lastniki, ki so dopuščali, da so te živali brezobzirno uničevale vegetacijo. Svojo trditev pojasnjuje Fedele s podobnimi primeri v nekaterih italijanskih pokrajinah. Koze so začele naravno uničevati že za časa Fenicianov. Potem je svoje naredila še voda in »ako je po profesorjem mnenju nastala saharska puščava.

Če je Fedelejeva trditev nekoliko drzna, ima vendarle nekakšno potrditev na drugem koncu sveta. Arheolog Julio Betancourt z univerze v Arizoni je odkril skrivnost izginotja indijskega plemena Anazaci, ki so živeli v kanjonu Chaco v Novi Mehiki. Kanjon je sedaj goli kamen in pesek in niti malo ne spominja na to, da so tam kdaj živeli ljudje. Znanstveniki so doslej verjeli, da so Anazaci zginili pred tisoč leti zaradi spremembe klime. Betancourt trdi drugače. Pri izkopavanjih je našel na mišje odpadke, ki so vsebovali semena neke rastline, razširjene izključno v gozdovih. Betancourt iz tega zaključuje, da so Indijanci uničili gozd, ko so gradili vedno večje lesene palače. S tem so posegli toliko hudo v naravo, da je nastala puščava, ki je kasneje uničila tudi imenovano indijsko plemo.

NOVE LABORATORIJSKE ŽIVALI

Po osmih letih genetske selekcije so vzgojili miniaturne prašičke, ki jih bodo s pridom uporabljali za najrazličnejše medicinske raziskave.

Mikro svinja je težka toliko kot manjši lovski pes. Odrasla žival tehta vsega skupaj okrog 22 do 34 kilogramov, kar je vsekakor bistveno manj od običajnih prašičev, pri katerih so kilogrami nekaj vredni šele, če se začno nabirati preko stotice. Imajo pa prašički še nekaj lastnosti, s katerimi se njihovi običajni sorodniki ne morejo pohvaliti. Predvsem so čistejši, prijaznejši in manj agresivni kot svinje s farm. Za raziskovalce pa pomeni določeno prednost in želeno lastnost tudi to, da žival ne smrdi in je skoraj povsem brez dlake.

In zakaj so se strokovnjaki tako dolgo trudili, da so vzgojili miniaturne prašiče? Predvsem zaradi tega, ker imajo prašiči človeku zelo podoben metabolizem, podobnejši kot večina vseh poskusnih živali, ki jih uporabljajo za medicinske raziskave.

»To bo morda laboratorijska žival prihodnosti,« pravi Linda Panepinto s Coloradske univerze, kjer so te živali pod njenim strokovnim vodstvom vzgojili.

Sijaj, sijaj sončece, oj sonce rumeno...

Finančniki gledajo v nebo

Ko se Jupiter pomakne v ozvezdje Kozoroga in Uran s Saturnom skupaj zapleše v Strelcu, je to pravi trenutek, da poslovnež, ki hoče z borznimi mahinacijami dobro zaslužiti, vrže ves svoj denar v delnice. Uspeh je zagotovljen v zvezdah.

S takimi poslovnimi očmi gleda v zvezde britanski astrolog Daniel Pallant, ki je poleg izurjenosti za tovrstno ezotično vedo še svetovalec za naložbe. Prepričan je, da zvezde vplivajo na kupčijo tudi dandanes, ko na borzah delujejo računalniki in informacije bliskovito potujejo z enega konca sveta na drugega. V skladu s tem, kar mu zvezde povedo, se tudi ravna in napoveduje borzna gibanja. Presenetljivo je predvsem to, da ne brez uspeha.

V začetku oktobra 1983 je napovedal, da bodo cene zlata in srebra 26. oktobra močno padle in res so! Na-

tanko po prerokbi je prišlo 26. oktobra na vseh svetovnih borzah do občutnega padca cen žlahtnih kovin.

Letos je borzni zvezdogled napovedal, da se bo vrednost delnic zviševala in da bo promet z njimi rasel vse do konca marca. Natanko to se tudi dogaja.

To sta le dva primera, ko je borzemu zvezdogledu poznavanje borznih zakonitosti in zvezd pomagalo do točnih napovedi. Za neuspehe in napačne prerokbe pa se nikoli ne izve.

Pallant ni človek, ki bi bil vraževeren. Študiral je fiziko in matematiko, torej eksaktni vedi. Za astrologijo pa

se je začel zanimati pred 12 leti. »Imel sem jo za neumnost,« pravi. »Vendar pa sem pripravljen premisliti vsako razlago, ki je povezana s psihologijo množic. Verjamemo v vremenske in žetvene cikle. Zvezde nas ne silijo, le vabijo v določene težnje.«

Pallant se je lotil preučevanja gibanj na borzah za pol stoletja nazaj. S pomočjo računalnika je obdelal podatke tržnih gibanj in jih primerjal z astrološkimi koeficienti. Računalnik je izrisal grafični prikaz, ki potrjuje, da je med gibanji planetov in Lune ter dogajanjem na svetovnih borzah zveza.

»Ne vem, kako Pallantu uspeva, vendar so njegove napovedi izjemno točne,« pravi borzni strokovnjak Richard Tremlett.

Smejte se, tudi če ste žalostni

V življenju je le humor tisti, ki ga je treba jemati resno; to ohranja zdravje in je osnova za splošno človekovo dobro, so se strinjali zdravniki, antropologi in drugi strokovnjaki, ki so imeli pred kratkim v San Franciscu konferenco na temo Moč smeha in igre. Strokovnjaki menijo, da obstaja nekaj, kar bi lahko imenovali »magija smeha«, in da so odrasli pozabili na igro in sprostitve. Dvainsedemdesetletni antropolog Ashley Montagu pravi, da so odrasli zgolj otroci, ki so se pokvarili, in da je njegova želja, umreti mlad v visoki starosti.

»Ljudem svetujem, naj stvari ne jemljejo pretesno,« pojasnjuje neki strokovnjak. »Svoja opravila in delo vzemite resno, toda sebe pogledite z več lagodnosti. Najvažnejše je, da se znate pošaliti na svoj račun.«

Strokovnjaki so velikokrat poudarjali, da se pri smejočih ljudeh ritem srca pospeši, stimulira se krvni obtok, mišice pa se sprostijo. Številna raziskovanja so pokazala, da smeh stimulira tudi obrambni mehanizem v organizmu, možgani izločajo več endorfina, naravne substance za ublažitev bolečin. Znanstveniki zato priporočajo: smejte se in sprostitve se, saj boste tako živeli dlje in bolj zdravo.

PIŠTA modrije

Nigda bal je bio v zimi sigdar, ar v leti nej bilou časa nigdar. Gnes pa kak začne se kmečko delo, sakšo soboto je vseprejk veselo.

Telko kak zgube je goslarov, pevcov, več od zaposlenih mladi je plescov. S plesom je bil prvi od vsej pravijo ka obrtniški cej.

Kda stari praj zbrižemo s police, rastalamo umetno, zrežemo gorice, te meli mo šteri nej smo šleve, poljedelske, vinogradniško-sadljarske dneve.

Čujen, vó ostanejo živinorejski, zatou ka kmetje tišinski, petanjski nesmijo v Soboto na proslave, či v Radgonjo vozijo bijke i krave.

Obiščite nas na 4. sejmu gradbeništva v Gornji Radgoni!

Salonit Anhovo vam na sejmu od 8. do 11. aprila ponuja možnost naročanja blaga in dvigavanja predračunov. Sprejemamo naročilnice stanovanjskih in kmetijskih zadrug. Po dogovoru vam organiziramo tudi prevoz naročenega materiala iz Anhovega.

Proizvodni program: cementi, hidravlično vozilo za malto — maltil, ravne strešne in valovite plošče, tlačne in kanalizacijske cevi, silikatni fasadni zidaki in modularni bloki.

Izkoristite priložnosti!

SALONIT ANHOVO

Industrija gradbenega materiala, anhovo

?????? NA VAŠE VPRAŠANJE STROKOVNI ODGOVOR

VPRAŠANJE: Poslušalka radia M. Sobota je pred nedavnim prosila, da ji podrobneje obrazložimo bolezen božjast in kaj naj ljudje storijo, da bi pomagali človeku, ki jo ima. V Vestniku smo za podobna vprašanja v začetku tega leta začeli z novo rubriko, v kateri želimo odgovoriti na vaša vprašanja z različnih področij. Ponovno vas pozivamo k sodelovanju, pišite nam in sprašujte mi pa bomo poskrbeli za strokovne odgovore na vaša vprašanja. Tokrat pa odgovarjamo poslušalki, ki jo zanima vse o božjasti.

ODGOVOR:

Božjast — padavica — epilepsija

Med najbolj znanimi boleznimi možganov je prirojena padavica ali samonikla epilepsija. Pogosto je prirojena in se prvič pokaže večino med 10. in 30. letom. Je tudi najstarejša znana bolezen osrednjega živčevja. V preteklosti je veljala kot »božja bolezen«, ker so menili, da so posamezne besede med napadom glas in sporočilo nadzemljске moči. Ti napadi, ki so najbolj značilno znamenje epilepsije, se javljajo v presledkih več dni, pa tudi več tednov in mesecev. So nadvse izraziti: na videz popolnoma zdrav človek nenadoma pade, kot bi ga zadel strela, nekaj vpilje v nerazločnih glasovih in se stresa v krčih, obraz mu rdeče pomodri, pred usti se mu pokaže krvava pena in po kratkem času pade v svinčeni spanec. Ko se zbudi, se počuti slabo, kot bi ga pretepli. Napad pa epileptikov ne zadene vedno kot blisk z jasnega neba. Pri nekaterih bolnikih se bližajoča nesreča napoveduje s predstadijem, ki lahko včasih traja tudi nekaj sekund in ga imenujemo aura. To stanje ima svoje znanstveno ime po občutju božjastnika, ki ga opisuje kot hladno ali vroče izžarevanje. Vendar ne pride pri vseh primerih do opisanega »velikega« epileptičnega napada: včasih se javlja le v slabosti; obliki mali epileptični napadi ali pa napadov sploh ni. V tem primeru pa se pojavijo druge značilne motnje. Bolnik lahko izgubi zavest za nekaj trenutkov, za katere niti sam ne ve, ali pa so značilne kratke omračitve, zmedenost, blodnje in drugo. V nadaljnjem poteku bolezni pa nastanejo pri pravi božjasti bolj ali manj izrazite spremembe osebnosti, pri katerih postanejo vsi duševni procesi počasnejši, bolnik je vedno bolj in bolj neokreten. O vzrokih prirojene padavice, ki se navadno začne z napadi v zreli dobi, ne moremo pove-

Kako se zdravi

Božjast zdravijo s tabletami proti epilepsiji. Zdravnik mora najskrbneje izbrati zdravilo glede na posameznega bolnika in njegovo stanje. Epileptik mora zdravilo redno jemati in misliti na marsikaj, da ostane njegova bolezen znosna. Preprečevanje mu je alkohol v vseh oblikah in količinah, kot tudi nikotin. Ne sme uživati močno začinjenih živil in mora se varovati vznemirjen in hudih naporov. Tudi ne sme plavati v globoki vodi. Za epileptika je posebno pomembna izbira poklica. Ne sme stati v bližini strojev ali imeti opravka s pečmi in kotli, ne sme na stavbne odre. Za epileptika je najboljša mirno delo, ki ga opravlja znotraj. Svoje bolezni ne sme skrivati, temveč mora o njej vse pojasniti svojim sodelavcem, med katerimi bodo nekateri vedno razumeli kaj morajo storiti pri božjastnem napadu.

Kaj storiti ob napadu?

Bolnika položimo docela ravno na tla, mu odnemo kose obleke, ki ga utesnjujejo, in odmaknemo tudi vse predmete, ki so v bolnikovem dosegu, da se med krč z udarci rok in nog ne poškoduje. Nujno je tudi, da bolnika potisnemo med zobe kos gume, s čunjo zaviti držaj žlice ali v silo tudi košček lesa. S krčevitim stiskanjem čeljusti si bolnik lahko hudo poškoduje jezik in sluznico v ustih.

NEGA OBRAZA

Kako odstranjevati šminko

Številna dekleta, ki se začnejo šminkati, uporabljajo senčila za ličnice, tuš za trepalnice, črtilo za ustnice. Vendar vse ne vedo, da je potrebno ličila vsak večer skrbno odstraniti. Po noči, ko telo miruje, namreč še vedno deluje koža: odstranjuje odmrle celice in odvečne snovi. Če koža ni popolnoma čista, se pore zamašijo in nastanejo mozolji in izpuščaji. Poleg tega nekatere vrste ličil odzamejo koži vlažnost, če nanjo predolgo delujejo. Očesni make up najpreprosteje odstranimo s kremo za odstranjevanje ličila ali navadno kremo za kožo. Pomembno je, da kožo nato izmijemo z blagim čistilnim mlekom ali posebnim milom za obraz, sicer se zaradi nalaganja masčobe razširijo pore.

PRAVNI NASVETI

V kakšnem času je treba rešiti prošnjo?

Čestokrat občani negodujejo, da se jim prošnje ne rešujejo ali se reševanje zavlačuje zelo dolgo. Danes si pogledajmo nekaj primerov za tiste, ki so kandidati za gradnjo.

Če gre za lokacijsko dovoljenje, je treba rešiti tako prošnjo v enem mesecu, ko ima organ prve stopnje vso dokumentacijo, to je kompletno vlogo. Če prvostopni organ v tem času ne reši prošnje, to se pravi, ji ne ugodí ali dovoljenja ne zavrne, se lahko stranka pritožila pritoži naravnost na drugostopni organ, lahko pa pritožbo vloži tudi pri prvostopnem organu (čl. 218 ZUP).

Če gre za gradbeno dovoljenje, mora prvostopni organ ugoditi prošnji ali jo zavrniti v roku dveh mesecev, odkar ima vlogo. Takim vlogam včasih še kaj manjka in organ opozori stranko, da mora še to in ono predložiti. Tudi v tem primeru se lahko stranka, katere vloga ni rešena v dveh mesecih, pritoži naravnost na pritožbeni organ zaradi molčanja administracije. Če pri organu prve stopnje ni dovolil strokovnih delavcev, da bi vlogo pravočasno reševali, to ni stvar pritožbe. Prosilci izpolnjujejo svoje obveznosti do družbe in pričakujejo, da bo tudi družba svoje obveznosti do občanov izvrševala pravočasno in v zakonitih rokih.

RADIO MURSKA SOBOTA

ODDAJA 21 232

Lahko si jih zaželite:

1. I wanna wake up with you — Boris Gardiner
2. Comming home — Falco
3. Pohorje expres — Pohorje expres
4. Vesela Francika — Rendez-vous
5. Take my breath away — Berlin
6. Final countdown — Europe
7. Hajdmo u planine — Bijelo dugme
8. Požeruh — Magneti
9. The miracle of love — Eurithmics
10. Hi, hi, hi — Sandra
11. Zelena je moja dolina — Rendez-vous
12. Všeč si mi — Oliver in Dragan Antauer
13. Give me peace on earth — Modern talking
14. Two people — Tina Turner
15. Reality — Richard Sanderson
16. Vozi me vlak v daljave — Videosex
17. Pridi, pridi fant — Finesse
18. Nostalgia canaglia — Al Bano in Romina Power
19. Franch kissing in the USA — Debby Harry
20. Nemoj da ideš mojom ulicom — Riblja čorba
21. Ne joči — Don Juan in Miha Balažić
22. Sve je otišlo u Honduras — Džordže Balašević
23. Dancing in the cieling — Lionel Richie
24. Spirit in the sky — Dr. and the medics
25. Ljubosumni — Simona Vodopivec
26. True Blue — Madonna

Oddaja bo na sporedu v petek, 3. aprila, na Radiu Murska Sobota od 18. do 19. ure.

vročina

Čim več tekočine

Vročina ni bolezen, ampak organizmov obrambni mehanizem. Čim mlajši je otrok, tem višja je in tem bolj nenadno se pojavi. V večini primerov je povezana s kako okužbo, lahko pa je tudi posledica vročinskega udara, alergične reakcije ali čustvenega pretresa.

ZNAKI

Vročino ima otrok, ki mu jutraj namerimo 37,5 stopinj in zvečer 38 stopinj celzija. Oči se mu nenaravno svetijo, lica ima rdeča in čelo zelo vroče. Dih hitro in zaletavo. Merjenje srčnega utripa pokaže več kot 100 udarcev v minuti. Visoka vročina se ne pomeni, da je težko bolan. Če preseže 40 stopinj, se lahko pojavijo krči in blodnje.

KAJ STORITI

Otroku damo hladne obkladke na čelo, tilnik in roke. Pogosto jih me-

njamo. Kopamo ga v vodi, ki je za stopinjo hladnejša od bolnikove telesne temperature. Postopoma jo hladimo do 37 stopinj. Vsaka kopel traja 10 do 15 minut. Otroku damo piti veliko vode ali čaja iz materine dušice ali sivke. Ne silimo ga jesti. Majhen otrok se lahko posti dan ali dva, malo večji pa tri ali štiri. Takoj ko bo vročina padla, se bo tek povrnil.

Praktični nasveti: Temperaturo merimo po možnosti rektalno. Normalna temperatura, merjena rektalno je od 36,6 do 37,4 stopinj. Če merimo pod pazduho, bo temperatura nižja. Otroku ne dajemo aspirina brez posvetovanja z zdravnikom. Otrok naj čim več pije.

ANEKDOTE

Belgijski kardinal in domoljub Dessire je rad navajal tale dogodek s področja svojega verskega delovanja: Med pridigo v neki podeželski županiji so začeli jokati vsi, razen enega. Nekdo ga je vprašal: »Kaj pa ti? ... Nič ne jočeš?« »Jaz? Zakaj? Saj nisem iz te župnije!«

Angleški feldmaršal Montgomery, ki je imel zelo nečistljivo pisavo, je obiskal dvorano afriških spominov v londonskem muzeju. Nenadoma je obstal pred vitrino in strogo vprašal muzejskega uradnika:

»Kako pa je prišel ta list sem-kaj?«

»Sir, to je vendar vaš načrt napada na Tobruk!«

»Smešno! Kakšen načrt neki! To je pismo moji ženi, ne pa načrt napada.«

Guglielmo Zorzi, italijanski pisatelj komedij in filmskih scenarijev, je srečal prijatelja, trdovratnega samca.

»No, se še vedno upiraš misli na poroko?« ga je vprašal.

»To sploh ni res,« je odvrnil prijatelj. »Če bi našel lepo, inteligentno, varčno in razumevajočo ženo, bi se takoj poročil.«

»Dragi moj, saj vendar veš, da v Italiji mnogoženstvo ni dovoljeno;« ga je zavrnil Zorzi.

Maurice Chevalier je dejal: »Ko si star sedemdeset let, ne ješ več toliko, spiš trdnije, počutiš se bolj miren kot pri tridesetih. Očitno je za zdravje bolje imeti ženske v spominu kot na kolenih.

Anglež Williams Evans je zahteval od sodišča, da razveže njegov zakon, ker ga ima žena — preveč rada. Kar naprej mu hoče ljubeče sedeti na kolenih, tehta pa 112 kilogramov.

POMAGAJMO SI SAMI

Sindrom nervoznega črevesa

Ocenjujejo, da vsaj polovica ljudi, ki se pritožujejo zaradi prebavnih motenj, trpi za nervozno želodca. Mučijo jih krči in izmenoma driska in zaprtje, toda telesno so popolnoma zdravi. Simptomi so pojavijo okoli 25. leta, pri ženskah dvakrat pogostejše kot pri moških, in lahko trajajo več let z občasnimi izboljšavami.

Ker imajo lahko podobne simptome tudi nekatere resne bolezni, bo zdravnik najprej skušal izločiti ta obolenja z analizo krvi in blata in z morebitnim pregledom sluznice debelega črevesa. Večina zdravnikov predpisujejo sredstva za pomiritev črevesa, laksative proti zaprtju oziroma sredstva proti driski, vedno več pozornosti pa namenjajo tudi načinu prehrane in vplivu stresa. Nekaterim ljudem pomaga zmanjšanje količine sladkorja, zlasti v gaziranih pijačah in sladkarijah. Priporočajo jim tudi, da se izogibajo začinjeni prehrani, kavi, čaju in alkoholu ter uživajo več vlaknate hrane, ki pomagajo pri zaprtju.

recept za vas

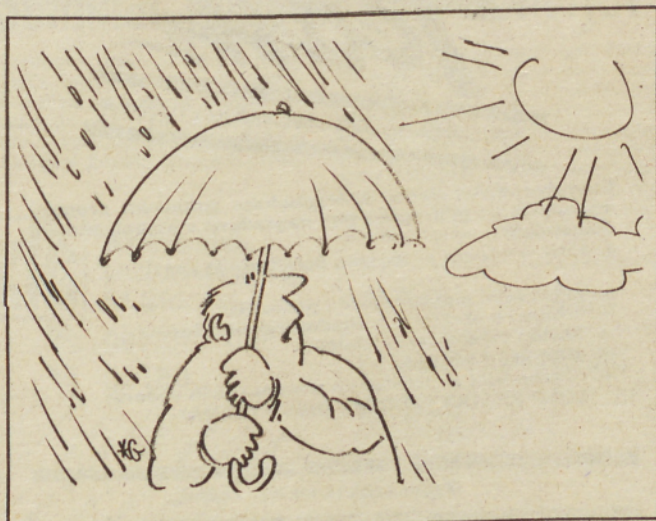
SREDOZEMSKA SOLATA

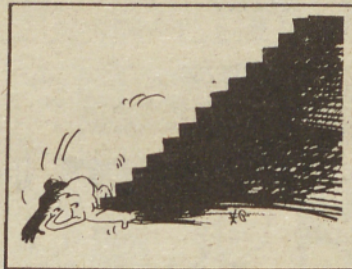
Solata je primerna v vseh letnih časih, lahko pa jo obogatite z ostanki kuhanega ali pečenega mesa. Za pripravo te okusne jedi potrebujemo: 200 g riža, 250 g graha, 250 g korenja, 100 g pariške salame. I manjša čebula, žlica vegete, sol, poper, peteršilj, olje in vinski kis kot začimba.

Priprava jedi: Riž skuhajte posebej, posebej grah in korenje, in sicer v slani vodi. Kuhano zelenjavo in riž odcedite, korenje in pariško salamo pa narežite na manjše koščke in zmešajte. Drobnorezno čebulo, peteršilj, poper in vegeto stresite v 1 dl vode, na hitro prekuhajte, vroče prelijte po zelenjavi, dodajte kis in dobro zmešajte. Ohlajeno solato naložite v steklene kozarce in jo ponudite kot predjed.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do četrтка, 9. aprila 1987 na naslov: Vestnik, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

- Oni zgoraj zahtevajo, da pričnem — znova! (Alojzija Ž.)
- Res imaš pravico izreči svoje mnenje, a zakaj jo koristiš?
- Hopla, Mihec! Ne posnemaj dinarja! (Tina F.)

SESTAVIL MARKO NAPAST	NAUK O NASTANKU IN RAZVOJU EMBRIA	OŠTEVANJE	GORA V JULCIH	OTOK V PRESFANSKEM JEZERU	TRETJI SKLOM, CATV	STAROGRŠKI KIPAR IZ EGINE	LJUBKOVALNO ŽENSKO IME
DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI							
OTOČJE V ZAHODNEM DELU PACIFIKA							
ZIMZELE NA VZPEVALKA							
KRATICA ITALIJANSKE RTV				GLASBENIK SOSS			
ANGLEŠKA DOLŽNOSTNA MERA (PO NAŠE)				FR. IME ZA JEZERO	FRANČOSKI PISATELJ		
VZKLIK			ITAL. TISKOVNA DRUŽBA VRILINA				
IT. RENE-SANČI KIPAR IN MEDALJER						GLAVNO MESTO GRČIJE	RAVNO- DUŠNOST, PREZ. BRIZNOST
KISIK		INDIJSKA PODCELINA DEL GLEDALIŠČA					
DEL VRATU, GOLTANEC					TELUR	VAŽNA AZIJSKA POLISIČINA	
NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR AMIN					ROMULOV BRAT V RIMU	MITU	LILI NOVY
IZDELKI IZ JEKLA JEKLOVINA							
UREJEVALLEC IZLOŽB							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: potnica, akrobat, stojalo, Tap, Ram, evit, Il, Ra, ris, Intes, S, Z, estet, amok, No, tar, roj, opereta, ramazan.

BIL SEM KMET

Zunaj je že temno. Sonce še ni pokukalo izza griča, a jaz že moram vstati. Hitro se oblečem, spijem skodelico mleka in grem v hlev. Živina me že čaka. Skoraj vsako jutro ob istem času jih nakrmim in napojim. Čas je za delo na polju. Dve močni kravi vprežem v jarem. Pohitej moram, da bom čim prej na njivi. Ko postane topleje, letajo okrog krav nadležne muhe in druga mrčes. Krave se jih otepajo, zato postaja delo težje. Vprežem jih v kolo in vzkliknem: »Gjuja!« Kravi potegneta. Pot do njive s kravami je zelo dolga. Treba bo zaviti na levo. Zavihnem z bičem in vzkliknem: »Houp!« Krave me ubogajo. Prispemo na njivo. Počasi mineva dan in moramo domov. Kravi sta se ta čas, ko smo delali, naspali. Zopet ju vprežem in odidem. Na dvorišču jih izprežem in peljem v hlev. Jarem obesim pred hlev na dva klina. Pokrijem ga, da ne bi les spokal. Imamo jih sicer več, a ta je posebno dober. Ni dolgo tega, kar nam ga je napravil kolar. Pobavnan je zeleno z oljno barvo, okovje pa je rdeče.

Končam delo v hlevu. Zvečer se vsedem za mizo, povečerjam in se dogovorimo, kaj bomo delali naslednji dan. Odidemo spat, saj nas jutri spet čaka naporen dan.

David Bakar, 4.b
OŠ Doležalje

Dedek plete košare

V Žižkih imam dedka, ki plete košare. Kadar ga obiščem, ga opazujem pri tem delu in se z njim pogovarjam. Priporoča mi, kako si pripraviti šibje, iz katerega najprej splete dno košare. S svojimi starimi, a zelo spretnimi rokami splete nato rob košare, ki je podoben pravi kiti. Zdaj gre delo lažje in košara hitro raste. Spletena je trdna in vidno je, da je delo spretnih rok. Ob koncu naredi košari še ročaja, ki jo okrog paličice, ki jo upogne in je povezana z robom, ovije šibje. To šibje ne sme biti ne prevlačno ne presuho. Tako nastane košara mojega dedka, ki je zelo lepa in zelo uporabna. Pletenje košar se je ohranilo v zelo malo krajih. Zato pa je moj dedek eden od tistih, ki to obrt še opravlja.

Simona Špilak, 6.a
OŠ Črenšovci

Moja psa

Imam dva psa. Ime jima je Lom in Šaro. Oba sta kratkodišča. Eden je rjave barve, drugi pa bele. Lom ima črne oči, Šaro pa rjave. Smrček imata črn. Oba imata kratek rep in dolga ušesa. Hranita se z ostanki hrane. Starši oče jima pripravi tudi meso. Oba imata svojo utico. Vsak dan se z njima igrata. Šaro čuva hišo, Lom pa pomaga pri lovu. Če pride neznanec k hiši, Šaro začne lajati. Oba psa imam zelo rad in bi bil zelo žalosten, če bi ju izgubil.

Dušan Jakšič, 3.a
Podružnica OŠ Gaberje

POMLAD

Bliža se pomlad,
ki vsak ima jo rad.
Zacveteli so že zvončki,
trobentice zatrobentale,
oznanjajo pomlad.

Medved se kmalu bo prebudil,
oči zaspale si pomel,
pozdravil bo pomladni dan
in takole bo zabundal:
»Čebeli, le brž se prebudite,
poletite na plan cvetočo
in meda sladkega nalijte!«

Sončni žarki božajo nam lica,
spet vse je živo in veselo.
Otroci, plašče brž slecite,
v pomladni dan pohitite!

Lilijana Pozdarec, 6.a
OŠ Štefan Kovač, Turnišče

MOJ DOM

Moj dom stoji na začetku vasi. Sezidali smo ga pred štirimi leti. Spredaj imamo cvetlični vrt, zadaj pa zelenjavni vrt. Imamo tri sobe, kuhinjo, jedilni kot, kopalnico in shrambo. V naši družini smo štirje. Najlepše je takrat, ko pride oče domov. Tedaj sedimo pri mizi in se pogovarjamo, včasih pa se igra z menoj in z bratom. Svojega doma ne bi zamenjala za nič na svetu, saj je doma najlepše.

Zver Sonja, 3.a
OŠ Odranci

SKRB ZA ROŽE — Narišala (ilustrovala) Milena Magdič, 6.b raz. OŠ Štefan Kovač, Turnišče.

ZA ČISTO OKOLJE

Zadnje čase veliko razpravljamo o čistoči okolja. Vsaka vas skrbi za lepo in čisto okolje, da odpadkov ne odvržejo kjerkoli.

Vasi in mesta tudi tekmujejo med seboj. Na vaseh ljudje čistijo vsak na svoji parceli. Po mestih pa so na določenih prostorih

postavljeni koši za odpadke. Zato ne bodimo nemarni in ne mečimo odpadkov mimo koša. S tem metanjem smeti se dela nečistoča. Na to se navajamo že od otroških let. Saj pregovor pravi: kar se Janezek nauči, to Janez zna. Zato se vsi potrudimo, da bo naše okolje čim bolj urejeno

in čisto. Tudi čistilec po mestih bo lažje čistiti, če ne bomo nemarni.

Zato vsak naj pazi, da ne bo odmetal smeti, kjer se mu zdi.

Tomaž Šoštarčič, 5. raz.
OŠ s prilagojenim programom
Murska Sobota

GORNJA RADGONA Kerenčičeva 6.
(PRI MEJNEM PREHODU)

za obiskovalce gradbenega sejma od 6. do 11. aprila 1987 z
vstopnico 10 % popusta za izdelke levis

PIŠE IN RIŠE
JELKO PETERNELJ

»RDEČA JAVKA«

sozd
mos
sgp konstruktor
n. sol. o., maribor
tozd opekarna dolga vas
n. sol. o., lendava

Komisija za delovna razmerja

objavlja

prosta dela in naloge za nedoločen čas:

STROJNI TEHNIK — 2 delavca

Končana strojnotehniška ali elektrotehniška šola, zaželena praksa, dvoizmensko delo, odslužen vojaški rok, poskusno delo dva meseca.

ELEKTROTEHNIK — jaki tok

Pogoji:

Zaželena praksa, odslužen vojaški rok, dvoizmensko delo, poskusno delo dva meseca.

VZDRŽEVALEC OPEKARNIŠKIH STROJEV — 2 delavca

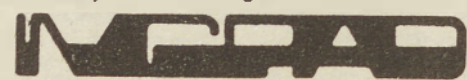
Pogoji:

KV ključavničar, KV strojni ključavničar ali KV strugar, zaželena praksa, odslužen vojaški rok, dvoizmensko delo, poskusno delo dva meseca.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe v 8 dneh od dneva objave na naslov: SGP KONSTRUKTOR MARIBOR, n. sol. o., TOZD OPEKARNA LENDAVA, n. sol. o., Dolga vas 42, Komisiji za delovna razmerja.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi odbora.

Industrija montažnih gradbenih materialov

Delavski svet delovne organizacije IMGRAD — Industrija montažnih gradbenih materialov Ljutomer, n. sol. o., Ljutomer, Ormoška cesta 46

RAZPISUJE

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v delovni skupnosti skupnih služb

ORGANIZIRANJE IN VODENJE

GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki jih določata zakon in pravilnik o delovnih razmerjih, izpolnjevati še naslednje:

— visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

— moralno-politične kvalitete

Za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta.

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: IMGRAD — industrija montažnih gradbenih materialov Ljutomer, Ormoška cesta 46, z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh od dneva objave razpisa.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

PRIMAT PRIMAT

TKO PRIMAT, n. sol. o., MARIBOR

tozd Skladiščna oprema, n. sol. o., Lendava, Kolodvorska 43

komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

prosta dela in naloge:

1. **Projektiranje I brez pooblastila** (skladiščna oprema — 1 izvajalec)

2. **Projektiranje I brez pooblastila** (dvižna oprema — 1 izvajalec)

Pogoji k 1 in 2:

— VS izobrazba strojne smeri (dipl. inž. str.), 3 leta delovnih izkušenj pri projektiranju ali

— VS izobrazba strojne smeri (inž. str.) ter 5 let delovnih izkušenj pri projektiranju.

Delovno razmerje se sklenu za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Rok prijave je 8 dni. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh od izbire.

Prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih pošljite na naslov: PRIMAT, TOZD SKLADIŠČNA OPREMA LENDAVA, 69220 LENDAVA, Kolodvorska 43.

Enkratno disco večer z originalnim zabavnim programom, plesom in dragocenimi nagradami v najbolj znanih diskotekah.

4. april — sobota — Murska Sobota — D bar

— najnovejši glasbeni video posnetki
— vrhunske atrakcije iz mednarodnega športa
— nastop plesne disco skupine
— atraktivne nagrade
— rezervirajte si prostor na neponovljivih večerih
LORD EXTRA FESTIVAL DISCO TEAMA

Nocoj zabava na nov način

AKTUALNO V TELESNI KULTURI

V vrhunskem športu pomembni razredi

Strokovni svet pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Slovenije je sklical v Murski Soboti posvet o problematiki vrhunškega športa v občini, ki sta ga zastopala predsednik in sekretar, Dagmar Šuster in Tomo Levovnik. Telesnokulturni delavci iz soboške občine, ki se ukvarjajo z vrhunskim športom, so goste seznanili s stanjem, njegovo organiziranostjo, strokovnim delom, številčnosti, razmerami in rezultati dela. Na posvetu so poudarili, da so za dejavnost vrhunškega športa izredno pomembni športni razredi, za kar morajo v soboški občini sprejeti potreben odgovor. Govorili so tudi o možnostih reševanja problemov vrhunškega športa oziroma športnikov, kot so stanovanja in športni dodatki, ter da bi se v občini morali ponovno dogovoriti z vsemi dejavniki vrhunškega športa o skrajnih možnostih. Če pa hočemo doseči kaj več, je potrebno pripraviti primeren kratkoročni program dela. Na področju individualnega športa je potrebno nadaljevati z dosedanjim načinom dela, saj so prav tu realne možnosti in tudi rezultati so zadovoljivi. V ekipnih športih pa bi morali izboljšati razmere in v kratkoročnih programih postaviti v ospredje dobre posameznike, čeprav ni pravega motiva, kajti večina vrhunskih športnikov ponavadi odide v boljše klube. Za vse te, ki odhajajo iz matičnih klubov, bi morali določiti materialne obveznosti, ki jih morajo klubi, v katere pristopajo, povrniti. Sicer pa bi morali klubi, ki se zanimajo za talentirane športnike iz manjših klubov, le-tim že prej strokovno in materialno pomagati. Ugotavljali so tudi, da je usoda posameznih vrhunskih športov različna, vendar so se zavzeli za to, da pri tem ne bi smeli biti preozki in da število gledalcev ne more biti edino merilo.

F. Maučec

Murska Sobotica druga

V Rušah je bilo republiško prvenstvo šolskih športnih društev v streljanju z zračno puško, na katerem je sodelovalo 60 najboljših pionirjev in 40 pionirk iz celotne Slovenije. Tudi tokrat so se lepo odrezali pomurski strelci in strelke. Najuspešnejša je bila ekipa pionirjev Murske Sobotice (Balazic 176, Horvat 175 in Čontala 170), ki je s 521 krogi postavila nov občinski rekord in zasedla drugo mesto. Za naslov slovenskega prvaka je zgrešila za en sam krog. Ekipa Ljutomer (Dominik 176, Horvat 166 in Gospodarič 162) pa je s 504 krogi zasedla četrto mesto, medtem ko je bila ekipa OS Daneta Šumenjaka iz Murske Sobotice (Trplan 172, Škedelj 164 in Kovačič 162) s 498 krogi šesta. Pionirke Murske Sobotice (Balek 171, Gašpar 161 in Grčar 141) pa so s 473 krogi zasedle izvrstno tretje mesto.

Branko Bukovec šesti

V Rušah je bilo 23. republiško tekmovanje v streljanju z zračno puško za republiško zlato puščico; sodelovalo je okrog 100 najboljših slovenskih strelcev, med njimi je bilo tudi 14 pomurskih strelcev. Najbolje med njimi se je odrezal letošnji nosilec pomurske zlate puščice Branko Bukovec, član SD Noršinci, ki je s 561 krogi zasedel solidno šesto mesto. Ostali pomurski strelci pa so dosegli naslednje število krogov: Janez Horvat (Noršinci) 556, Janko Stigar (J. Jurkovič) 553, Rajko Robnik (Ljutomer) 552, Franc Gider (Tišina) 551, Franc Štefanec (SCT) 551, Stanko Rojko (J. Jurkovič) 548, Karel Turner (Panonija) 546, Drago Pertoci (Tišina) 544, Štefan Balazic (Noršinci) 543, Iztok Kapun (Ljutomer) 540, Ljubo Špindler (Noršinci) 539, Borut Štergar (Elrad) 535 in Anton Kocbek (J. Jurkovič) 529 krogov.

SD SCT v drugi republiški ligi

V Murski Soboti je bilo kvalifikacijsko tekmovanje v streljanju z zračno puško za vstop v drugo republiško ligo — sever. Med osmimi ekipami je zmagala SD SCT iz Murske Sobotice s 1450 krogi in se tako uvrstila v drugo republiško ligo. Sledijo: Graficar Murska Sobotica, 1416, Elrad Gornja Radgona, 1405, Obrtno združenje Ljutomer, 1403, Radenska Radenci, 1342, in Štefan Kovač Turnišče, 1307 krogov.

ROKOBORBA

Nasevski prvi, Temlin drugi

V Prištini je bilo državno rokoborsko prvenstvo za mladince do 18 let, ki sta se ga udeležila tudi tekmovalca RK Pomurje iz Murske Sobotice Mitko Naesevski in Srečko Temlin. Dosegla sta lep uspeh. Nasevski je zmagal v kategoriji do 68 kg, potem ko je v finalu premagal Šulijo (Priština). Temlin pa je v kategoriji do 81 kg zasedel drugo mesto.

C. D.

Vukan drugi, Bačič tretji

V Siersbergu v Avstriji je bil mednarodni rokoborski turnir, na katerem so sodelovali tudi pomurski rokoborci in se lepo odrezali. Tako je Zoran Vukan v kat. do 45 kg zasedel drugo mesto in dosegel svoj doslej največji uspeh. Lep uspeh je tudi tretje mesto Bačiča v kat. do 68 kg in četrto mesto Tribnika v kat. do 49 kg. Uspeh mladih pomurskih rokoborcev je toliko večji, ker je to bil članski turnir. Trener Stanko Šernek je bil tako zelo zadovoljen z nastopom svojih varovancev.

-SS-

Seminar nogometnih trenerjev

Trenerska organizacija pri MNZ Murska Sobotica je pripravila strokovni seminar za trenerje članskih in mladinskih ekip. Na seminarju je profesor Fakultete za telesno kulturo v Ljubljani Zdenko Verdenik predal

val o taktiki nogometne igre. Predavanje je bilo zelo zanimivo in koristno, škoda pa da se ga nekateri trenerji niso udeležili. Ob tej priložnosti so se pomurski nogometni trenerji tudi dogovorili o nekaterih nalozah v spomladanskem delu tekmovanja. Rečeno je bilo, da bo moral vsak trener imeti licenco. Sprejeli so tudi okvirni program dela za letoš.

KIG Kovinska industrija Ig
61 292 Ig

061-662 060
31 180

stropne obloge
oprema za trgovine
garderobne omare
kovinske galanterije
težka embalaža
radiatori

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči vodo ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. Hajdinjak
G. Slaveč 6, KUŽMA
(069) 78 271
Popravilo z garancijo opravimo na vašem domu.

NOGOMET

Točka Mure v Titovem Velenju

V drugem spomladanskem kolu tekmovanja v slovenski nogometni ligi je soboška Mura v Titovem Velenju igrala z domačim Rudarjem neodločeno 2:2. Oba gola za Muro je dosegel Gabor.

Lendavska Nafta pa je v tekmovanju območne slovenske lige — vzhod doma premagala Aluminij iz Kidričevega s 3:0. Gole za Nafto so dosegli: Bogdan, Žalik in Marton. Mura je z 18 točkami na četrtem mestu, Nafta pa z 19 točkami vodi na lestvici.

Pokalne tekme

Na območju Pomurja so bile odigrane pokalne tekme. Izidi — Kobilje:Polana 2:5, Nafta:Mladost 4:0, Filovci:Ižakovci 2:3, Rakičan:Belinka 1:4, Tišina:Radgona 1:1 (po 11 m zmagala Radgona) in Lipa:Tromejnik 2:2 (po 11 m zmagal Tromejnik).

KAJAKAŠTVO

Eno drugo in tri tretja mesta

Na reki Iščici je bilo otvoritveno tekmovanje sezone v spustu, na katerem so sodelovali tudi tekmovalci BD Mura iz Kroga in dosegli solidne uvrstitve. V mladinski konkurenci je Kuznič zasedel drugo, Kovačič pa tretje mesto. V tekmovanju članov enoseda je Varga zasedel tretje mesto, enako uvrstitev pa sta dosegla tudi Gujman-Novak v dvo-sedu.

KOŠARKA

Visoka zmaga Sobočank v Cerknici

V prvenstveni tekmi slovenske ženske košarske lige je ekipa Metalservis Pomurja iz Murske Sobotice v Cerknici z visokim izidom premagala domačo košarkarico s 107:53. Strelke za Pomurje Kosijeva 32, Korenova 29, Karčičeva 16, Kolarijeva 14, Borčeva 8, P. Kuharič 6 in M. Kuharič 2. Čeprav so za visoko zmago zaslužne vse igralke, je potrebno posebej pohvaliti Korenovo, ki se je uveljavila s skoki pod košem, in precizno Kosijevo. Sodi-la sta Brezgar iz Anhovega in Mlinar iz Cerknice.

Zlatorog zmagal v Murski Soboti

V tretji tekmi za uvrstitev v prvo republiško košarkarsko ligo je Zlatorog iz Laškega v Murski Soboti premagal domačo Pomurje z 91:81. Strelci za Pomurje: Klemar 25, Gomboc 18, Tušar 15, Juteršnik 13 in Marinič 10 košev.

Soboška druga in tretja šola

Sklenjeno je bilo tekmovanje v občinski košarkarski ligi Murska Sobotica za mlajše pionirje in mlajše pionirke. Med pionirji so imeli največ uspeha košarkarji s soboške druge osnovne šole, ki so zaradi boljše razlike v koših zasedli prvo mesto pred prvo osnovno šolo. Najboljši strelci pri posameznih ekipah: Gomboc 77, Tinec 34, Hanc in Holcman po 25 pri OS III, Žunec 66, Ori 38 in Velmar 28 pri OS I, Gomboš 57, Murgelj 29 in Ferik 23 pri OS III in Meričnjak 61, Grah 58 košev pri Tišini. Med pionirkami je zmagala tretja osnovna šola brez poraza. Najboljše strelke: Malacič 95, Cer 57 in Hari 42 pri OS III, Zelko 21, Kerec 16 in Luteršnik 14 pri Pucconci, Haki 33, Maje in Lainščak po 7 pri OS I ter Husar 37, Potočnik in Bavčar po 12 pri OS III.

Ml. pionirji	
OS II MS	6 5 1 206:177 11
OS I MS	6 5 1 196:167 11
OS III MS	6 2 4 178:152 8
Tišina	6 0 6 172:256 6

Ml. pionirke	
OS III MS	6 6 0 261:53 12
Pucconci	6 3 3 62:112 9
OS I MS	6 2 4 60:130 8
OS II MS	6 1 5 78:166 7

KEGLJANJE

Prepričljiva zmaga Nafta

V desetem kolu tekmovanja prve medžimurske kegljaške lige je Nafta iz Lendave premagala Prosvetarja iz Čakovca s 4642/4470 podrtih kegljev. Najuspešnejši v ekipi Nafta je bil Žalik, ki je podrl 837 kegljev. Sledijo: Felšo, 785, Horvat, 783, Vučko, 779, Peric, 765, in Ker-man, 693 podrtih kegljev. mž

Visoka zmaga Radenske

V prvenstveni tekmi slovenske moške kegljaške lige je Radenska v Ljutomeru premagala Hidro iz Radovljice s 5.092:4.962 podrtih kegljev. Najboljša v ekipi Radenske sta bila zopet oče in sin Steržajeva. Hari je podrl 922, Miro pa 903 kegljev. fk

ODBOJKA

Trojna zmaga

V šestnajstem kolu tekmovanja v drugi republiški moški odbojarski ligi — vzhod so vsi trije pomurski ligaši zmagali. Pomurje iz Murske Sobotice je v Braslovcah premagalo domačo ekipo s 3:0, Radenci so odpravili Celje s 3:1, Ljutomer pa je slavil nad ekipo Franja Mačaja s 3:0. Torej trojna pomurska zmaga.

V prvenstveni tekmi druge republiške ženske odbojarske lige — vzhod pa so Braslovce premagale Pomurje s 3:2.

ŠAH

Vuk prvak Lendave

Končano je bilo prvenstvo Lendave v šahu za člane. Prvo mesto je osvojil Vuk s 7,5 točke in tako postal prvak Lendave. Sledijo: Gorenčer, 6,56, Vida, 6,5, Božič, 6, Žilavec, 5,5, Strbad, 4, Džurkač, 3,5, Toplak, 3, Doma 2,5, in Vereš, brez točke. jg

Zlatorog zmagovalec

V Lendavi je bilo pokalno tekmovanje v šahu, na katerem je sodelovalo 8 ekip. Zmagala je ekipa Zlatoroga, ki je v finalu premagala Nafto z 2,5:1,5. Vrstni red: 1. Zlatorog (Lendava), 2. Nafta, 3. Renkovci in Petišovci. — jg —

JUDO

Sodelovalo 58 tekmovalcev

V Ljutomeru je bil drugi pozivni turnir Pomurja v judu, na katerem je sodelovalo 58 tekmovalcev. Zmagovalci so bili — pionirji — do 29 kg: L. Cikajlo (MS); do 32 kg: Habjančič (Lj); do 35 kg: Pavlič (MS); do 38 kg: I. Cikajlo (MS); do 42 kg: Ščavničar (Lj); do 46 kg: Breznikar (Le); do 52 kg: Brotovič (MS); do 58 kg: Breznik (Le) in nad 62 kg: Petkovič (Le). T. K.

Prijateljski rokomet

Bakovci:Radgona 37:24
Bakovci:Toko 34:27

NAMIZNI TENIS

Kuzma odličen drugi v dvojicah

Četrto mednarodno mladinsko prvenstvo Jugoslavije, ki je bilo v Novem mestu, je zbralo predstavnike iz 11 držav. Konkurenca je bila zelo močna, izreden uspeh pa je dosegel Ivan Kuzma v dvojicah skupaj s Smrekarjem, ko sta osvojila odlično drugo mesto.

Druga ekipa Jugoslavije, za katero je igral Sobočan Kuzma, je v prvem kolu premagala Avstrijo s 3:0 ter v drugem izgubila z ZRN z 0:3. Slovenska reprezentanca, za katero je igral Mirko Unger, je v prvem kolu premagala Turčijo s 3:0 in v drugem izgubila s ČSSR z 0:3. Med posamezniki sta lep uspeh dosegla Kuzma in Unger, ki sta se uvrstila med najboljših 16, kamor so se poleg njiju uvrstili še trije Jugoslavlani. Kuzma je v drugem kolu premagal drugega Francoza, Lavallea, z 2:1 in potem izgubil z zmagovalcem prvenstva Korbelom (ČSSR) z 0:2. Unger je v prvem kolu premagal drugega igralca Avstrije, Strela, z 2:0 in v drugem prese- netljivo Čeha Štepanka, nekdanjega pionirskega evropskega prvaka v dvojicah z 2:1, za vstop med osmerico pa je izgubil po veliki borbi s Jakšičem (Jug.) z 0:2. Največji uspeh doslej pa beleži Kuzma skupaj s Smrekarjem v dvojicah, ko sta v polfinalu premagala prve nosilce dvojice iz ČSSR, Korbel — Mihočko, po izredni igri z 2:0, v finalu pa izgubila s poljsko dvojico Džubanski — Furman z 1:2, čeprav sta imela v tretjem odločilnem setu prednost 18:14. V mešanih dvojicah se je Unger skupaj z Jovičevom (Kreka) uvrstil med najboljših 16, ko sta v drugem kolu premagala nosilce, dvojico Teichert — Faltermaier (ZRN), z 2:1. V posameznem delu prvenstva so sodelovali še nekateri drugi Sobočani, ki pa so izpadli že v prvem ali drugem kolu.

M. U.

TIŠINA

Ustanovili športno društvo

V nedeljo so se na Tišini zbrali delegati in ustanovili športno društvo v krajevni skupnosti Tišina. V njegovem okviru bodo delovali: NK Tišina, SD Koloman Flisar Tišina, Kolesarska sekcija Pomurja iz Beltincev ter ekipe malega nogometa Tišina, Murski Črnici in Rankovci. Društvo bo skrbelo za vsestranski razvoj telesne kulture, zlasti pa za rekreacijo delovnih ljudi in občanov. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli program dela, ki je zelo pester. Poleg nogometa, kolesarjenja in strelstva, te dejavnosti so najbolj razširjene, bodo organizirali tekmovanja tudi v šahu, krosu, odbojki, košarki, vaških igrah in podobno. V zimskih mesecih pa bodo tudi skrbeli za rekreacijsko vadbo v telovadnici. Za predsednika športnega društva Tišina so izvolili Štefana Titana.

frku

ATLETIKA

Pergarjeva deveta v državi

V Svetožarevu je bilo 40. jubilejno prvenstvo Jugoslavije v krosu. Na težki in zahtevni progi je sodelovalo čez 300 atletov in atletinj iz 55 jugoslovanskih klubov, med njimi tudi predstavniki AK Pomurje iz Murske Sobotice. Najbolje med njimi se je izkazala Manuela Pergar, ki je v konkurenci starejših mladink v teku na 2.000 m s časom 7:28,1 zasedla solidno deveto mesto. V isti konkurenci je bila Marija Števanec štirinajsta, Edita Banfi šestnajsta in Štefka Sluga sedemnajsta. Eksplo pa so zasedle četrto mesto. V tekmovanju mlajših članov je Geza Grabar v teku na 8.000 m s časom 28:25,97 zasedel štirinajsto mesto. —gg—

KONJSKI ŠPORT

Druga zaporedna zmaga Adonisa MS na Dunaju

Konec preteklega tedna sta odlična kasača Marka Slaviča iz Ključarovec, Adonis MS in Duena MS, sodelovala na dirki na dunajskem kasaškem hipodromu v Pratru. Odlično se je odrezal Adonis MS, ki je na vajeih izkušenega profesionalca Leopolda Kernbichlerja zmagal na 1800 m za triletno in starejše konje in za to dobil 20.000 šilingov. To je bila druga zaporedna zmaga Adonisa MS na Dunaju, tokrat s kilometriskim časom 1:20,7, kar je za začetek sezone imeniten čas. Duena MS, ki jo je vodil Walter, se je že pri startu pognala v galop.

ROKOMET

Poraz Polane v Čakovcu

V tretjem spomladanskem kolu tekmovanja v slovenski ženski rokometni ligi je Polana, ki nima na voljo primerne dvorane, morala prvenstveno tekmo odigrati v Čakovcu z ekipo Novega mesta. Zmagale so gostje z 29:25. Strelke za Polano: Horvatova 10, Gamzetova 4, S. Hozjanova 3, Kavaševa, Viragova, M. Hozjanova po 2 ter Vugrinčeva in Laslova po enega. Sodi-la sta Benčič in Stros iz Maribora.

NOVO PRI MERCATOR—SLOGI V RADENCIH
DISKONTNA PRODAJA OD 1. 4. 1987

prehrambeni izdelki, čistila, papirna
konfekcija, pijače vseh vrst, suhomesni
izdelki, tekstil, galanterija ...

OD 5 do 12% NIŽJE CENE!
Z večjim nakupom boste prihranili več!

Mercator-Sloga prodajalna MAJA, Radenci.

Topli montažni dimnik z gibljivimi samotnimi cevmi, odpornimi proti kislinam in ognju

KAKŠNE PROBLEME REŠUJE TO-MO-DI

Uporablja se za vse vrste kurjenja. To je naj-novejša konstrukcija dimnika s toplotnim učinkom ogrevanja zgornjega dela dimnika ob pomoči ogretyh sten in zraka.

Pri tem je kondenzacija vodnih par dimnih plinov pri izhodu iz dimnika zmanjšana na minimum.

Odpornost samotnih cevi proti kislinam in ognju zagotavlja, da bo ostal dimnik ob pojavu žveplene in žveplaste kisline nepoškodovan. Minimalna vleka je popolnoma zagotovljena s tem, ker je dimnik dodatno ogret po vsej svoji višini z lastnimi plini.

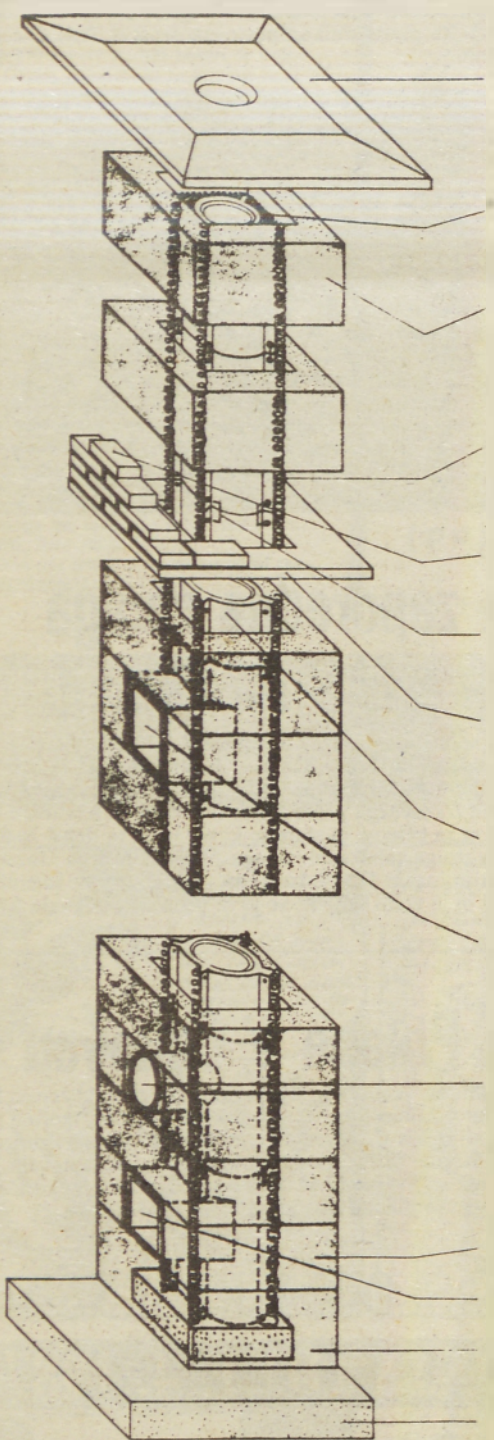
Konstruktivsko so cevi povezane med seboj po vsej višini, s čimer je doseženo, da zaradi kakršnih koli dinamičnih in termičnih udarov ne more priti do negativnega vpliva sekundarnega zraka.

Po ustreznih tablicah in s praktičnimi izkušnjami se TO-MO-DI lahko uporablja kot zbirni dimnik z do 12 priključki na en dimnovod. Mineralne vrvi na robovih rebrastih cevi omogočajo, da se cev dimnika termično giblje vodoravno in navpično.

Enostavna montaža omogoča, da dimnik TO-MO-DI gradijo tudi amaterji.

PRODAJA

KZ — Kmetovalec Ljutomer, trgovina Ključarovi, Lesnina Murska Sobota, Lesnina Maribor, Slovenjale Hoče.

Krovna plošča je širša za širino fasadne opeke in odkapnega roba

Mineralna ali steklena volna, s katero pri zadnji samotni cevi zapremo zračne komore

Zadnji zunanji blok, pri katerem se samotna cev popolnoma skrije tako, da od zgornjega roba cevi do zgornjega roba zunanjega bloka ostane po višini še 2-4 cm prostora

Mineralna ali steklena vrv se vstavi samo v vogalih zunanjih blokov tako, da jo centrično pritisnejo rebra samotnih cevi

Fasadna opeka se zida od konzolne plošče do konca dimnika

Žične sponke ali mehka žica, s katero cevi med seboj zvežemo

Konzolna plošča je za širino fasadne opeke večje dimenzije. Montira se pod streho v podstrešju.

Notranja samotna cev, katera se med seboj po višini v utor na utor veže s samotno malto ali kitom in najmanj dvakrat diagonalno žično sponko.

Zgornja dimna vratca za čiščenje dimnika.

Priključni element za kotel ali peč.

Odbojni blok.

Spodnja dimna vratca za čiščenje dimnika.

Prvi zunanji plašč.

Betonska podloga, katera izpolnjuje polovico višine prvega zunanjega plašča.

PROIZVODNI PROGRAM:

Izdelujemo, gradimo, svetujemo, projektiramo dimnike TO-MO-DI:

- premera 13, 15, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 80 in 90 cm
- višine do 60 metrov, kar ustreza jakosti kotlov od 3 do 9.200 kW (od 2.500 do 8.000.000 kCal)
- fazonsko opeko
- cevno opeko za vlivne sisteme v železarnah
- izdelke iz šamota in elektrošamota

GRADIMO:

Vse vrste industrijskih peči s šamotno oblogo za:

- termoelektrarne
- cementarne
- apnenice
- steklarne

Vse vrste tunelskih in komornih peči ter kotlov.

NEGOR, ognjeodporne plošče, sendvič plošče gradbenih elementov najvišjih razredov ognjevarnosti, so prvi material nove generacije montažnih gradbenih elementov za učinkovito preprečevanje širjenja požara in hkrati za zmanjševanje požarne obremenitve v zgradbah. S celovitostjo konstrukcijskih rešitev ognjeodpornih gradbenih elementov smo na tržišču uspeli zadovoljiti povpraševanje po izdelkih najvišjih razredov ognjeodpornosti.

NEVNETLJIVA MINERALNA PLOŠČA NEGOR IZ BRESTA

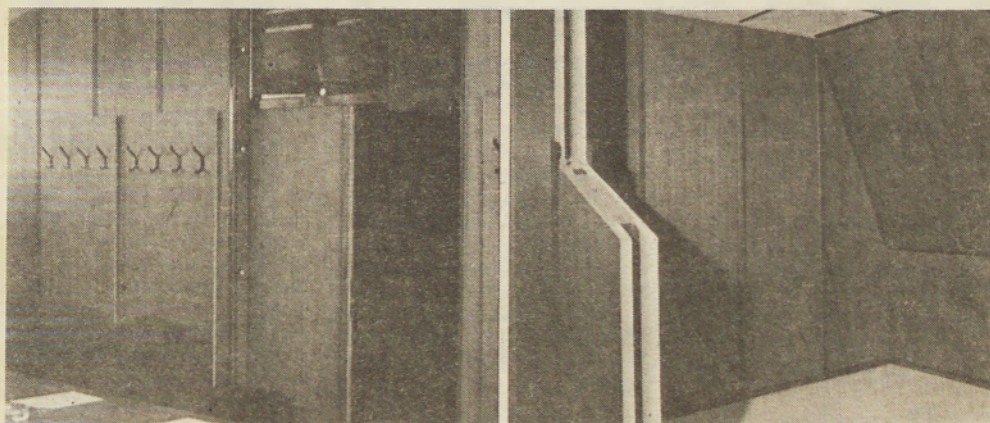

OGNJEVARNA PRE-DELNA STENA
BREST NEGOR TIP
PS-3
JUS U. J5.724

OGNJEVARNA DEKORATIVNA OBLOGA
KLASIČNIH STEN IN
STREŠNIH KON-STRUKCIJ

brest Industrija pohištva jugoslavija telefon 061/791 200 — telex 31167

industrija pohištva jugoslavija
telefon 061/791-200 — telex 31167

40 SPLOŠNO
GRADBENO
PODIJETJE

STAVBENIK

KOPER
N. SOL. D.

IMOS

Ulica 15. maja, št. 16, p. p. 167
Telefon h. c.: (066) 32-031
Telegram: Stavbenik Koper
Telex: 32254 YU STAVKP

TOZD GRADBENA OPERATIVA OBALA, KOPER
TOZD GRADBENA OPERATIVA LJUBLJANA
TOZD INŽENIRING, KOPER
TOZD INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA IN MONTAŽA, IZOLA
TOZD DRUŽBENI STANDARD, IZOLA
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB, KOPER

Z novim integralnim solarnim sistemom naše izdelave ponekod v Istri že nekaj let izkoriščajo sončno energijo.

- gradimo vse vrste objektov visoke in nizke gradnje s končnimi deli
- opravljamo prevoz in vse storitve s težko in lahko gradbeno mehanizacijo ter vse servisne storitve
- izdelujemo kompletno projektivno dokumentacijo za vse vrste objektov
- izdelujemo najrazličnejše armirano betonske in druge montažne elemente za objekte visokih in nizkih gradenj
- izdelujemo in montiramo integralni solarni sistem
- izdelujemo in montiramo vse vrste montažnih industrijskih objektov (hale, hlevi, skladišča ipd.)
- izdelujemo različne vrste gradbenih materialov in jeklenih konstrukcij
- ponujamo kompletne storitve izvajalskega inženiringa, storitve in usluge obratov družbenega standarda ter možnost avtomatske obdelave podatkov
- prodajamo gradbeni in sanitarni inštalacijski material

Vabimo vas, da nas obiščete na 4. jugoslovanskem sejmu gradbeništva in gradbenih materialov v Gornji Radgoni!

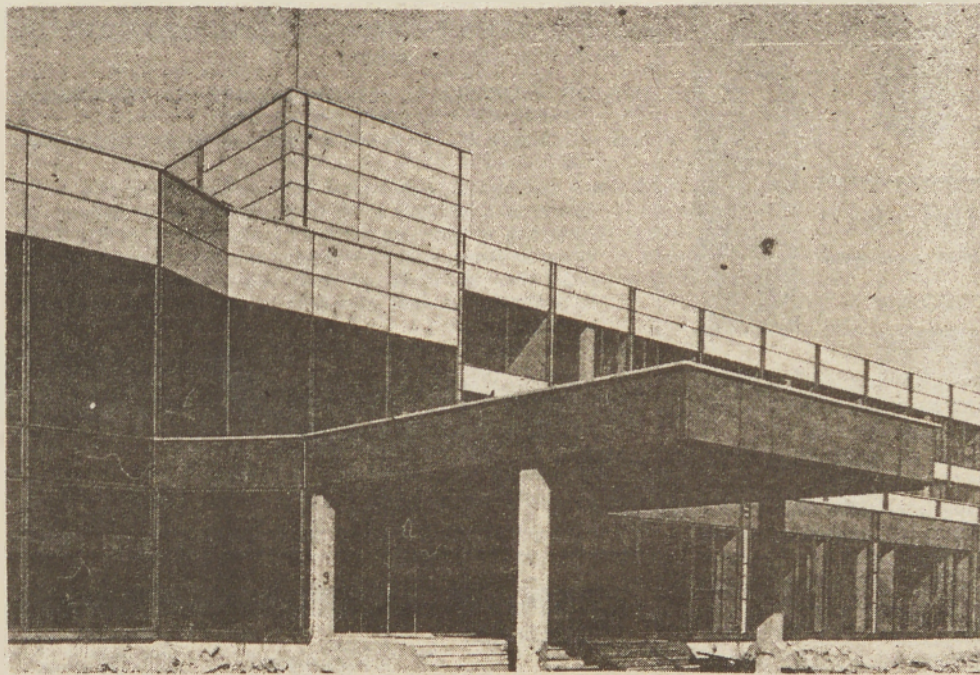
NA SEJMU GRADBENIŠTVA RAZSTAVLJAMO V HALI A-RAZSTAVNI PROSTOR 106

Informacije in nasveti: **Montažno industrijsko podjetje, Opekarska 13, Ljubljana**
tel.: 061/212-011, 218-347
telex: 31 420 YUKIP

industrija montažnih gradbenih materialov

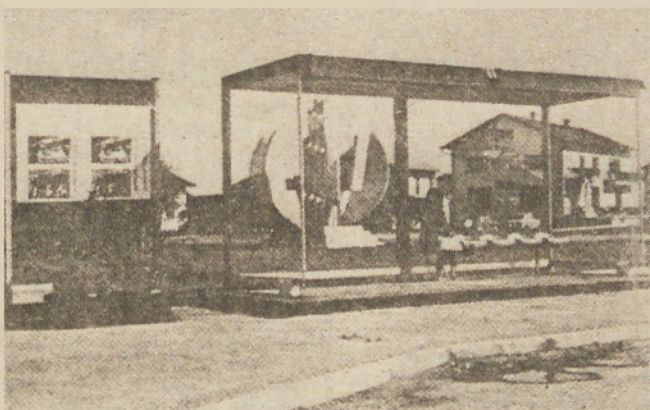
IMP

fasadni elementi

PROIZVODNI PROGRAM:

KIOSK SISTEM K-67, SISTEM NADSTREŠNIC PME, PANO Spa-8, MODULARNI ELEMENTI ME, SISTEM PREDELNIH STEN, LAHKE MONTAŽNE PLOŠČE ZA GRADBENIŠTVO, SPECIALNE STENE ZA BOLNIŠNIČNO GRADNJO, JADRALNE DESKE, PAPIRNATO SATOVJE, TELEFONSKE GOVORILNICE

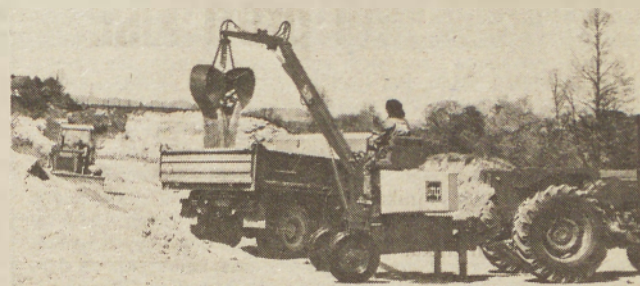
postajališče

INFORMACIJE:

Gradbeni sejem Gornja Radgona, hala A, razstavljeni prostor 140, IMGRAD, 69240 LJUTOMER, tel.: (069) 81 414, telex: 35 242

Traktorski priključek TP-800

TP-800 je tipičen poljedelski stroj izvirne lastne konstrukcije in izdelave IMP SKIP Ljubljana. Namenjen je kot vlečna naprava, ki se priključi na vsak traktor moči prek 30 kW. Kot tako priključno orodje rabi predvsem za spravilo poljščin. Stroj ima mehanične stabilizatorje. Vgrajena je hidravlična črpalka z multiplikatorjem, ki se prek kardana priključi na traktor. Prednost tega stroja v primerjavi s sedanji modeli je v tem, da deluje tako kot vsa priključna orodja ter se enostavno zatakne za kljuko traktorja. Po potrebi se stroj lahko uporabi tudi v drugih dejavnostih za nakladanje kosovnega materiala, za kopanje jaskov itd.

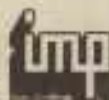
PRIKLJUČNA ORODJA STROJA:

- dvodelna zajemalka
- košara za peso
- vile za gnoj
- rovokopač
- klešče za les
- kavelj za dviganje bremen
- elektromotorni pogon stroja

HIDRAVLICNI REZALNIK HR-85

Namenjen je zimskemu in letnemu rezanju vej sadnega drevja. Je priključni stroj za traktor moči nad 50 kW. Vgrajena hidravlična črpalka z reduktorjem, ki jo prek priključnega kardana poganja traktorska gonilna gred, rabi za pogon žag.

Proizvodnja — Produktion — Manufacturing
IMP SKIP Ljubljana-Sentvid, Celovška 479, telefon 061/52 861, telex 31473 yu skip

SCT n.s.o., Ljubljana
61000 Ljubljana, Titova 38
Tel.: 061/ 314-466
Telex: 31493 yu sct

projektiranje * gradbeni inženiring * investicijski inženiring * gradnja javnih in stanovanjskih objektov * gradnja cest in letališč * agro in hidromelioracijska dela * proizvodnja in montaža prefabriciranih gradbenih elementov * proizvodnja cementniarskih izdelkov * usluge z gradbeno mehanizacijo * proizvodnja drobilnikov, dozirnih naprav, separacij ter odprasevalnih naprav * proizvodnja kmetijske mehanizacije * proizvodnja apna * izvajanje investicijskih del v tujini *

SCT gradi z avstrijskimi partnerji
predor Karavanke, ki je najdaljši cestni predor trenutno v gradnji na naši celini.

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Samoupravne delavske kontrole premalo opazne

Čeprav imajo v vseh delovnih okoljih normativno tako ali drugače urejeno delovanje samoupravne delavske kontrole, le-te še marsikje niso zaživele kot sestavina samoupravljanja. Vzrokov za to je več. Prav gotovo pa je neveljavitev samoupravne delavske kontrole povezana z razvojem samoupravnih odnosov v posameznih delovnih okoljih, kot tudi v ne povsem razčiščenimi in opredeljenimi nalogami ter načinom njihovega uresničevanja. Analiza delovanja samoupravnih delavskih kontrol, ki je bila pred leti narejena v nekaterih delovnih organizacijah soboške občine, je pokazala, da se aktivirajo šele takrat, ko pride do večjih kršitev samoupravnih in drugih pravic ter ko se delovna organizacija znajde v nezavidnem gospodarskem položaju. Ne reagirajo pa ob vsakodnevnih manjših kršitvah, ki pa sčasoma dobivajo večje razsežnosti, kot je neupravičeno izostajanje z dela, zamujanja na delo in predčasno odhajanje z dela, uživanje alkoholnih pijač med delom in prihod na delo v vinjenem stanju, zloraba položaja in prekoračitev pooblastil, nevestno in malomarno opravljanje dela, prilaščanje družbenega premoženja, neprimerno vedenje do sodelavcev in vodilnih delavcev ter odklonitev izvršitve določenega dela. Vzrok za takšno stanje je tudi v premajhnem sodelovanju družbenopolitičnih organizacij — predvsem sindikata in samoupravnih organov s samoupravno delavsko kontrolo, v kadrovanju, izobrazbeni strukturi, neurejenih medsebojnih odnosih in premajhni pomoči vodstvenih kadrov.

Redki so tudi primeri, da se samoupravne delavske kontrole ob nezakonitem delovanju odločajo za pomoč in sodelovanje z družbenim pravobranilcem samoupravljanja, s službo družbenega knjigovodstva ali upravo za notranje zadeve. Da obstaja samoupravna delavska kontrola v marsikaterem delovnem okolju, zaznajo šele na letnem zboru delavcev, pa še to ne povsod, kar posebej drži za negospodarske dejavnosti. S takim stanjem se nikakor ne moremo zadovoljiti, zlasti v sedanjih gospodarskih težavah, ko se razmere slabšajo. Če hočemo razvijati samoupravljanje, za katero smo se jasno opredelili, potem je nujno, da poživimo delovanje samoupravnih delavskih kontrol. Te morajo postati samostojnejše in učinkovitejše pri svojem odgovornem delu, saj je njihova naloga, da v vsakem delovnem okolju sproti opozarjajo na slabosti, negativne pojave, neodgovorno ravnanje, kršenja samoupravnih pravic, do varovanja družbenega premoženja in drugo. Da bodo to svojo funkcijo samoupravne delavske kontrole uspešno opravljale, pa jih je nujno kadrovske okrepiti s sposobnimi, uglednimi in poštenimi delavci. To bo prav gotovo pomemben prispevek k stabilizaciji našega gospodarstva.

Feri Maučec

Ročni gasilni aparati v vsako gospodinjstvo

Vsakoletne analize o številnih požarih nam povedo, da bi lahko marsikateri požar preprečili, če bi pravočasno in pravilno ukrepali. Zato pa so potrebna priročna orodja, s katerimi lahko pogasimo požar manjše razsežnosti ali preprečimo njegovo širitev. Med ta orodja spadajo ročni gasilni aparati vseh vrst. Eden najbolj razširjenih in po svojem učinku tudi najbolj uspešen aparat na suho gašenje pod oznako S je ročni gasilni aparat, ki ga vidimo na sliki. Aparat je napolnjen z 9 kg prahu, ki ima učinek dušenja, je zelo sipek in neprevoden. Z njim lahko uspešno pogasimo površino 2,25 kvadratnega metra ali 9 kubičnih metrov prostornine. S takim aparatom lahko pogasimo vse vrste požarov (trdih, tekočih in plinastih teles). Uporabimo ga tako, da sprostimo gumijasto cev, izvlečemo varovalko, pritisnemo na vzvod in počakamo 3 do 4 sekunde, da CO₂ zvrtnični prah, nato pa izstop

PRAH »S«

S9 kg

POŽARNA VARNOST IN GASILCI

prahu reguliramo ali z vzvodom na aparatu ali na ročniku. Curek prahu usmerimo v ogenj.

Ker so danes že predvsem plinaste in lahko vnetljive snovi pri nas zelo razširjene, bi tak ročni gasilni aparat moralo imeti vsako gospodinjstvo, več aparatov, pa zasebni obrtniki in kmetje. Aparat vsako leto kontrolira ustrezna služba, ki je pooblaščen za servisiranje ročnih gasilnih aparatov. Tudi v osebnih avtomobilih bi morali imeti 1-kilogramski aparat S. Začetni stroški nakupa so sicer precejšnji, vendar se nam to lahko dobro obrestuje ob požaru.

F. G.

ljubljska banka

Pomurska banka
Murska Sobota
Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

za potrebe OE M. Sobota
naslednja dela in naloge:

1. ORGANIZIRANJE, SESTAVLJANJE IN TESTIRANJE ZAHTEVNIH PROGRAMOV NA AOP
2. VODENJE ODDELKA SREDSTEV IN KREDITNE BILANCE

Poleg splošnih pogojev pričakujemo od kandidatov pod:

1. Ekonomska fakulteta ali VEKŠ II. stopnje, smer poslovna informatika ali Tehniška fakulteta v Mariboru, elektrotehniška smer, ali Visoka šola za organizacijo, organizacijsko-računalniška smer, ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

V poštev pride tudi pripravnik z visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri.

2. Visoka šola ekonomske ali druge ustrezne smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklenuje na nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

LB Pomurska banka M. Sobota, Trg zmage 7.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po objavi.

SLOVENIJALES

DO
PLATANA
MURSKA SOBOTA
Izosa industrija, n. sol. o.

69000 Murska Sobota
Lendavska 29
telefon: 049 23320
telex: 38285 plama yu

Začasni kolegijski organ DO Platana objavlja dela in naloge

delilca-ke malic.

Pogoji:

- osnovna šola
- tečaj iz higienskega minimuma
- delovne izkušnje 6 mesecev
- poskusno delo 1 mesec
- delo se opravlja v deljenem delovnem času

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov:
Slovenijales, LI Platana, M. Sobota, Lendavska 29.

PROIZVODNO GRADBENO
PODJETJE p.o. LJUTOMER

PROIZVODNO GRADBENO PODJETJE p. o.
LJUTOMER

DELAVSKI SVET

RAZPISUJE

Prosta dela in naloge

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Pogoji:

- visoka ali višja šola gradbene, ekonomske ali pravne smeri
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gradbeništvu
- moralnopolitična neoporečnost in družbena aktivnost.

Mandat za navedena dela traja 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite z oznako »za razpisno komisijo« v petnajstih dneh po objavi na naslov: Proizvodno gradbeno podjetje, p. o., Ljutomer, Ormoška cesta 3.

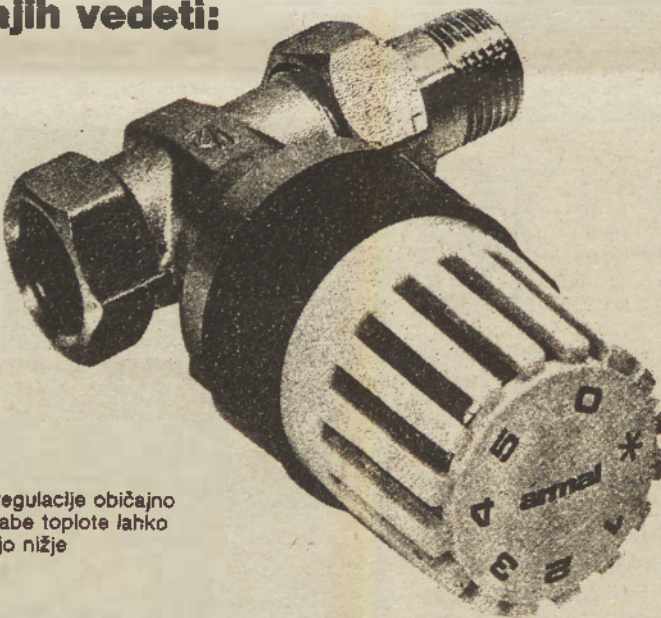
O rezultatih razpisa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

VARČUJMO Z ENERGIJO

TOPLOTO LAHKO IZBIRATE SAMI

Termostatski radiatorski ventili armal® Kaj zmorejo in kaj moramo o njih vedeti:

Termostatski radiatorski ventil je sestavljen iz ventila za priključitev na ogrevalni element v klasičnem dvocevnom ogrevalnem sistemu in termostatske glave oziroma temperaturnega regulatorja. V termostatski glavi je za temperaturo občutljivo tipalo, napolnjeno s posebno tekočino, ki se pod vplivom temperature krči in širi ter tako odpira in zapira dovod energije v ogrevalni element. Temperaturo izbiramo z nastavitvijo ventila v položaju od 0 do 5, pri čemer pomeni številka 0 popolnoma zaprt ventil, številka 1 — 10° C, 2 — 15° C, 3 — 20° C, 4 — 25° C in 5 — 30° C, medtem ko zvezdica pomeni položaj ventila, ki ščiti sistem pred zamrzitvijo.

Prihranek energije

Pri uporabi navadnih radiatorskih ventilov prihaja zaradi nepopolne regulacije običajno do nepotrebnega pregrevanja prostorov. Z učinkom omejevanja porabe toplote lahko prihranimo tudi do 20 % toplotne energije, saj za vsako stopnjo nižje temperature prihranimo približno 5 % toplotne energije.

Ugodno počutje

Termostatski radiatorski ventil avtomatsko vzdržuje stalno temperaturo prostora. Tako odpade večno ročno odpiranje in zapiranje ventila, če nenadoma posije sonce ali postane zunaj hladneje. V vsakem prostoru lahko naravnano želeno temperaturo. Investicija v termostatske ventile se vam povrne najkasneje v dveh letih.

Aluminijski radiatorji aklimat®

- radiatorji različnih višin K 200, K 350, K 500, K 650 in K 900
- velika ogrevalna površina
- dober izkoristek toplotne energije
- prihranek dragocenega stanovanjskega prostora
- dolga življenjska doba radiatorja
- majhna teža radiatorja
- kratek čas montaže
- enostavno sestavljanje členov
- prilagodljivost radiatorjev prostoru
- možnost priključitve na eno- in dvocevni sistem
- možnost izbire barv

NOVO!
RADIATORJI Z VGRAJENIM ELEKTRIČNIM
GRELCEM ZA OGREVANJE V PREHODNEM
OBDOBJU.

MARIBORSKA LIVARNA
62000 Maribor
Oreško nabrežje 9

armal® aklimat® armal® aklimat® armal®

Obiščite nas na sejmu v Gornji Radgoni v hali B!

OPAŽNE PLOŠČE Z OKOVJEM

RUMENI ZNAK
100
KRATNE
UPORABE
JAVOR

Sejem gradbeništva
Gornja Radgona
6. do 11. aprila 1987
HALA F

Radijski in televizijski spored od 3. do 9. aprila

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Lepo je v naši domovini biti mlad ... mladinska oddaja, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, Priporočajo vam, 18.00 — 21.232 — propagandno glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža, 17.20 — Strokovnjak odgovarja ..., 17.40 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21 232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje fla pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Pred gradbenim sejmom v Gornji Radgoni, kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21 232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Športna oddaja, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Iskanje — znanje — ustvarjanje, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — V živo ..., 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — So točje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Išče odgovore na vaša vprašanja, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — O kulturi, 17.30 — Glasba — reklame — glasba, 18.00 — Iz delegatskih klopi, 18.10 — Miš-maš, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 10.00 Tednik, 11.00 Portret: Lado Kozak, 11.35 G. Torrente Ballester: Sonce in sence, ponovitev 4. dela španske nadaljevanke, 15.40—00.05 Teletekst RTV Ljubljana, 15.50 Tednik, 16.50 Portret: Lado Kozak, 17.25 Poročila, 17.30 Makedonske ljudske, 17.50 Fračji Dol, 8. del ameriške nanaizanke, 18.15 Ustvarjalno gospodarstvo, 19.00 Danes: 19.30 Tv dnevnik, 20.05 E. Gowans: Srce gorate dežele, 1. del novozelandske nadaljevanke, 21.10 Po sledovih Slovencev v svetu VI.: Dežela neskončnih možnosti IV. del dokumentarne serije, 22.15 Tv Dnevnik, 22.30 Zgodnja zmraz, ameriški film.	TV LJUBLJANA 7.45—13.05 14.10—23.35 in Teletekst RTV Ljubljana, 8.00 Poročila, 8.05 Radovedni taček, 5. oddaja »Balon«, 8.20 Pamet je boljše kot žamet, 8.25 E. Peroci: Očala tete Bajavaje, 8.40 Makedonske ljudske, 9.05 Miti in legende — Iz nove zaveze: Svetopisemske prilike, 2. del, 9.20 Tedenski zabavnik, 3. oddaja TV Sarajevo, 10.20 Republika revija MPZ Zagorje, 7. oddaja, 10.50 Televizija zvezd, ponovitev, 11.40 Človek in glasba: Liszt v Weimarju, ponovitev, 12.35 Mir in razorožitve, ponovitev, 14.25 Zvezdne steze (del. naslov), ameriški mladinski film, 16.30 Zdravilne vode: Terme Portoroč, 17.00/16.30 Prenos košarke — DP — 2. kolo, 18.25 Na zvezi, 19.00 Danes: 19.30 Tv dnevnik, 20.20 Portret M. Monroe, 21.30 Sedem let skomin, ameriški film, 23.20 Tv Dnevnik.	TV LJUBLJANA 9.20—13.05 in 13.55—22.55 Teletekst RTV Ljubljana, 9.35 Poročila, 9.40 Živ Žav: Risanke, Indijanske legende, 10.35 Lutke in lutki 10.40 Fračji dol, ponovitev 8. dela ameriške mladinske nanaiz. LJ, 11.05 Primorska poje, 11.35 Na zvezi — ponovitev, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila, 14.10 Malu, 10. del brazilске nadaljevanke, 13.00 Barakuda, ameriški film (čb), 16.40 Poročila, 16.45 Slovenci v zamejstvu, 17.15 Ljubljana: Rokomet — PPZ — Dinos-Slovan:CSKA, prenos (tudi za JRT 2), 18.30 Šport za nešportnike, sovjetski kratki film, 19.00 Danes: 20.05 M. Krleža—I. Štivilic: Potovanja v Vučjak, 10. del, 21.00 Ex libris M & M, 22.05 Športni pregled, 22.50 Poročila.	TV LJUBLJANA 10.00 Zrcalo tedna, 10.20 Nagrada, ameriški film, 16.30—22.35 Teletekst RTV Ljubljana, 16.45 TV mozaik — ponovitev, 17.05 Poročila, 17.30 Radovedni taček, 6. oddaja »Srce«, otroška nanaizanka, 17.25 Pamet je boljše kot žamet, 17.30 Zadržne poletje otroštva, mladinska nadaljevanke Novi Sad, 18.00 Folklorni ansambel La Capouliero, 19.00 Danes: 19.30 Tv dnevnik, 20.05 A. Hailey: Močno zdravilo, 1. del ameriške nadaljevanke, 21.10 Aktualno: Pogovor s predsednikom IS SR Slovenije Dušanom Sinigojem, 22.10 Tv dnevnik, 22.25 Jazz	TV LJUBLJANA 10.00 Šolska TV: prometna vzgoja, 10.15 Zemljepis, 10.30 Voda na Krasu, 11.00 Jezikovni utrinki, 11.05 Angleščina V, 11.35 Francoščina IV, 16.05—22.10 Teletekst RTV Ljubljana, 16.20 TV mozaik — ponovitev, 17.25 Poročila, 17.30 Klovni so bolni od smeha: Deska, otroška oddaja, 17.45 Tedenski zabavnik, mladinska oddaja TV Sarajevo, 19.00 Danes: 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Tv drama, 21.15 Integrali, 21.55 TV dnevnik.	TV LJUBLJANA 10.00 Mostovi, 10.30 Tv drama, 16.40—23.00 Teletekst RTV Ljubljana, 16.55 Tv mozaik — ponovitev, 17.25 Poročila, 17.30 L. Suhodolčan: Primožev dnevnik, 6. del otroške nanaizanke (čb), 18.15 Skrivnosti morja, 9. del dokumentarne serije, 19.00 Danes: 20.05 Film tedna — Ciklus kanadskega filma: Osebnost, 21.35 Tv dnevnik, 21.50 Oko slihi, uho vidi, dokumentarni film, 22.45 Rezerviran čas.	TV LJUBLJANA 10.00 Šolska TV — Kaj je film: Filmska igra, 11.00 Mladi Frankenstein, ameriški film, 16.20—0.05 Teletekst RTV Ljubljana, 16.35 Šolska TV — ponovitev, 17.35 Poročila, 17.40 Pisma iz TV klobuka, otroška oddaja, 18.25 Potrošniška porota, 19.00 Danes: 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Tednik, 21.10 G. Torrente Ballester: Sonce in sence, 8. del španske nadaljevanke, 22.10 Tv dnevnik, 22.25 Retrospektiva jugoslovanskega filma — Življenje je lepo.
Oddajniki II. TV mreže: 17.10 Tv Dnevnik, 17.30 Šaram — Baram, otroška oddaja TV Skopje, 18.00 Znanost, 18.40 Številke in črke-kviz, 19.00 Domači ansambli: Ansambel Marelja (samo za LJ 2), 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Iz koncertnih dvoran — Koncert RTV Ljubljana (Thiollier — Nanut), prenos iz CD (samo za LJ 2), 22.05 Film	TV ZAGREB Prvi program 9.00 Tv v šoli, 14.00 Ponovitve, 15.30 Poročila, 15.35 Tv kolektor, 15.45 Sedem dni, 16.30 Košarka, 18.00 Človeški darovi, 18.30 Človek in čas, 19.30 Dnevnik, 20.00 Bolje življenje, 21.05 Srebrni sanje (film), 22.35 Dnevnik, 22.50 Jezdci megle (film).	TV ZAGREB Prvi program 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko popoldne za mladi, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Zdravje, 13.30 Izobraževalna oddaja, 14.00 Kolombo, 15.00 Sestanek brez dnevnega reda, 17.30 Strattonova zgodba (film), 19.30 Dnevnik, 20.00 Tretje obdobje, 21.00 Zabavna oddaja, 22.05 Športni pregled, 22.50 Ljubezna na poti.	TV ZAGREB Prvi program 8.25 Tv v šoli, 14.30 Ponovitve, 16.00 Dober dan, 17.10 Kronika skupnosti varžinskih in bjelovarskih občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Slike iz življenja (drama), 21.10 Svetovni izziv, 22.00 Dnevnik, 22.20 Ritem 87.	TV ZAGREB Prvi program 8.30 Tv v šoli, 14.00 Ponovitve, 15.00 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.00 Kronika osijeških občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dragulji v kroni, 21.05 Kontaktni magazin, 21.35 Dnevnik, 22.55 Via satelit.	TV ZAGREB Prvi program 8.30 Tv v šoli, 13.45 Ponovitve, 14.55 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Kronika skupnosti karlovških, siških in gospiških občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Športna sredi, 22.15 Dnevnik, 22.35 Videoklub.	TV ZAGREB Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Glasbena stojnica, 21.50 Šport, 22.30 Čas obiskov, (štiri enodejanke). Drugi program 17.30 Čudeži angleškega vrta, 18.00 Tukaj sem človek, 18.30 Kung fu, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranje-politična reportaža, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Klub 2.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Akti X, Y — nerešeno, 21.20 Heinz Konrads.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Ponovitve, 13.00 Poročila, 14.20 Otroški in mladinski spored, 18.25 Vesela sobota, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stavimo, da ..., 22.05 Nemški medijski idoli, 22.50 Osumljen umora (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 11.00 Tiskovna ura, 12.00 Usmeritev, 15.00 Sabotaža (film), 16.25 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.50 Šport, 23.15 Priče časa.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Miami Vice, 22.05 Obrazi kamene dobe, 22.50 Sem kot Othello, moj delovnik je mimo (film). Drugi program 17.30 Fizika, 18.00 Kung-fu, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mozart in Meisel, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Schilling, Modrina neba (film), 23.35 Številka 6.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Anno domini (film), 22.40 Ameriška noč (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Diamantni bilijard (film), 21.45 Ceste San Francisca, 22.35 Šport.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Glasbena stojnica, 21.50 Šport, 22.30 Čas obiskov, (štiri enodejanke). Drugi program 17.30 Čudeži angleškega vrta, 18.00 Tukaj sem človek, 18.30 Kung fu, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranje-politična reportaža, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Klub 2.
TV MADŽARSKA 9.05 Simfonični koncert, 9.50 Povej, kako ti je ime? TV film, 11.00 Telovadba za invalide, 16.00 Tretji kanal, 17.10 Spored za 3 dni, 17.15 Za upokojece, 17.45 Tekla, informacije, 18.00 Okno, služnostni spored, 19.15 Voščilo ob dnevu osvoboditve, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Tri noči neke ljubezni, spevoigra, 22.25 V deželi Nasredin Hodže, 2. del, 23.10 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 Spored za otroke, 10.35 Življenje na zemlji, pon. 11.30 Mladinsko zborovanje, 14.50 Umetnostna serija, 15.50 Zabavni spored po želji otrok, 17.00 Dnevnik, 17.20 Za mladi, 19.30 Družinska telovadba, 19.30 Tv dnevnik, 20.10 Pesem za vsakogar, 20.15 Tu moraš živeti in umreti, 1. in 2. del madžarskega filma, 21.50 Umetnina tedna, 21.55 Oxbridge blues, angleški film, 23.05 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 Ugrabitelj, pon. 8.55 Rožnati panter, risanka, 9.15 Lastovke in frklje, 2. del, 9.40 Pridi z nami! 10.00 Madžarska Hailey — ekspedicija, 10.55 Ž. rokomet, 14.55 Srečno, kviz, 15.35 Budimpeštanska pomlad, madžarski č/b film, 17.25 Delta, 18.30 Pravljice, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.05 Potrkaj na les, amer. film, Danny Kaye-ju v spomin, 21.45 Telesport, 22.30 Poročila.	TV MADŽARSKA 8.30 Šolska TV, 9.30 Počitniška matineja, filmi za otroke, 11.35 Delta, pon. 12.00 Telovadba za invalide, 17.25 Spored za 3 dni, 17.30 Govoreče hiše, literarno potepanje, 18.15 Ne le za žene, 18.40 Mini studio '87, 18.45 V 80. dneh okoli zemlje, risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Osem letnih časov, 3. del, 21.10 Narodna za orkester, 22.15 Ponujam gospodarstvu, 23.05 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 Šolska TV, 9.30 Počitniška matineja, filmi za otroke, 11.35 Delta, pon. 12.00 Telovadba za invalide, 17.25 Spored za 3 dni, 17.30 Govoreče hiše, literarno potepanje, 18.15 Ne le za žene, 18.40 Mini studio '87, 18.45 V 80. dneh okoli zemlje, risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Osem letnih časov, 3. del, 21.10 Narodna za orkester, 22.15 Ponujam gospodarstvu, 23.05 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.05 Počitniška matineja, filmi za otroke, 17.20 Poročila, 17.30 Sotrpini, rehabilitacijski magazin studia Pecs, 17.30 Jezikovne uganke, oddajo vodi Janos Egri, 18.35 Zgodovina Verižnega mosta, dokumentarni film, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Ti hotapi, madžarski č/b film iz leta 1958, 21.25 Življenje živi in hoče živeti, 22.15 Luč za branje, 23.00 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.05 TV doktor, 9.15 Počitniška matineja, filmi za otroke, 16.40 Poročila, 16.55 Glasbeni program Intervizije, 17.50 Tv borza, 18.00 Breme, sovjetski TV film, 18.45 Rožnati panter, risanka, 19.15 Žrebanje lota, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Derrick, serijska kriminalka, 21.05 Ozadje vesti, 21.50 Umetnina tedna, 21.55 Grafologinja Klara Ács, 22.50 Tv dnevnik.
TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Moja beseda, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 18.00 Andrejinih sto dni — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Evin vek — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 The world music video award, tekmovalstvo za najboljšo video-glasbo sveta, 22.00 Tvd vsedanes, 22.10 The world music video award — nadaljevanje, 23.45 NOB na Slovenskem — ko se korenin zavemo.	TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Alpe adria music festival/Luciano Minghetti — 1. del, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 18.00 Andrejinih sto dni — telenovela, 19.00 Vse knjige — novosti iz knjižnega trga, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Evin vek — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 The world music video award, tekmovalstvo za najboljšo video-glasbo sveta, 22.00 Tvd vsedanes, 22.10 The world music video award — nadaljevanje, 23.45 NOB na Slovenskem — ko se korenin zavemo.	TV KOPER 14.00 Športno popoldne, 19.30 Primož Trubar — tv nadaljevanke, 1. del, 20.40 Sedem dni — tedenski zunanje-politični pregled, 21.00 Življenje in smrt Penelope, 4. del tv nadaljevanke, 22.00 Čar nepredvidenega — telefilm, 22.30 Zdravnik in pacient — oddaja o medicini, 23.05 Cousteaujevih prvih 75 let — dokumentarec.	TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Moja beseda, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 17.30 Start — novosti in zanimivosti o motorjih, 18.00 Zdravnik in otrok nasveti pediatrov — oddaja v živo, 19.00 Odprta meja, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Športni pregled, 20.25 Tv novice, 20.30 Film: Ne bom več jokala / drama, 22.15 Zdravnik in pacient — oddaja o medicini, 23.00 Hazel — telefilm.	TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Moja beseda, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 18.00 Andrejinih sto dni — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Evin vek — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Na moj način z Gigiem Proiettiem, šest oddaj z umetnikom, ki ima samosvoje način izražanja — parodije, klepetanja ..., 21.45 Tvd vsedanes, 22.00 Automania — človek in stroji, 22.25 Nogomet: pokal Evrope.	TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Moja beseda, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 18.00 Andrejinih sto dni — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Evin vek — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Na moj način z Gigiem Proiettiem, šest oddaj z umetnikom, ki ima samosvoje način izražanja — parodije, klepetanja ..., 21.45 Tvd vsedanes, 22.00 Automania — človek in stroji, 22.25 Nogomet: pokal Evrope.	TV KOPER 14.00 TV novice, 14.10 Moja beseda, 15.25 Program za otroke: risanke in telefilmi, 18.00 Andrejinih sto dni — telenovela, 19.00 Odprta meja, 19.30 Tvd stičišče, 19.45 Mesto danes, 20.00 Evin vek — telefilm, 20.25 Tv novice, 20.30 Film: Odiseja na zemlji / znanstvena fantastika, 22.00 Tvd vsedanes, 22.10 Eurogol, 22.45 Zločin proti državi — tv nadaljevanke, 23.45 Istra nobilissima.

Kino

KINO PARK MURSKA SOBOTA

1. april ob 17. in 19. uri ameriški akcijski film RAMBO
2. april ob 17. uri ameriški glasbeni film NAJSTNICE
2. april ob 19. uri nemško-it. film POKLIC KOMANDOS
3. april ob 17. uri ameriški glasbeni film NAJSTNICE
3. april ob 19. uri nemško-it. film POKLIC KOMANDOS
5. april ob 15. uri ameriški glasbeni film NAJSTNICE
5. april ob 17. in 19. uri britanski spektakel POT V INDIJO
7. april ob 16. in 19. uri britanski spektakel POT V INDIJO
7. april ob 19. uri italijanski western BEL STAR
8. april ob 17. in 19. uri italijanski western BEL STAR
9. april ob 17. uri italijanski western BEL STAR
9. april ob 19. uri domači film SREČNO NOVO '49

Prodaj

MLIN S STANOVANJSKIM IN GOSPODARSKIM POSLOP-JEM V MALI POLANI, prodaj. Telefon: 069 23 165. M-14996
PELARGONIJE VSEH BARV že naprodaj v cvetličarni Györfi, v Murški Soboti (nasproti avto-busne postaje). Odprto od 7. do 17. ure. Priporočajo se tudi venci, šopki, l do 2 venca lahko dobite takoj ob vsakem času, tu-di po 17. uri. Telefon: 21 495. M-15012
NESNICE, mlade jardiće pasme hisex, rjave, stare 12 tednov, odlične nesnice, nadprijatelj po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jardić, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije: Anica Lacković, Belinci, Raven-ska 40, telefon: (069) 71 434. M-15138
VW 1200, starejši letnik, registri-ran, prodaj. Telefon: 23 583. M-15017
TELEVIZOR GORENJE 106, ekran 58, star dve leti, črno-beli, prodaj. Telefon od 16. do 19. ure: 21 533. M-15018
BOČNO KOSO ZA TRAKTOR DEUTZ prodaj. Mirko Zadrav-ec, Melinci 123. M-15019
BUČNO OLJE, večjo količino, prodaj. Križevci 114 v Prekmur-ju. M-15023
FORD TAUNUS 17, v voznem stanju, prodaj. Telefon: 78 602. M-15024
TRAVNIK, 30 arov, pri Dolnji Bistrici, prodaj. Črenšovci 168. M-15025
ZASTAVO 750 SC, letnik-1980, prodaj. Bogojina 3. M-15026
ELEKTRONIK 90, letnik 1981, dobro ohranjen, nujno prodaj. Telefon: 24 066. M-15029
ZASTAVO 101 ugodno prodaj. Murska Sobotna, Naselje 14. divi-zije 78. M-15030
TRAVNIK, 60 arov, prodaj. Mačkovići 25. M-15031
RENAULT 4 TL, letnik 1979, de-cember, ugodno prodaj. Lipovci 197 a, telefon: 71 552. M-15032
KUHINJSKE ELEMENTE IN TLA S PRAGI ZA DIANO 6 ter zračni filter prodaj. Murska So-bota, Miklošičeva 14. M-15034
BARVNI TELEVIZOR GORE-NJE prodaj. Murska Sobotna, Cank. naselje 21. M-15035
MALE PUJSKE prodaj. Muzje 1, pri letališču. M-15036
TRAKTOR DEUTZ (nemški), 42 KS, s koso, prodaj. Brezovci 68. M-15038
PARCELO ZA POČITNIŠKO HISICO, 25 arov, prodaj. Ko-vač, Kukeč 25. M-15039
MOTORNO ŽAGO PARTNER, 55 cm, novo, prodaj. Ivan Kramberger, Murska Sobotna, Lendavska 59. M-15043
KRAVO, staro 3 leta, z drugim teletom brejo, 8 mesecev, odlična mlekarica, prodaj. Andrejci 34, p. Martjanci. M-15045
RDEČE VINO, kakovostno, ugodno prodaj. Jože Rožman, Radenci, Gubčeva 29. M-15046
SENO prodaj. Turnišče, Pod logom 20. M-15049
RENAULT 9 prodaj. Telefon: 21 261. M-15050
BMW 316 prodaj. Naslov v upravi lista. M-15052
SENO, OSEBNI AVTO NSU 1200, letnik 1968, motor 78, poni ekspres puch, avtoravarsko-telefon, »avtoravers«, pet gum sava 155 x 13. NSU 1200, po delih.

in kitaro prodaj. Tropovci 61. M-15053
KRAVO, visoko brejo, zaradi bo-lezni lastnika, prodaj. Arpad Sebianič, Lemerje 37. M-15054
BARVNI TELEVIZOR ugodno prodaj. Murska Sobotna, Matija Gubca 20, telefon: 26 729. M-15056
MOTOKULTIVATOR FREZA HONDA F 400 prodaj. Jože Fartek, Veščica 8a, telefon: 21 261. M-15057
TRAKTOR IMT 539, skoraj nov, prodaj. Telefon: 46 097. M-15058
MOPED 15 SLC, star dve leti, prodaj. Drvarič, Radenci, Pri-sojna 10. M-15060
MALE PUJSKE prodaj. Ba-kovci, Soboška 47 (pri kanalu). M-15061
STEDILNIK GORENJE (2 plin, 4 elektrika), prodaj. Gornji Pe-trovići 83. M-15062
KOMBAJN ZMAJ 780 prodaj. Lipa 44. M-15063
LOK S STREHO ZA DEUTZ, batni sestav za steyr 180, opel kadet, letnik 1971, prodaj. Braton-ci 114. M-15065
LADO 1200 KARAVAN, letnik 1980, prodaj. Černelavci, Gaje-va 13. M-15066
HLEVSKI GNOJ in seno prodaj. Informacije: Budja, Pucon-ci 25 a. M-15067
ŽETVENO NAPRAVO ZA BCS PRODAM. Ivan Jerič, Gančani 157. M-15068
HARMONIKO WELTMEI-STER, 120-basno, prodaj. Tele-fon: 23 559. M-15070
KOMBAJN ZMAJ 133 (»cili-der klasič«), star tri leta, prodaj. Gančani 6. M-15071
OSEBNI AVTOMOBIL RENAULT 4, star pet let, prodaj. In-formacije popoldan. Kulič, Mač-kovci. M-15072
SENO prodaj. Satahovci 24, ali telefon: 26 501. M-15073
GOLF JGL, dizel, star 2,4 leta, športno opremljen, prodaj. Tele-fon 71 027. M-15074
MOTORNO ŽAGO SOLO ugodno prodaj. Andrejci 63. M-15075
ZASTAVO 101 SC, letnik 1980, prevoženih 60.000 km, ugodno prodaj. Gradišče 4. M-15076
MOPED 14 VN, registriran, do-bro ohranjen, prodaj. Naslov v upravi lista. M-15079
BARVNI TELEVIZOR GORE-NJE prodaj. Telefon: 24 418. M-15080
SEMEMSKI IN JEDILNI KROMPIR, I. letnik, raznih sort, dober pridelek, prodaj. Puconci 75. M-15081
POHISTVO ZA DNEVNO SO-BO prodaj. Telefon po 17. uri: 23 147. M-15082
MOTORNO ŽAGO PARTNER prodaj. Lipa 164. M-15083
GOLF dizel, letnik 1983, prevo-ženih 37.000 km, višnjevo rdeče barve, prodaj. Telefon: 70 356, popoldne. M-15084
TERMOAKUMULACIJSKO PEČ ELIND, 3 KW, prodaj. Franjo Škarabot, Murska Sobo-ta, Kidričeva 20/2, telefon 23 335. M-15085
GOLF, letnik 1977, ugodno prodaj. Naslov v upravi lista. M-15086
PRASIČE ZA ZAKOL, in stre-šno opeko biber prodaj. Kup-sinci 17. M-15087
JUGO 45 a, letnik 1987, prodaj. Oktobrske revolucije 1, telefon: (069) 21 889. M-15088
DVE ZENSKI OBLEKI (slavno-stni), velikost 36, 38, malo rablje-ni, po ugodni ceni prodaj. In-formacije: telefon (069) 26 646. M-15090
OSEBNI AVTO MERCEDES 250 S prodaj. Ivanuša, Turjan-ski vrh 4, Radenci. M-15091
MEŠANI GOZD V KANCEV-CIH, 80 arov, prodaj. Oglasite se v Ivanovcih št. 41. M-15094
DVA ELEKTRIČNA MOTOR-JA in razno orodje za avtomeha-nika-ključavničarja prodaj. Mi-lan Kuzma, Lendavske gorice 442 a. LE-10689
VINOGRAD IN SADOVNIJAK s kletjo v Dolgovaških goricah prodaj. Radmožanci 120. LE-10693
VINOGRAD S HIŠO IN KLE-TJO v Lendavskih goricah 412 a, prodaj. Informacije vsak dan v Dolniem Lakošu 32. LE-10694
TRAKTOR IMT 558, ZETOR 9611, sejalnica za koruzo, 4-vr-stno, gesapardo, in zastavo 750 s, letnik 1979, prodaj. Ivan No-vak, Prhovec 33, 42312 Strigova. IN-19944
NOVEJŠO VISOKOPRITLI-CNO, delno podkletno stano-vanjško hišo z vodovodom, cen-tralnim ogrevanjem, telefonom, sadovnjakom in vrtom, ob asfal-tni cesti, blizu mesta, prodaj. Si-fra: PREDNOST ZDOMCI. IN-19950

TRAKTOR IMT 540 de luxe pro-daj. Marjan Škrobar, Pršetinci 10, Tomaž pri Ormožu. IN-19949
KOSILNICO SCT z dvojnim re-zom, rabljeno pol sezone, pro-daj. Cven 16, p. Ljutomer, tele-fon: 81 692. IN-19951
PLUG IMT prodaj. Dobrava 10. IN-19952
TRIVRSTNI TRAKTORSKI OKOPALNIK za koruzo pro-daj. Branko Semenič, Krapje 27, p. Veržej. IN-19953
KRAVO S TELETOM in telico prodaj. Safersko 23, p. Ljuto-mer. IN-19954
OPEL MANTO nujno prodaj. Bojan Kozar, Nunska Graba 30, Ljutomer. IN-19955
VINOGRAD, 16 AROV, z grad-beno parcelo v Moravcih pro-daj. Miroslav Spindler, Bučkovi-ci 38 a, Bučkovići. IN-19956
ELEKTRONIK 90, z dodatno opremo, dobro ohranjen, pro-daj. Cena po dogovoru. Branko Kocbek, Križevci 64 pri Ljuto-meru. M-15095
KARAMBOLIRANO ZASTA-VO 101 (tudi po delih) nujno prodaj. Ogled po 15. uri, Safet Ajdarpašić, Kobilje 35 a. M-15097
KOMBAJN 630 z rezervnimi de-li, semenski krompir, seno in dr-va prodaj. Tivadar, Seio. M-15099
VOZNO KRAVO prodaj. Lud-vik Flisar, Poznanovci 68. M-15100
SPACEK AMI, star 10 let, neregistriran, vozen, prodaj. Boris Kolmanič, Veržej, Ulica Petra Stošarčiča 11. M-15101
HIDROFOR SLN 8, nerabljen, in dele tovarnjaka MB LP 337 prodaj. Lang, Nuskova 7. M-15102
NIJIVO V BAKOVCIH, 24 arov, prodaj. Janez Budja, Rakičan, Stefana Kovača 25, dopoldne. M-15103
FORD ESKORD, dobro ohran-jen, prodaj. Murska Sobotna, Askerčeva 2, telefon: 25 040. M-15104
BARVNI TELEVIZOR ugodno prodaj. Tropovci 55. M-15106
PRIKOLICO ZA AVTO prodaj. Filovci 48, p. Bogojina. M-15107
TRAKTOR ZETOR 2511 s koso prodaj. Naslov v upravi lista. M-15109
BMW 518, letnik 1976, prodaj. Informacije od 19. do 21. ure po telefonu: (069) 82 548. M-15111
VOZ Z GUMIJASTIMI KOLE-SI za traktor prodaj. Telefon: 24 027. M-15112
SENO, večjo količino, prodaj. Sinic, Černoglavi, Zadruga 24. M-15114
BREJO KRAVO prodaj. Kup-sinci 63. M-15116
OTROŠKO POSTELJO z vzmet-nično ugodno prodaj. Telefon po 15. uri: 22 334. M-15118
OBRAČALNIK za seno Panoni-ja prodaj. Tišina 48. M-15119
SEMEMSKI KROMPIR IGOR in dezire prodaj. Noršinci 5, p. Martjanci. M-15120
SAMONAKLADALNO PRI-KOLICO in pihalnik ter obrač-alnik prodaj. Lukačevci 3. M-15121
HIŠO V SUROVEM STANJU v Motovilcih, primerno za obrt, prodaj. Stefan Lovenjak, Krup-livnik 2, p. Grad. M-15122
RDEČE DOMAČE VINO po ugodni ceni prodaj. Reček, So-disinci 45. M-15123
POHISTVO ZA OTROŠKO SOBO prodaj. Huber, Murska Sobotna, Lendavska 10/III-1. M-15124
VINO (šmarnica), 300 l, in ose-bni avto ZAPOROŽEC, prevože-nih 30.000 (tudi po delih), prodaj. Telefon: 76 331. M-15125
OPEL REKORD C KRAVAN prodaj. Murska Sobotna, Can-karjeva 75. M-15126
SENO, manjšo količino, pro-daj. Horvat, Nemčevci 6. M-15127
BARVNI TELEVIZOR GRUN-DIG prodaj. Telefon: 23 046. M-15128
MOLŽNI STROJ znamke West-falia in drobilnik za zrno, rešeto 8 cm, prodaj. Kobilje 197. M-15129
OLJARNO na ročno predelavo (»benger«), hidravlična stiskalni-ca, korita in ponve, prodaj. Kobilje 22. M-15130
ZASTAVO 101 GT, letnik 1985, krambolirano, prodaj. Zagorc, Kramarovići 22. M-15133
POHISTVO ZA KUHINJO s štedilnikom in hladilnikom, do-bro ohranjeno, prodaj. Vida Ferko, Rakičan, Lendavska 13. M-15134
TELEVIZOR črno-beli, psiho in šotor za dva prodaj. Valerija Dakaj, Lendavska 37 a, M. So-bota. M-15136

PRASIČE, od 120 do 150 kg, prodaj. Bratonci 163, telefon: 71 140. M-15139
DVA KAVCA IN DVA FOTE-LJA TER MOPED T 12 prodaj. Telefon po 15. uri 22 380. M-15140
AVTOMATIK 3 M, malo vožen, prodaj. Telefon po 15. uri: 21 568. M-15141
SENO, večjo količino, po ugod-ni ceni prodaj. Viljem Rogan, Sotina 87. M-15142
RENAULT 12 TL, registriran do 20. februarja 1988, nujno pro-daj. Ogled po 16. uri. Vidonci 43, telefon dopoldne: 23 450, int. 33. M-15143
SENO V BALAH, večjo količi-no, prodaj. Nedelica 150, tele-fon: 70 323. M-15144
GOLF JGL, dizel, november 1984, 5 vrat, prodaj. Telefon: 21 780 ali 26 338. M-15145
REGAL ZA DNEVNO SOBO, SEDEŽNO GARNITURO in štedilnik (4 elektrika) prodaj. Murska Sobotna, Gregorčičeva 55, stanovanje 10. M-15147
KROMPIR, tudi semenski, pro-daj. Lipovci 50. M-15148
BREJO KRAVO, staro špiti leta, prodaj. Vendel Sabo, Zitkovci 39. M-15149
KOMBI BUS IMV prodaj. In-formacije popoldne: 24 768. M-15150
ŽETVENO NAPRAVO ZA KO-SILNICO BCS prodaj. Velika Polana 62. M-15151
ZAGAN HRASTOV LES, suh, 8 in 5 cm, prodaj. Moščanci 5, te-lefon: 77 016. M-15152
POHISTVO ZA SPALNICO prodaj. Kaučič, Murska Sobo-ta, Naselje 14. divizije 28, tele-fon: 24 875. M-15156
BREJO KRAVO, zaradi starosti lastnika, prodaj. JOŽE CELE Pečarovići 16, Mačkovići. M-15234
NOVA BALKONSKA VRATA, 220 x 80, in okno, 1,20 x 1 m, z roletno, poceni prodaj. Rogoš-vo 7. M-15157
RENAULT 4, letnik 1977, v celo-ti obnovljen in prebarvan, pro-daj. Ogled popoldne. Dokležo-vje 54. M-15158
DVOSED (postelja) in dva fote-lja prodaj. Srečko Karba, Ljuto-mer, Soboška 8, telefon: 81 263. M-15167
PRIKOLICO ZA ŽIVINO, no-vo, prodaj. Naslov v upravi li-sta. M-15166
OBRAČALNIK ZA SENO PA-NONIJA in dvobrazdni plug, 8-colni, prodaj. M-15169
SEMEMSKI KROMPIR, različne sorte, dvojna furnirana vrata in okno prodaj. Telefon: 46 209. M-15170
MOTORNO NAHRBTNO SKROPILNICO IMP Panonija prodaj. Alojz Špilak, Brezovica 40, Velika Polana. M-15171
HRASTOVE PLOHE IN ZA-STAVO 101, letnik 1978, ugodno prodaj. Nada Komlenac, Pu-zevci 43. M-15173
OSEBNI AVTOMOBIL ŠKO-DA 100 S naprodaj. Informacije po telefonu: M. Sobotna, 23 324. M-15174
HLEVSKI GNOJ IN BIKCA, večjega, prodaj. Rankovci 8, p. Tišina. M-15175
MALE PUJSKE prodaj. Gradišče 46, p. Tišina. M-15176
KRAVO, brejo sedem mesecev, prodaj. Stefan Cigut, Nemčevci 35 a. M-15177
ŠKODO 120 LS prodaj. Kutoš, Košarovići 3. M-15178
MOPED AVTOMATIK pro-daj. JUD, Polana 26. M-15179
RENAULT 4, letnik 1978, regi-striran, RENAULT 4, karambo-liran, letnik 1977, motor prevože-nih malo kilometrov, moped na štiri prestave (brez izpita) in dvo-brazdne traktorske pluge pro-daj. Janez Bratuša, NEGOVA 74, p. SP. IVANICI. M-15180
MOPED 15 SLC, kot nov, pro-daj. Franc Ivančič, Kapelski Vrh 30, p. Radenci. GR-12908
BOČNO KOSO ZA TRAKTOR 533 ter motokultivator s koso in frezo prodaj. Janko Divjak, Po-lice 53. GR-12911
ZENSKO KOLO ROG, dobro ohranjeno, prodaj. Kličite od 17. do 19. ure po telefonu: 74 413. GR-12916
TROSILEC ZA GNOJ SIP 3800 prodaj. Franc Sobočan, Ziberci 20, p. Apač. GR-12917
NIJIVO, 50 arov, prodaj. Tele-fon: 76 286. M-MM
SEMEMSKI OVES prodaj. Turnišče, Stefana Kovača 43. M-MM
KABINO ZA TRAKTOR UR-SUS in CIRKULARKO enofa-zno, prodaj. Petišovci, Lenda-vska cesta 12, telefon: 75 078. LE-10699
APARAT ASTORIA ZA KUHA-NJE EKSPRES KAVE (dve hkrati), glasbeni avtomat »vur-glice« ali »rockola«, ter glasbeni stolp, 2 x 50 W, prodaj. Infor-macije po telefonu: 21 385. M-MM
TRAKTOR ZETOR, 55 KS, po-gon na vseh štirih kolesih, pro-daj. Telefon: 061 653 121. M-15209
MLADIČE NEMŠKEGA OV-ČARJA prodaj. Tišina 56. M-14753
4 GUME S PLATIŠČI ZA TAM 2001, rabljene, prodaj 30 odst-otkov cene. Milan Nemec, Bora-čeva 46 b. M-14786
VOZ Z GUMIJASTIMI KOLE-SI, malo rabljen, prodaj. Nor-sinci 61, p. Martjanci. M-MM
FORD TAUNUS 20 L, letnik 1978, prodaj. Telefon po 15. uri: 23 165. M-15212
MALE PUJSKE prodaj. Gradišče 10. M-15213
SENO, balirano, prodaj. Černe-lavci. Lendavska 9. M-15200

POSTELJO IN DVOSED (ležiš-če) prodaj. Murska Sobotna, Kocljeva 6, stanovanje 6. M-OP
DEL VINOGRADA V DRA-KOVCIH pri Ljutomeru pro-daj. Telefon popoldne: 061 40 318. M-OP
FIAT 126 P, registriran do marca 1988, prodaj. Naslov: Geza Kerčmar, Naselje Ljudske pravi-ce 44. Ogled po 15. uri. M-RK
OPEL ASCONA 1.9 nujno na-prodaj. Zvone Sever, Stara Nova vas 61, p. Križevci pri Ljutomere. IN-19963
ROTACIJSKO KOSO 165, ra-bljeno eno sezono, prodaj. Sil-vo Vrščič, Lukavci 77 a, p. Križev-ci pri Ljutomeru. IN-19964
TRAKTOR IMT 542 prodaj. Boreci 40, 69242 Križevci pri Ljutomeru. IN-19965
ZASTAVO 750, letnik 1980 (no-vember), prodaj. Naslov v upra-vi lista. IN-19966
FIAT 750, letnik 1973, neregistri-ran, vozen (tudi po delih), ugod-no prodaj. Slavinček, Staminjak 5, Ljutomer. IN-19961
SAMONAKLADALNIK PIO-NIR 17, mešalnik za gnojeko in plug, 12-colni, prodaj, Jože So-starič, Lukavci 11, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-19957
MACESEN, primeren za ostrešje in mizarsko predelavo, prodaj. Jože Mužuncič starejši, Safarsko 29, p. Ljutomer. IN-19959
STAREJŠO STANOVANJSKO HIŠO V KRISTANCIH pro-daj. Franc Tušek, Kristanci 6, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-19969
NEMŠKO MLATILNICO RO-LAND, dobro ohranjeno (na 2 vreči za proso, ajdo in druga ži-ta), prodaj. Korel Metcerc, Za-brezina 17 c, Zirovnica, telefon: 064 80 479. M-OP
OSEBNI AVTO RENAULT 4, letnik 1977, prodaj. Hotiza 167. M-15214
MERCEDES 200 D, letnik 1974, v dobrem stanju, prodaj. Tele-fon: 70 134. M-15215
BRUSILNI STROJ ZA BRUŠE-NJE TRAKTORSKIH KOS, var-nostna pasova za avto in traktor-sko škropilnico, 300 l, prodaj. Polana 38, p. Puconci. M-MM
REZERVNE DELE ZA VOLGO 24, gume 185 x 14, 4 kose, in moped avtomatik prodaj. Nan-di Slihtuber, Murska Sobotna, Daneta Šumenjaka 5, telefon: 29 981. M-15117

kupim

MANJŠI TROSILNIK ZA GNOJ kupim. Janko Horvat, Pečarovići 19, telefon: 77 101. M-15113
TRAKTOR FERGUSON 35, ne-vozen, za rezervne dele, kupim. Telefon po 20. uri: 79 190. M-15164
OKNO, 2-ali 3-delno, rabljeno, kupim. Šlemar, Kovačevci 38. M-15172

sobe

STANOVANJE — GARSONJE-RO, ENO-ALI DVOSEBNO — V M. SOBOTI za zdravnico, išče

PZC, tozdr Zdravstveni dom Murska Sobotna, Grajska ulica 16. M-MM

zaposlitve

V REDNO DELOVNO RAZ-MERJE SPREJMEM 2 KV ZI-DARJA in 2 NKV DELAVCA. Stanovanje in prevoz na delo brezplačno. Plačilo dobro. Na-stop službe takoj. Jože Kološa, zidarski mojster, Krčevinska 45, Maribor, Telefon: 062 24 994. M-15069
NATAKARICO IN DELAVKI ZA POMOČ V KUHINJI zapo-sli gostinski lokal v Portorožu. Telefon: 066 75 661. M-15161
DVA DELAVCA ZA IZDELA-VO CEMENTNIH IZDELKOV, po možnosti priučena, z znanjem vožnje villičarja, zaposlim. Janez Zobec, Šmarje-SAP, Ljubljanska 43, telefon: 061 772 868. M-15162
KV AVTOKLEPARJA ALI PRI-UCENEGA zaposlim. Avtokle-parstvo Jože Bagari, Murska So-bota, Z. Velnarja 48. M-15168
GOSPODINJO K STAREJŠI OSEBI V MURSKI SOBOTI IS-CEMO. Plača dobra. Kličite po telefonu od 19. do 21. ure: 74 413. GH-12915

razno

DELAM PLASTIČNE DEMIT FASADE. Mitrovič, Lendavska 8, M. Sobotna. M-15041
IMATE VLAŽNO KLET, mogo-če vam jo zaliva voda? Za izola-cijo se oglasite pri Janezu Haku, Dobrovnik 244. M-15042
MALE PSIČKE dam dobrim lju-dem. Marija Hari, Seio 79. M-15089

PREKLIC! PREKLICUJEM VELJAV-NOST SPRICEVALA, izdanega za šolsko leto 1980/1981 na OS Turnišče. Alojz Donša, Nedelica 18. M-15093

PREKLIC! PREKLICUJEM VELJAV-NOST SPRICEVALA za I. c in II. p I razred, za šolski leti 1979/1980 in 1981/1982, izdane-ga na SCTPU M. Sobotna. M-15110

PREKLIC! PREKLICUJEM VELJAV-NOST MATURITETNEGA SPRICEVALA, izdanega na Gimnaziji Juša Kramarja v M. Soboti, za šolsko leto 1979/1980. Erika Fujs, Sodišinci 11, p. Tiši-na. M-15146

ČE SI RAZOČARANA ALI IMAS ŽIVLJENJSKE PRO-BLEME, SE OGLASI VDOV-CU srednjih let za skupno življe-nje na deželi. Svoj naslov oddaj na upravi lista pod šifro: »PO-MLAD«. M-15155
VOZNIKI! OPTIKA KOLOTEKOV ZA VSE TIPE OSEBNIH AVTO-MOBILOV. S točno nastavitvijo preprečimo enostransko obrabo gum. Varna vožnja. Avtomeha-nik Franc Makoter, telefon: (069) 81 987. IN-119958

Pomlad je na tvoja polja prišla in čakala, da prideš ti, in sedla je na rožna tla in jokala, ker Stanko dragi tebe od nikoder ni.

V SPOMIN

3. aprila bodo minila štiri leta, pol-na žalosti in bolečine, odkar nas je za vedno zapustil dragi sin in brat

Stanko Küronja

Ne moremo se sprijazniti s kruto usodo in z dejstvom, da te ni več med nami in da ni več tvojega prisrčnega smeha in glasu. Ostali so nam samo lepi spomini, ki jih ne bomo nikoli pozabili. Vsem, ki obiskujete grob, kjer počiva njegovih štiriindvajset pomladi, iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

Tam, kjer si zdaj, ni cvetov, ni poljan, ne glasov, ne senc. Ni poti nazaj!

V SPOMIN

5. aprila bo minilo eno leto, polno žalosti, odkar nas je za vedno za-pustil naš dragi brat

Ernest Šinček

iz Stanjevec

Grenko je spoznanje, da te ni in da te ne bo nikoli več med na-mi, toda v naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni. Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu.

VSI NJEGOVI

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominiko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Štefan Sobočan, Janko Stožnik (dopisni-štvo), Branko Žunec, Majda Horvat, Bojan Peček, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobotna, Titova 29/I, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 83 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Polletna naročnina 4.000, letna naročnina za delovne organizacije 11.000 din, letna naročnina za tujo 322 šilingov, 46 mark, 24 kan. dol., 18. am. dol., 38 šv. frankov. Tekoči račun pri SDK Murska So-bota 51900—603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Cena po-samezne številke je 200 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobotna, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobotna, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dober mož, oče, stari oče in pradedek

Viljem Sočič

iz Cernelavec

Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, ustno ali pisno izrazili sožalje, se poslovili od njega in njegov grob zasuli s cvetjem.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

26. februarja nas je za vedno zapustil

Stefan Živko

Zahvaljujemo se kolektivu Opekarne za vso pomoč, g. župniku in pevskega zboru iz Lendave.

Žalujemo: žena Julija, hčerka Olgica in sin Stefan z družino

ZAHVALA

V 89. letu starosti je mirno zatisnila trudne oči naša najdražja mama, babica in prababica

Magda Gutman

roj. Berden

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znanecem, delovnemu kolektivu Planike in vsem, ki ste darovali vence in cvetje ali prispevali v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala g. duhovniku, govorniku in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJENI

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 82. letu starosti zapustila naša draga tašča, stara mama, prababica in sestra

Karolina Novak

iz Sela

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so drago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Posebna hvala g. duhovniku za opravljeni pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala tudi sosedom za vso pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: snaha Helena, vnuk Drago z ženo Eriko, pravnuke Andrej in Andreja ter brat Ernest

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Franc Černjavič

iz M. Črnc

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in tov. Stefanu Kosednarju za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

Četudi v grobu zdaj počivaš, med nami živ si, kot si bil, saj vso dobroto in ljubezen si za nas izlil.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 35. letu starosti za vedno zapustil moj ljubljeni mož in oče

Marjan Ikanovič

s Hotize 145 a

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sestram in svakom, prijateljem in znanecem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej hvala firmi Wöglar iz Avstrije, družini Bohar ter njegovim delovnim prijateljem za vsestransko pomoč. Hvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: žena Marija, sin Jadran, hčerka Jasminka ter mama

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, šopek rož mi prinesite in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 62. letu nas je po dolgi in težki bolezni zapustila naša teta in sestra

Ana Lepoša

iz Budinec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste nam pomagali, darovali vence in cvetje ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za slovo ob odprtem grobu.

Iskrena hvala tudi zdravstvenemu osebju, posebno patronažnim sestram za pomoč med boleznijo.

Vsem še enkrat — iskrena hvala

Žalujemo: nečakinja Mariška, sestra Marija, in brat Jožef z družinami, domači iz Budinec in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 83. letu starosti je po dolgi bolezni mirno zatisnila TRUDNE OČI naša draga mama, babica, prababica in sestra

Terezija Domonkoš

iz Filóvec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, botrini, prijateljem in znanecem, ki ste nam kakorkoli pomagali, ji poklonili vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in tov. Ošlaju za ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala tudi sodelavcem Vrtarije, 222. brigadi Težke konfekcije in OŠ Kobilje za darovano cvetje.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!

ŽALUJOČI: VSI, ki smo jo imeli radi

Niti zbogom nisi rekla, niti roke nam podala, smrt te vzela je prehitro, a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je tiho, brez slovesa, zapustila draga žena, mama in stara mama

Gizela Zrim

iz Doliča

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovilne besede.

Prav vsem še enkrat hvala!

Žalujemo: mož, hčerki Micksa in Dragica z družinama

Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala, da prideš ti, in sedla bo na rožna tla in jokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

18. marca 1987 nas je po težki bolezni v 78. letu zapustila naša dobra mama, žena, babica in prababica

Terezija Sobočan

roj. Dominko iz Lendave

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in čudovito cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Antoniču za dolgotrajno zdravljenje ter Jožku in Angeli Sobočan za veliko pomoč.

Žalujemo: mož Toni, sin Lajči, hčerka Lizika, zet Mirko, sestra Anika, ter vnuki Jožek, Danica, Marijan, Ludvik, Vlasta, Vojkan, Tonči, Bernarda in pravnuki

Zaman te iščejo naše oči, zaman te kliče naše srce, srce ljubeče v grobu spi, nam pa rosijo se oči.

ZAHVALA

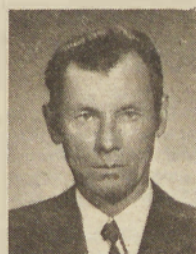
Nepričakovano nas je v 65. letu starosti za vedno zapustila draga žena, mama, stara mama in sestra

Angela Flisar

roj. Fujs iz Poznanovec

Hvala vsem, ki ste nam ob njeni prerani smrti stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in se v tako velikem številu poslovili od nje. Prisrčna hvala duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujemo: mož Ludvig, sin Stanko, hčerka Marija z družino iz Švice, snaha Mira, vnuk Domjan, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala, da prideš ti, in sedla bo na rožna tla in jokala, ker tebe ni.

(S. Gregorič)

ZAHVALA

V 60. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Karel Podlesek

upokojenec iz Puconec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem, sovaščanom in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali, darovali vence in šopke in prispevali za gradnjo kirurgije ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in sosedom Verenovim za vsestransko pomoč. Hvala tudi govorniku KS Puconci in predstavniku UVP Maribor za poslovilne besede ob grobu ter kolektivoma UVP Maribor in ZGEP Pomurski tisk.

Vsem še enkrat — hvala!

ŽALUJOČI: NJEGOVI NAJDRAŽJI

Sosedje in prijatelji

Ni običaj, da bi nas povabili na prireditev ali da bi »pokrivali« kakšen dogodek v sosednji republiki Hrvaški. Zato smo se minulo soboto s toliko večjim zanimanjem odpravili v Strigovo na 8. srečanje z Osnovno šolo Jože Hedžet s Šafarskega.

so v okolici šole natrgali rastline in ga razstavili z napisi v hrvaškem, slovenskem in latinskem jeziku, peti so ... Zaživele so, skratka, številne interesne dejavnosti. Kaj je kdo po narodnosti — Hrvat ali Slovenec — sploh ni bilo pomembno, saj sta se pre-

Učenci in učitelji hrvaške (Strigova) in slovenske (Šafarsko) osnovne šole so en dan delali skupaj. Zaživele so številne interesne dejavnosti, jezik pa ni bil niti najmanjša ovira.

In to srečanje tudi ni bilo običajno. Za učence in učitelje obeh šol je bila ta sobota kar precej delaven dan. Razdelili in podelili so se namreč v različne skupine in se učili oziroma pripravljali za prikaz te ali one interesne dejavnosti. Tako so se nekateri učili zapeti in zaplesali slovenske in hrvaške pesmi in ples, drugi so pisali prispevke o pomladi in prijateljstvu, tretji so se preskusili ob računalnikih, četr-

pletala oba jezika in vsi so se dobro razumeli. Tako so se poglabili prijateljstvo, ki so ga sklenili pred osmimi leti, ko so podpisali listino o pobratenju.

Ta dan smo zvedeli še marsikaj drugega o strigovski osemletki in sploh o razvoju tega hrvaškega kraja, zato pripravljamo nekoliko daljši zapis za prihodnjo številko Vestnika.

Jože Graj

JAVNA TRIBUNA PRELOŽENA

V 11. številki Vestnika smo v programu štafetnih prireditev zagledali, da bo v petek, 3. aprila, v soboški galeriji okrogla miza na temo Pomurje — Italica Slovenije. Z mladinske občinske konference, smo pred sklepom redakcije dobili obvestilo, da bodo razpravo izvedli pozneje, ker so se odločili za drugačno zasnovo in poteka javne tribune. Natančen datum še ni znan, vendar ga boste zvedeli pravčasno.

Varnostne razmere so boljše

Primerjaje z letom 1985 so bile v lanskem letu varnostne razmere v Pomurju boljše, a vendar ne najboljše. Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram je bilo, predvsem zaradi učinkovitejšega dela organov za notranje zadeve, manj kaznivih dejanj in manj kršilcev, čeprav pa je po drugi strani res, da je materialna škoda večja. Mejo je v lanskem letu prestopilo 4,6 milijona potnikov, kar je za 13 odstotkov več kot v letu 1985. Lani so organi za notranje zadeve obravnavali 1086 kršilcev javnega reda in mira, na področju splošne kriminalitete pa 1739 kaznivih dejanj, kar je za 21 odstotkov manj kot leto prej. Padec kriminalitete je opazen na vseh področjih. Gospodarskega kriminala je bilo manj, samo 170 primerov, vendar pa je škoda v korist družbenega premoženja velika, znaša 2 milijardi dinarjev. 70 požarov v Pomurju je povzročilo za 434 milijonov dinarjev škode.

kar je štinkrat več kot v letu 1985. Prometna varnost je slabša, lani je bilo prek 8 tisoč prekrškov, 1500 vozniškov motornih vozil je vozilo pod vplivom alkohola, okoli 1000 pa kar brez voznških dovoljenj. V prometnih nevarnostih je umrlo 26 občanov. Skrb zbujajoče je naraščanje števila samomorov. Lani jih je bilo 49, med samomorilci pa je vse več mlajših ljudi. Pojavljajo se tudi mamila, ki jih izdelujejo zarezovalci maka, ki ga je na naših njivah še vedno veliko. Lani so ugotovili 8 primerov, v dveh pa tudi storilce. Zaznani so tudi primeri nabave narkotičnih zdravil z lažnimi recepti in goljufijo. Na tiskovni konferenci so povedali, da bo čedalje tesnejše sodelovanje med milico in občani ter preventivno delo v prihodnje še bolj ugodno za izboljšanje varnostnih razmer.

Jani D.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKO SOBOTO

Delo v gozdu je nevarno

Promet v preteklem tednu ni bil velik, temu primerno pa je tudi število prometnih nezd. Bile so le tri, pa vendar je ena zahtevala človeško življenje. Pomlad je prišla, z njo pa tudi različna dela, pri katerih se zaradi nepazljivosti lahko zgodi veliko nesreč, ki so lahko tudi tragične.

Zbil pešca v jarek

23. marca se je zgodila prometna nezgoda na magistralni cesti v naselju Lomanoše. Voznik osebnega avtomobila Janez Panker iz Lucove je zaradi neprimerne hitrosti zadell pešca Elemerja Rezneca s Plitvičkega Vrha, ki je prihajal iz nasprotne smeri po levi strani cestišča. Pešca je vrglo v jarek, kjer je obležal s hudimi telesnimi poškodbami. Dan kasneje je umrl v bolnišnici.

Večkrat se je prevrnil

29. marca se je zgodila prometna nezgoda v naselju Podgrad. Voznik osebnega avtomobila Saban Hamiti iz Apač je dohitel neznanu kolesarko, med tem ko je iz nasprotne smeri pripeljal neznanu vozniku osebnega avtomobila. Da bi preprečil trčenje, je zapeljal pred kolesarko. Zaradi neprimerne hitrosti je zavozil na bankino, od tam pa zdrsel v jarek in se večkrat prevrnil. V nesreči se je laže poškodoval njegov sopotnik Hasan Hisen, škode je za milijon dinarjev.

Pri žaganju in sekanju bodimo previdni

24. marca je Franc Rajber iz Moravskih Toplic skupaj s sosedom Ivanom Tušakom odšel v gozd podirati drevje. Pri žaganju se je Tušaku zagodil list žage. Rajber je malo premaknil drevje, pri tem pa je list žage zdrsil iz drevesa, zadell Rajberja v levo nogo ter ga hudo poškodoval.

Istega dne je Štefan Bokan iz Dolinca na svojem dvorišču z žago žagal drva. Pri žaganju je bil nepazljiv, zato mu je list žage hudo poškodoval roko.

27. marca sta zakonca Časar iz Markovec sekala drva v gozdu. Med klešenjem vev je Časaru spodletela sekira. Usekal se je v nogo in iskal pomoč pri zdravniku.

J. D.

V TOVARNI SLADKORJA V ORMOŽU PODELILI

Priznanja najboljšim pridelovalcem

V ormoški tovarni sladkorja so lani predelali 170 tisoč ton sladkorne pese in dobili 33.500 ton sladkorja. To je sicer za 3 tisoč ton manj kot leto prej, so pa dve tretjini sladkorja že prodali, saj ga imajo v silosih še nekaj manj kot 13 tisoč ton. Tudi povprečni pridelki sladkorne pese na območju ormoške tovarne so bili nekoliko nižji od jugoslovanskega povprečja, saj so s hektarja pobrali 39 ton pese, ki pa je bila tehnološko zrela in dobre kakovosti. Tako se je količina tehnološkega sladkorja v družbenem sektorju gibala od 4,35 do 9 ton, v kooperaciji pa od 3,54 do 8,19 tone na hektar.

Čeprav so se cene sladkorja povečale le za 54, sladkorne pese pa kar za 98 odstotkov, je tovarna poslovno leto 1986 končala brez izgube, za obresti pa so morali plačati kar 1,4 milijarde dinarjev. Možnosti za vlaganja tako ni ostalo veliko, vseeno pa v tovarni skrbijo za

Na priložnostni slovesnosti so konec minulega tedna v Tovarni sladkorja Ormož podelili priznanja in nagrade najboljšim pridelovalcem sladkorne pese v letu 1987.

posodabljanje pridelave in nakup mehanizacije, zlasti za po-

trebe novih površin sladkorne pese. Sodelovanje z organizatorji proizvodnje in pridelovalci je dobro, prav v tehnološki disciplini pa mnogi pridelovalci še niso izkoristili vseh možnosti in temu bodo v tovarni namenili posebno skrb še naprej.

Da bi pridelovalce spodbudili k doseganju čim večjih pridelkov in boljše kakovosti, vsako leto razpišejo tekmovanje in najboljši tudi nagradijo. Za lanske leto rezultate so najboljšim pridelovalcem podelili 17 prvih, 17 drugih in 15 tretjih nagrad. Že za letošnji tovarni načrtujejo, da bodo pridelovalci površine s peso povečali za 20 odstotkov (pri kmetih kar za 77 odstotkov), tako da jo bodo kmetje in družbeni sektor pridelovali že na okrog 5.700 hektarjih, za potrebe ormoške tovarne pa bodo 2.000 hektarjev posejali tudi Madžari.

Ludvik Kovač

ZASEDANJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE GORNJA RADGONA

Gospodarjenje z interventnimi zakoni

Gospodarjenje v radgonski občini v letu 1986 je mogoče obravnavati le ob upoštevanju interventne zakonodaje zveznega izvršnega sveta ter novega obračunskega sistema, ki bo začel veljati 1. julija — tega so se prav dobro zavedali tudi delegati na skupščinskem zasedanju v ponedeljek, 30. marca.

Največ časa so namenili Analizi uresničevanja resolucije o politiki gospodarskega razvoja občine. Poročilo o realizaciji skupne porabe v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih in materialnih dejavnosti ter realizaciji splošne porabe v letu 1986.

Zaradi novosprejetih interventnih zakonov zisa uvodno poročilo predsednika komiteja za družbeno planiranje in družbeno-ekonomski razvoj ni bilo prav nič spodbudno. Položaj posameznih organizacij združenega dela, ki so leto 1986 končale z dobrimi rezultati, bo namreč lahko že jutri povsem drugačen. Kljub 357 milijonom izgub ter za polovico manjši rasti industrijske proizvodnje, kot so načrtovali, so finančni rezultati gospodarjenja radgonske občine kar zado-

voljivi, saj se je delež akumulacije v primerjavi z osebno in skupno porabo v dohodku povečal. Izgubo so ustvarili predvsem Elektro, Marles Boračeva, Tovarna polnilne opreme in Avtoradgona (ta je na razne načine uspela zmanjšati izgubo v zaključnih računih). Izvršni svet SO Gornja Radgona bo v prihodnje imenoval dve strokovni skupini, ki bosta imeli cilj izboljšati finančne rezultate in rešiti problem zadolženosti v Avtoradgoni in Lini Apače.

Cilj, ki so si ga zadali na enem od preteklih skupščinskih zasedanj, da bi dosegli in celo presegle slovensko povprečje, se ni uresničil. Gospodarstvo in gospodarstvo radgonske občine zaostajata za slovenskim povprečjem kar za 13,6 odstotka, največ pa prav pri osebnih dohodkih.

Delegati so na skupnem zasedanju sprejeli še Poročilo o izva-
janju referendumskega programa v letu 1986, na ločenih sejah pa so obravnavali še druga poročila in odloke.

Delegacija krajevne skupnosti Negova je dala pobudo za urejanje kanalizacije (z njo zavlačujejo že nekaj let, obstaja pa nevarnost razširitve nalezljivih bolezni), delegat KS Apače pa je po-

stavil delegatsko vprašanje izvršnemu svetu in OK SZDL, zakaj v načrtovanje gnojno-namakalnega sistema v Apaški dolini niso bili vključeni tudi krajski in se je vse urejalo po nedemokratski poti. Z deli so že začeli, občani pa so šele pred kratkim izvedeli več o načrtu — z njim se ne strinjajo, ker niso zadovoljivo rešene nekatere zahteve.

Bernarda Peček

VEČ PREMOGA — BLIŽE SOCIALIZMU! — Svoječas je bilo to vodilo presiškim rudarjem in Habjančev Matija iz Illovec še živo pomni, kako so rudarili in oskrbovali bližnjo in daljno okolico s kakovostnim premogom. Kot že nekoč smo se z njim podali pred opuščeni ilovski rov, ki ga za silo vzdržujejo, in obujali spomine. Matija je prepričan — in z njim nekateri nekdanji presiški rudarji — da je na tem območju še veliko kakovostne premogovne rude, ki bi jo lahko izkoriščali. B. Ž.

Bernarda Peček

Soboška kultura in odmik

V ospredju obravnave zadnje seje Sveta za kulturo pri občinski konferenci Socialistične zveze V Murski Soboti sta bila mimo dnevnega reda dopis osnovne organizacije sindikata Kulturnega centra Miško Kranjec in revija Odmik. Dopis se je nanašal na osebne dohodke delavcev v kulturi omenjene inštitucije, ki izražajo bojazan v časih, ko se kultura pojmuje kot poraba in je nenaklonjena družbena dejavnost. Pobudo za ustanovitev revije Odmik pa je na pobudo Književne mladine Murska Sobotna posredoval odbor za knjigo in knjižničarstvo pri občinski kulturni skupnosti ter tako izrazil potrebo literatov in drugih, ki želijo publicirati v pomurskem prostoru.

O obojem: tako osebnih dohodkih delavcev v kulturi kot reviji se je na dolgo razgovoril predsednik občinske konference Socialistične zveze Geza Farkaš, ki je prisotne člane sveta za kulturo tudi seznanil, da Književna mladina Murska Sobotna ne obstaja več (pod okriljem Zveze socialistične mladine Slovenije v občini). Povedal pa ni bil prepriljiv argument za umestno razmišljanje o tem, da bi morali bremena pravičnejše razdeliti in kolač narodnega dohodka rezati drugače kot doslej. Najprej bo

potrebno odgovoriti na vprašanje, katere sfere porabe so tiste, kjer se največ troši, je menil predsednik kulturne skupnosti Murska Sobotna Marjan Cenar, in šele nato radikalno ukrepati. Pri tehtanju pobude za izdajanje revije je prevladalo mnenje, da je najprej potrebno izdelati njen koncept, jo finančno ovrednotiti in šele nato razpravljati o njej, kajti možnosti za eksperimentiranja ni, saj so sredstva omejena.

Pri dogovoru za pripravo 2. seje problemske konference v kulturi pa je prednjačilo izhodišče, da le-ta ni potrebna, če se udeja-

nji ugotovitve in stališča prve problemske konference o nadaljnjem razvoju kulture v soboški občini. Pravzaprav ni potrebno vključevati v razpravo problematike v občini, če se izkazuje, da pravzaprav gre le za odprta vprašanja v kulturi Murske Sobotne, je menila predsednica Sveta za kulturo Anica Lunežnik. Rok za pripravo gradiva, to je poročilo o tem, kaj je bilo in kaj ni bilo (predvsem pa, zakaj ne) od dogovorjenega realizirano, je 20. april.

Brigita Bavčar

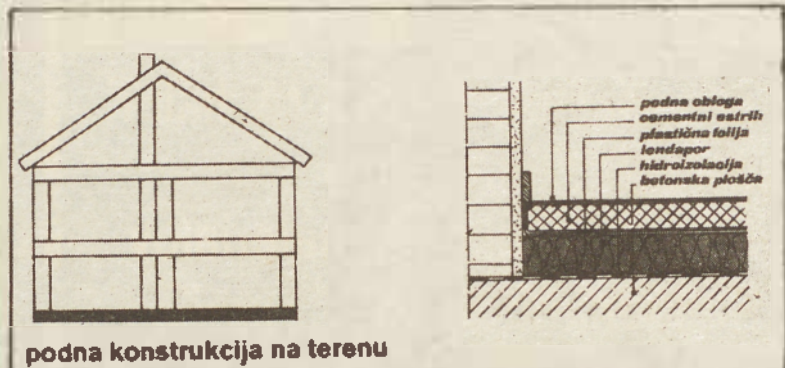
MALTIT®

hidravlično vezivo za malte
izdeluje SALONIT ANHOVO

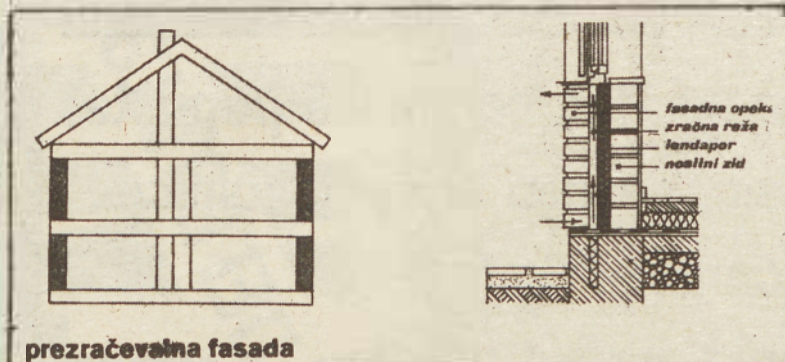
PONOVNO V PRODAJI

LENDAPOR – termoizolacijske negorljive plošče

PRIMERI IZOLIRANJA Z LENDAPOROM

podna konstrukcija na terenu

prezračevalna fasada

stropna konstrukcija proti podstrešju

• LENDAPOR je sodoben negorljiv domači gradbeni material za toplotno in akustično izolacijo.

• LENDAPOR je lahek izolacijski material.

• LENDAPOR uporabljamo za stanovanjske zgradbe, družinske hiše, gospodarske objekte in hleve.

• LENDAPOR uporabljamo s kningipsom in ivernimi ploščami.

• Za suhomontažo z LENDAPOROM ni treba graditi posebne nosilne konstrukcije.

• LENDAPOR je notranja in zunanja toplotna izolacija obstoječih in novih zidov – ogromen prihranek energije za ogrevanje prostorov.

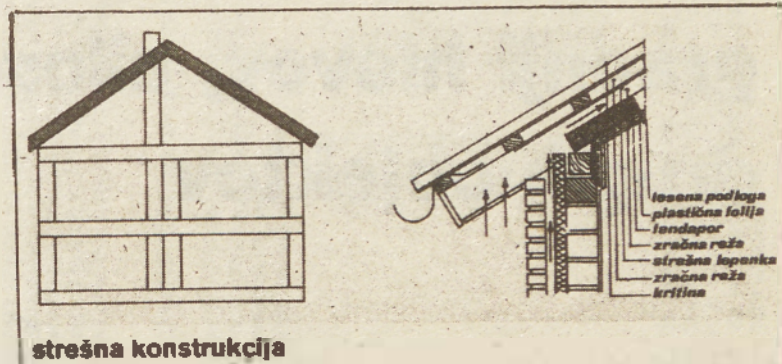
• LENDAPOR je sodobno embaliran, prevoz je zaradi minimalne teže 40 kg/m³ možen z osebnim avtomobilom.

• LENDAPOR je odporen proti kislinam.

• LENDAPOR odbija glodalce, podgane, ptice in druge škodljivce.

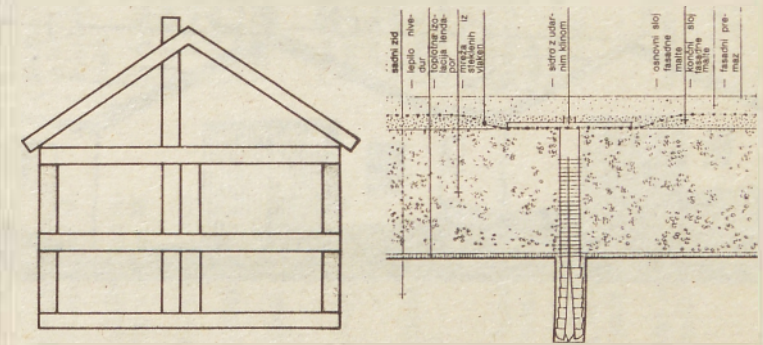
• LENDAPOR je odporen proti vsem plinom, primeren je za fasade.

• Cena LENDAPORA je odvisna od volumenske teže.

strešna konstrukcija

NOVOST – UPORABNOST LENDAPORJA ZA FASADE

INA NAFTA LENDAVA

TOZD PETROKEMIJA 69220 LENDAVA

Rudarska ulica 1

Telefon 75 201

Telex 35 226

VSE INFORMACIJE BOSTE PREJELI NA SEJMU GRADBENIŠTVA V GORNJI RADGONI V HALI A, RAZSTAVNI PROSTOR 110, OD 6. DO 11. APRILA 1987.

DNEVI MUR E V BLAGOVNICI

od 2. do 11. 4. 1987

Velika ponudba iz programa izdelkov MURE
POMLAD – POLETJE

MODNE REVIJE

bodo 3. in 10. 4. 1987

OB 17³⁰ na oddelku MBM V BLAGOVNICI

strokovni nasveti
Murinih oblikovalk
vsak dan
razen sobote
med 16³⁰ in 18³⁰
na oddelku MBM

Ob istem času
bodo na osebno željo strank
manekenke in manekeni prikazovali modele
Posebno ugoden nakup nekaterih izdelkov
ZA KUPCE MURINIH IZDELKOV POSEBNO PRESENEČENJE

Vabita Vas

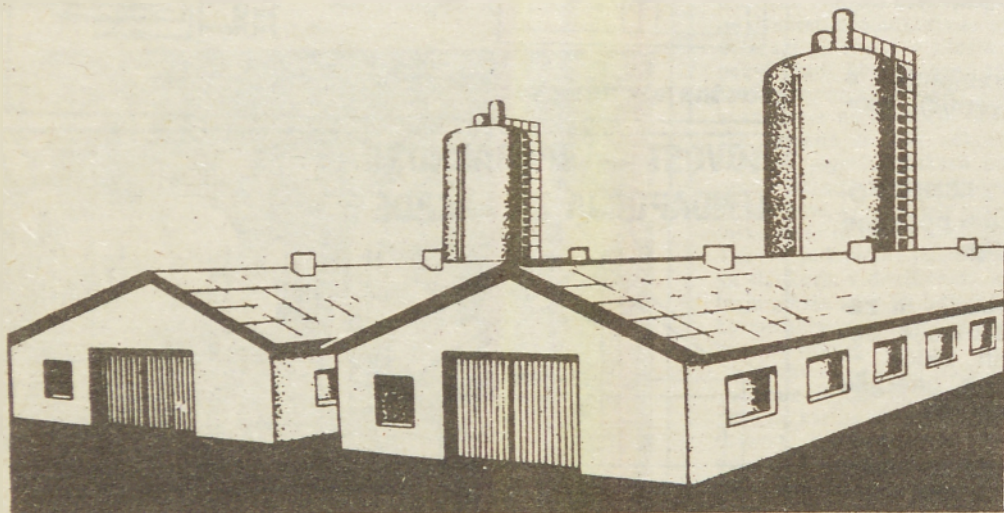
TOZD IZBIRA
VELETRGOVINA

MURA
MURSKA SOBOTA

Petrošnik
MURSKA SOBOTA

**za končno obdelavo pri
gradnji hlevov, silosov in
drugih objektov**

NIVEDUR

je proti vodi odporno cementno lepilo za lepljenje keramičnih ploščic, klinkerja, steklenega mozaike, salonita, plinobetona (sipo-rex), itd.

NIVEDUR VIRGO EXTRA

belo cementno lepilo za lepljenje in zapiranje reg (fugiranje) keramičnih ploščic in mozaika iz porcelana, stekla ali keramike.

NIVELAN ZR

za zaribavne fasadnih sten zidov v vlažnih prostorih ali notranjih površin. Dobro se prime na omet, beton, opeko in druge gradbene materiale, na strop ali na steno.

VIADUR UNIVERZAL

je proti vodi odporna lepilna, reparaturna in izravnalna cementna masa za glajenje, polnjenje, niveliranje, lepljenje, zalivanje reg in oslojevanje.

VILAPLAN

izravnalna masa za pripravo gladkih sten in stropov pred polaganjem tapet, nanašanjem plastičnih premazov, stenskih plošč ali folij in pleskanjem.

EPOKTIT — DES

trajni zaščitni premaz notranjih sten silosov in bazenov za kisanje zelja, repe in sl.

Zahtevajte prospekt
protizravnja:

CINKARNA

CELJE

NIVELAN N

tankoslojni omet za notranje prostore na umetne smole, za strojno ali ročno ometavanje.

NIVELAN NR

masa za zaribavanje in izravnavo sten in stropov notranjih prostorov

NIVELAN Z

zunANJI tankoslojni omet na osnovi umetne smole za strojno ali ročno ometavanje fasad

VEZUR

montažni hitrovezni cement za vstavljanje konzol, sider, plastičnih vložkov, železnih lestev, stopniščnih ograj itd.

HIDROZAN

masa za vodotesnost, za hidroizolacijo različnih betonskih ali zidnih površin, kletnih prostorov, vlažnih zidov, rezervoarjev za pitno vodo itd.

**JEKLO
TEHNA**

Obiščite naš razstavni prostor v hali F na 4. jugoslovanskem sejmu gradbeništva in gradbenih materialov v Gornji Radgoni od 6. do 11. aprila 1987.

Izkoristite ugodne sejemske popuste:

- betonski mešalci in samokolnice 20 % ceneje
- drobno zidarsko orodje 20 % ceneje
- stavbne armature 15 % ceneje
- stavbno okovje 15 % ceneje
- žično pletivo 10 % ceneje

... in še druga presenečenja!

Varčujmo z energijo

okna

SLOVENIJALES

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC
TELEFON: 061 741 711
TELEX: 31 656 YU KLI

NA RADGONSKEM SEJMU RAZSTAVLJAMO STAVBNO
POHIŠTVO (OKNA, BALKONSKA VRATA)
NA RAZSTAVNEM PROSTORU LIP BLEJ!

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo
občine Murska Sobota
Številka 3
Leto VII
2. aprila 1987

VSEBINA 3. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- PREDSEDNIKI ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA SKLICUJEJO SEJE ZBOROV ZA 16. APRIL 1987
- INFORMACIJA O GOSPODARSKIH GIBANJIH, OSEBNIH DOHODKIH, SKUPNI IN SPLOŠNI PORABI V LETU 1986 IN URESNIČEVANJU RESOLUCIJE OBČINE MURSKA SOBOTA V LETU 1986

PREDSEDNIKI ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

sklicujejo
11. sejo ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
11. sejo ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI
11. sejo DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
Seje bodo
v četrtek, dne 16. aprila 1987, ob 8. uri
v veliki sejni dvorani skupščine občine Murska Sobota.

Predsednik Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji

DNEVNI RED:

1. Izvolitev in poročila verifikacijskih komisij
2. Potrditev zapisa skupnega zasedanja Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti z dne 19. marca 1987
3. Informacija o gospodarskih gibanjih, osebnih dohodkih, skupni in splošni porabi v letu 1986 in uresničevanju resolucije občine M. Sobota v letu 1986
4. Informacija o gibanju osebnih dohodkov in uresničevanju resolucijskih usmeritev razporejanja dohodka v letu 1986 v občini M. Sobota
5. Predlog odloka o pokopališkem redu na območju občine Murska Sobota
6. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča
7. Predlog za izdajo odločbe o uvedbi komasacijskega postopka za komasacijo kmetijskih zemljišč v delih k. o. Filovci
8. Volitve in imenovanja
 - izvolitev nepoklicnih sodnikov Sodišča združenega dela v M. Soboti
 - izvolitev sodnika za prekrške
 - imenovanje direktorja Uprave za družbene prihodke
9. Delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja
10. Predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

DELEGATI DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 3., 4., 8., 9. in 10. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo 3. točke dnevnega reda je objavljeno v tej številki Delegatskega vestnika. Ugotovitve in stališča IS k tej točki bodo posredovana vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij in delegatom Družbenopolitičnega zbora.
Gradivo za obravnavo 2., 4., 5., 6., 7. in 8. točke dnevnega reda bo posredovano vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij in delegatom družbenopolitičnega zbora.
Informacija k 9. točki bo podana na seji.

INFORMACIJA O GOSPODARSKIH GIBANJIH, OSEBNIH DOHODKIH, SKUPNI IN SPLOŠNI PORABI V LETU 1986 IN URESNIČEVANJU RESOLUCIJE OBČINE MURSKA SOBOTA V LETU 1986

UVOD

Prikazana gospodarska gibanja so pripravljena na podlagi podatkov zaključnih računov gospodarstva za leto 1986, ki jih je pripravila Služba družbenega knjigovodstva. Gibanje skupne in splošne porabe je bilo ugotovljeno na osnovi podatkov SIS in proračuna občine. Ob tem so bili še uporabljeni določeni statistični podatki občine in republike.

1. OSNOVNE ZNAČILNOSTI GOSPODARSKIH GIBANJ V LETU 1986

Gospodarstvo občine je v lanskem letu v primerjavi z letom 1985 povečalo celotni prihodek za 93,2 %, porabljena sredstva 82,1 %, dohodek 145,9 % in čisti dohodek za 144 %.

Vrednostno so bili doseženi naslednji rezultati:

	1985	1986	Indeks
Celotni prihodek	123.367.476	238.341.212	193,2
Porabljena sredstva	101.752.945	185.272.305	182,1
Materialni stroški	50.048.284	94.687.100	189,2
Amortizacija	2.538.333	5.197.538	204,8
Dohodek	21.665.096	53.268.534	245,9
Čisti dohodek	15.949.951	38.913.091	244,0
Razporejeni BOD	11.963.028	28.369.386	237,1
Akumulacija	3.508.885	8.660.680	246,8
Sredstva za reprod.	6.047.218	13.858.218	229,2
Izguba	1.020.416	1.098.743	107,7
Izguba na substanci	50.567	199.636	394,8
Št. zapos. po del. urah	15.099	15.479	102,5

Vsled za 11 indeksovnih točk počasnejše rasti porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka je dohodek v gospodarstvu močno porasel. Gospodarstvo občine je relativno malo povečalo amortizacijska sredstva, kar je vplivalo na 16,7 indeksovni točk počasnejšo rast sredstev za reprodukcijo od rasti dohodka.

Po posameznih dejavnostih so bila dosežena naslednja gibanja:

	Celotni		Amort.	Dohod.	— rast v %	
	prih.	sred.			doh.	sklad.
Industrija	97,6	84,5	91	141,0	129,1	93,9
Kmetijstvo	75,5	59,7	116	102,9	227,1	157,0
Gozdarstvo	80,9	75,0	83	84,8	76,1	33,7
Vodno gospodar.	120,4	73,5	112	193,4	192,7	148,0
Gradbeništvo	107,5	100	156	132,5	129,4	130,6
Promet in zveze	126,8	97,7	101	155,4	151,2	230,7
Trgovina	85,6	81,7	160	146,6	147,7	143,3
Gostin. in turiz.	107,2	100,6	132	122,7	114,5	— 38,4
Obri	165,3	164,4	89	167,7	161,1	87,6
Stan. in komun. dej.	138,4	110,7	86	156,8	162,9	258,6
Fin. in druge posl. storitve	129,9	71,3	103	135,3	124,3	— 23,3
SKUPAJ OBČINA	93,2	82,1	105	145,9	138,4	121,2

Počasneje od povprečja v občini se je povečal celotni prihodek v kmetijstvu, gozdarstvu in trgovini, dohodek pa v industriji, kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, gostinstvu in turizmu ter v dejavnosti finančnih in drugih poslovnih storitvah. Amortizacijska sredstva so hitro porasla v trgovini, gradbeništvu ter gostinstvu in turizmu, počasneje od povprečja pa v industriji, gozdarstvu, obrti ter stanovanjsko komunalni dejavnosti. V poslovni sklad je gospodarstvo občine razporedilo za 121,2 % več sredstev kot v predhodnem letu. Izrazito so povečali poslovni sklad v kmetijstvu, vodnem gospodarstvu ter v stanovanjsko komunalni dejavnosti. V dejavnosti gostinstva pa so se razporejena sredstva v poslovni sklad napram letu 1985 zmanjšala za 38,4 %.

Precej hitreje kot v povprečju v občini je dohodek porasel v naslednjih organizacijah: LIV TOZD Oprema in orodja Rogašovci za 422 %, Sobota TOZD Tapetništvo 264 %, MI TOZD Predelava mesa 224 %, ZGEP TOZD Eureco 392 %, KZ TOZD Sadjarstvo in vinogradništvo M. Sobota 356 %, KG TOZD Prašičereja 598 %, Agromerur TOZD Proizvodnja perutninskega mesa 237 %, Agromerur TOK Perutninar 503 %, KG Tovarna močnih krmil 212 %, KZ TZO Cankova 222 %, Cestno podjetje Maribor TOZD za vzdrževanje in varstvo cest 231 %, Agromerur TOZD Transport 302 % ter MI TOZD Trgovina, ki je povečala dohodek za 208 %.

V letu 1986 so OZD gospodarstva razporedile za 870.448.000 din več dohodka kot so ga ustvarile. Dohodek je bil razporejen za naslednje namene:

Elementi	1985	1986	Indeks	— v 000 din	
				Struktura	85 86
1. Razporejeni doh.	22.622.533	54.138.982	239,3	100	100
2. Obvezn. za spl. in skupno porabo	5.621.798	15.083.536	268,3	24,8	27,9
— splošna poraba	381.976	1.274.772	333,7	1,7	2,4
— skupna poraba	5.239.822	13.808.764	263,5	23,1	25,5
3. Del dohodka za druge namene	3.503.281	7.358.397	210	15,5	13,6
4. Čisti OD in skup. por. del. v TOZD	9.988.569	23.036.369	230,6	44,2	42,5
— čisti OD	8.790.678	20.326.389	231,2	38,9	37,5
— skup. por. del.	1.197.891	2.709.980	226,2	5,3	5,0
5. Akum. in rezerve	3.508.885	8.660.680	246,8	15,5	16,0
— posl. sklad in mat. osn. d.	2.741.024	6.142.655	224,1	12,1	11,4
— rezerve	767.861	2.518.025	327,8	3,4	4,0
— za druge potrebe	62.159	340.061	547,1	0,3	0,6

Glede na leto 1985 so se najbolj povečale obveznosti za skupno in splošno porabo in sicer za 168,3 %, kar je vplivalo na porast njihovega deleža v strukturi za 3,1 strukturnih točk. Prav tako se je v strukturi povečal delež akumulacije in rezerv za 0,5 procentnih točk, del dohodka za druge namene se je zmanjšal za 1,9 procentnih točk ter del dohodka namenjen za čisti OD in skupno porabo delavcev, ki se je znižal s 44,2 % v letu 1985 na 42,5 % v letu 1986.

V letu 1986 so organizacije združenega dela s področja gospodarstva v občini razporedile za osebne dohodke in skupno porabo 31.079.366.000 din ali za 136,1 % več sredstev kot leta 1985.

Delitev dohodka in osebnih dohodkov v gospodarstvu občine je bilo v globalu usklajeno z določili resolucije, saj so sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev porasla za 9,8 indeksnih točk počasneje od rasti dohodka, delež akumulacije v dohodku pa se je za malenkost povečal in sicer iz 16,20 % v letu 1985 na 16,26 % v letu 1986.

Sredstva za bruto osebne dohodke so se v gospodarstvu povečala za 137,1 % na zaposlenega pa za 131,3 %, medtem ko je povprečni mesečni čisti OD na delavca bil višji za 122,3 % in je v letu 1986 znašal 106.155. — din.

V negospodarstvu so se sredstva za BOD povečala enako kot v gospodarstvu (137,1) na zaposlenega pa za 132,4 %. Povprečni mesečni čisti OD na delavca je v letu 1986 v negospodarstvu znašal 125.385 din.

V združenem delu občine je bilo v lanskem letu zaposlenih skupno 19.362 ali 2,4 % več delavcev kot leta 1985, od tega v gospodarstvu

15.479 delavcev in v negospodarstvu 3.883 delavcev. Število zaposlenih se je hitreje povečalo v gospodarstvu in sicer 2,5 % in v negospodarstvu za 1,8 %.

V lanskem letu se je hitra dinamika rasti izgub v občinskem gospodarstvu nekoliko umirila, zlasti napram naraščanju izgub v Pomurju, saj se je delež izkazovanih izgub soboškega gospodarstva zmanjšal za okoli 4 procentne točke in je znašal v letu 1986 34 % izgub v regiji.

Število organizacij združenega dela, ki so poslovno leto zaključile z izgubo se je iz 9 leta 1985, zmanjšalo na 4 organizacije v letu 1986. Izguba v skupni višini 1.098.743.000 din se je povečala za 7,7 % in so jo izkazovale: TOZD Elektro 253.065.000 din, Platana TOZD Ledava 413.454.000 din, Platana TOZD Lesna predelava 37.884.000 din in MI TOZD Klavnica v višini 391.797.000 din.

Težave v poslovanju so bile prisotne zlasti v lesnopredelovalni industriji, kjer izgube tudi niso uspeli pokriti do predložitve zaključnega računa, pokrili pa so jo iz združenih sredstev sklada skupnih rezerv OZD v občini, s sredstvi SOZD Slovenijales in z odpisom obresti pri Ljubljanski banki do 13. marca 1987. Glavni vzroki izgube v obeh TOZD-ih Platane so v prevelikem deležu nerentabilnega izvoza, pomanjkanju lastnih sredstev in najemanju dragih kratkoročnih kreditov, slabem delu in neustreznosti organiziranosti ter zastareli tehnologiji.

Kljub nekaterim dobrim izgledom za pozitiven rezultat je po zaključnem računu TOZD Klavnica še vedno beležila 35,8 % občinske izgube, le-ta se je napram ugotovljeni po periodičnem obračunu januar—september 1986 zmanjšala za 55,7 % in je pokrita. Glavni vzrok za nastalo izgubo je še vedno v dispariteti cen.

Na izgubo v soboškem TOZD-u elektrogospodarstva je vplival izpad skupnega prihodka, vendar je izguba v celoti krita.

V letu 1986 je po podatkih Zavoda za statistiko SR Slovenije obseg industrijske proizvodnje v občini glede na leto poprej porasel za 6,4 %. Večja proizvodnja se beleži v kovinsko-predelovalni, strojni ter grafični dejavnosti, proizvodnji električnih strojev in aparatov, proizvodnji gradbenega materiala ter v proizvodnji gotovih tekstilnih proizvodov. Manjša od leta 1985 pa je proizvodnja prometnih sredstev, žaganega lesa in plošč ter končnih lesenih izdelkov, nekovinskih rudnin, gramoza in peska, proizvodnja in predelava papirja, proizvodnja tekstilnih proizvodov in tkanin ter proizvodnja krmil in živilskih proizvodov.

Izvoz blaga in storitev je v lanskem letu bil v globalu višji za 1,3 %, oz. je znašal 13.153.319.000 din. Konvertibilni izvoz se je povečal za 5,2 %, klirinški pa znižal za 66,6 % od celotnega izvoza odpade na konvertibilen izvoz 98 %.

Največji delež v izvozu odpade na DO Mura 66,4 %, Mesno industrijo 13,1 %, Moravske toplice 7,7 %, Panonijo 5,4 %, Zunanjo trgovino 3,4 % in ostale izvoznike 4,0 %.

Izvoz je bil višji v naslednjih organizacijah: DO Panonija 40,7 %, DO Mura 17 %, Moravske toplice, Zvezda in Diana 78 %, ter v SGP Pomurje, kjer se je povečal za 6,8 %. Zmanjšal pa se je v Tekstil TOZD Pletilstvo Prosenjakovci, Tovarni mlečnega prahu, Platani TOZD Ledava, ZGEP Pomurski tisk, DO Sobota, DO Gozdno in lesno gospodarstvo, DO Mesna industrija, DO KG Rakičan, DO KZ Panonka, DO Agromerur, DO Zunanja trgovina in LIV Rogašovci.

OZD v občini so lani uvozile blaga v vrednosti 599.810.000 din oz. za 24,2 % več kot leta 1985.

Doseženi rezultati kmetijske proizvodnje v letu 1986 so kljub težkim ekonomskim razmeram zadovoljivi, v zasebnem sektorju je plan rastlinske proizvodnje presežen v dopolnilnih proizvodnjah kot so površine in sadjarstvo. Statistično ugoden je tudi pridelek pšenice in koruze, medtem ko je le delno realizirana proizvodnja krušnih žit s 57 %, sladkorne pese 72 %, in oljne repice 75 %. Pri pridelavi sladkorne pese je bilo sklenjenih le za 349 ha pogodb od planiranih 650 ha in pri pridelavi krušnih žit 2394 ha od predvidenih 3500 ha. Odkup krompirja, koruze za zmo in prosa presega pogodbeno naročene količine. Pozitivna in negativna odstopanja od planirane proizvodnje so v veliki meri posledica neusklenjenih pogodb, premalo obvezujočih določil v pogodbah, deloma na račun vremenskih razmer, v večji meri pa na račun premalo intenzivnega pridelovanja, rezultati družbenega sektorja so neprimerno boljši. Plan proizvodnje pšenice je izpolnjen skoraj v celoti — 99,5 %. Izpad je bil pri pridelavi sladkorne pese na račun površin. Po SaS-u bi KG Rakičan moral pridelovati peso na 600 ha, zasejal pa je le na 318 ha. Povprečni pridelek je znašal 409 dcl/ha. Obseg pridelave silažne koruze znaša le 64 % od planirane, zaradi večjih površin namenjenih za kurozo v zmo.

V izredno neugodnem položaju se nahaja živinorejska proizvodnja. Rezultati tržne proizvodnje v preteklem letu v zasebnem sektorju opozarjajo na izrazito odstopanje od planirane in na zmanjšano proizvodnjo v primerjavi z letom 1985, doseženo je le povečanje v pridelavi mleka za 4 %. Največji padec je beležen v prašičerejski proizvodnji, saj je v letu 1986 proizvodnja nižja za 39 %, glede na leto 1985. KZ Panonka je dosegla le 50,1 % planirane proizvodnje. Proizvodnja prašičev v družbenem sektorju je manjša od proizvodnje v letu 1985 za 15 %, vendar je plan za leto 1986 v celoti realiziran. Pri pitanju go-

vedi je dokaj ugodna realizacija, ki je dosežena 142 %, manjši padec pa se beleži pri proizvodnji mleka, kjer je realizacija 98 %.

Doseženi so tudi ugodni rezultati v proizvodnji piščancev pri DO Agromerur, kjer je planirana proizvodnja presežena za 6,3 %.

Melioracije pri KZ Panonki so realizirane le z 19 % od skupno planiranih površin. Od predvidenih 2983 ha melioracij jih je zaključnih 181 ha v Moravcih in Noršincih. Ostale so še nerealizirane melioracije v Bukovnici 104 ha zaradi zaščite naravne in kulturne dediščine tega območja, v Filovcih 455 ha in Veliki Krki 800 ha, ker so bili odloki sprejeti šele v mesecu decembru 1986 in se izvajanje melioracij prenaša v leto 1987. V Domajincih je predvidenih 250 ha melioracij zaradi manjkajočih ureditvenih načrtov, prenešeno izvajanje v drugi kvartal leta 1987, Ledava nad jezerom 550 ha je vezana na ureditev reke Ledave, ki je v fazi izvajanja, Gerlinci in Fikšinci 270 ha pa se zaradi še neizdelane projektne dokumentacije prenaša na konec leta 1987.

Komasacije so bile planirane na 1650 ha, realizirano pa je 1732 ha.

KG Rakičan je poskusno namakal površino 240 ha z vodo iz Bavevske gramoznice. Predvideno je bilo namakanje polja v površini 181 ha na lokaciji Beltinci—Nemščak, kar pa ni izvedeno zaradi manjkajočih soglasij. Planirane melioracije pa so realizirali v celoti — 170 ha.

V družbenem sektorju je dosežen posek iglavcev v letu 1986 povečan v primerjavi z realizacijo v letu 1985 za 105 % na račun snegoloma in vetroloma. Slabša realizacija je v zasebnem sektorju zaradi manjšega poseka.

Po stanju 31. 12. 1986 je bilo v občini M. Sobota v izgradnji 169 investicijskih objektov v skupni predračunski vrednosti 10.113.332 tisoč din, od tega 63,5 % predračunske vrednosti v gospodarstvu, 9,8 % v stanovanjskih dejavnostih in 26,7 % v negospodarstvu.

V skupnem številu vseh objektov je zajetih tudi 16 objektov, katerih investitor ima sedež izven občine M. Sobota. Dobra polovica vseh objektov v gradnji ima predračunsko vrednost manjšo od 10 milijonov din in le dva objekta večjo od 500 milijonov din (rekonstrukcija, modernizacija in razširitev proizvodnje v Tovarni mlečnega prahu in dograditev kirurškega bloka v Rakičanu).

Iz strukture vlaganj v investicijske objekte je razvidno, da zajemajo skoraj 70 % predračunske vrednosti gradbena dela in le slabih 28 % oprema.

Gospodarstvo občine investira predvsem v izgradnjo proizvodno-skladiščnih prostorov, modernizacijo strojne opreme, nakup zemljišč, melioracije in namakanje ter racionalizacijo energetskega sistema.

Na področju gospodarske in družbene infrastrukture so bile načrtovane investicije realizirane.

2. SKUPNA PORABA

a) SIS družbenih dejavnosti Prihodki

Skupni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini so v letu 1986 znašali 10.469.834.000 din in so se povečali za 141 %. Združena sredstva po prispevnih stopnjah predstavljajo 82 % zbranih sredstev in so se povečala za 132 %. Sredstva iz solidarnosti v višini 1.405.198.000 din so višja za 262 % in iz drugih virov v višini 467.803.000 din oz. 95 %. V občinski izobraževalni skupnosti je bilo zbranih 24.900.000 din manj republiških solidarnostnih sredstev kot je bilo načrtovano za leto 1986.

Skupno zbrani prihodki v vseh skupnostih so za 174.434.000.— din višji od odhodkov, zaradi tega, ker je bila dovoljena poraba sredstev za OD izvajalskim organizacijam na področju družbenih dejavnosti limitirana do rasti 118 %, medtem pa, ko so se združevala sredstva od BOD do rasti 128 %.

Manj sredstev se je zbralo v skupnosti otroškega varstva, ker je bila za mesec november in december lani znižana za 0,47 % prispevna stopnja, v izobraževalni skupnosti pa vsled izpada solidarnostnih sredstev.

V posameznih skupnostih je bilo gibanje prihodkov naslednje:

		— v 000 din	
PRIHODKI	Indeks	1985	1986
1. Skupn. otr. varstva	601.707	1.513.816	252
2. Izobraževal. skup.	1.142.983	2.598.298	227
3. Kulturna skupnost	67.538	228.020	338
4. Telesnokult. skupn.	44.080	101.906	231
5. Skupn. social. skrb.	185.687	470.627	253
6. Zdrav. skupnost	2.209.039	5.373.429	243
7. Skupn. za zaposlov.	69.178	158.685	229
8. Raziskovalna skup.	14.660	25.053	171
SKUPAJ PRIHODKI	4.334.872	10.469.834	241

Odhodki

V letu 1986 so znašali celotni odhodki vseh SIS 10.295.400.000 din, kar je 133 % več kot leta 1985.

Za izvajanje dejavnosti je bilo porabljen 10.190.998.000 din ali 140 % več in za investicijska vlaganja 104.402.000 din. V skupnosti otroškega varstva so višji odhodki za 153 %, zaradi povečanja števila oddelkov v varstvenih organizacijah, večjega deleža pokrivanja stroškov varstva otrok, povečanja števila upravičencev in medletne valorizacije do denarnih pomoči.

Na področju izobraževanja sta na 130%-no rast odhodkov vplivala dva novo odprta oddelka v osnovni šoli Kuzma in Bogojina ter višje obračunana amortizacija.

Kulturna skupnost je povečala odhodke za 202 % zaradi na novo pričetega izvajanja akcije spomeniškega varstva in vzdrževanja kulturnih objektov ter dodatno odobrenih sredstev za financiranje Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost.

Dokončno urejeno financiranje socialno-humanitarnih društev in organizacij v občini ter močno povečanje cen oskrbnih dni v socialnih zavodih izven naše občine je vplivalo na rast odhodkov v skupnosti socialnega skrbstva.

Na 128%-no rast v zdravstveni skupnosti so vplivali odhodki za storitve v zdravstvenih organizacijah izven regije.

V skupnosti za zaposlovanje se je povečalo število upravičencev do denarnih nadomestil in pomoči za čas nezaposlenosti kot tudi opravljena medletna valorizacija teh pomoči. Višja so tudi sredstva za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb.

Obseg in gibanje odhodkov po posameznih skupnostih je bilo naslednje:

		— v 000 din	
ODHODKI		1985	1986 Indeks
1. Skupn. otr. varstva		603.108	1.526.711 253
2. Izobraževal. skupn.		1.146.207	2.634.647 230
3. Kulturn. skupn.		67.565	204.250 302
4. Telesnokult. sk.		44.043	95.042 216
5. Skupn. social. skrb.		187.822	461.250 246
6. Zdrav. skupnost		2.285.451	5.211.647 228
7. Skupn. za zaposl.		62.075	140.459 226
8. Raziskoval. skupn.		14.660	21.394 146
SKUPAJ		4.410.931	10.295.400 233

b) SIS materialne proizvodnje Prihodki

V samoupravnih interesnih skupnosti s področja gospodarstva so v letu 1986 znašali skupni prihodki 4.803.196.000 din in so višji od prihodkov v letu 1985 za 112 %. Najbolj so porasli v cestni za 216 %, kjer je od 1. aprila lani za 0,20 % višja prispevna stopnja za vzdrževanje regionalnih cest, v komunalni skupnosti za 213 % prav tako zaradi zvišane prispevne stopnje in dodatnega združevanja sredstev od TOZD s področja gospodarstva v višini 0,40 % iz dohodka za razvoj KS. Prihodki stanovanjske skupnosti so višji za 70 %, skupnosti za pospeševanje kmetijstva 104 %, kmetijske zemljiške skupnosti 163 %, vodne 85 %, skupnosti za PTT promet 111 % in za varstvo pred požarom 133 %.

Močan porast sredstev je v SIS za gozdarstvo, v kateri se od lanskega leta združujejo sredstva TOZD v višini 1,5 % od BOD.

Višina prihodkov je bila naslednja:

		— v 000 din	
		1985	1986 Indeks
1. Stanovanj. skupnost		595.812	1.012.750 170
2. Cestna skupnost		235.948	745.687 316
3. Komunalna skupn.		246.690	772.721 313
4. Skupn. za pospeš. kmetijstva		154.526	315.849 204
5. Kmetij. zemlj. skup.		10.448	27.464 263
6. Območ. vodna sk.		947.480	1.756.097 185
7. SIS za PTT promet		25.532	53.817 211
8. Skup. za var. pred. požarom		48.474	112.852 233
9. SIS za gozdarstvo		464	5.959 1284
SKUPAJ PRIHODKI		2.265.374	4.803.196 212

Odhodki

Skupnosti so imele v preteklem letu 4.421.532.000 din odhodkov, kar je 119 % več kot leta 1985. Skupno porabljen sredstva v skupnostih so za 381.664.000 din manjša od prihodkov. Naporabljen sredstva v stanovanjski skupnosti v višini 67.549.000 din in so namenjena za razpisana posojila etažne in individualne gradnje, v vodni skupnosti bo od 215.006.000 din del sredstev namenjen v poslovni sklad, preostala sredstva pa bodo prenešana v letošnje leto. Kmetijska zemljiška skupnost bo 13.584.000 din namenila za izdelavo agrokarte občine.

SIS za PTT promet je 63 % od združenih sredstev namenila za investicijska vlaganja v ostalih treh pomurskih občinah.

Odhodki stanovanjske skupnosti so v letu 1986 porasli 55 %, cestne 216 %, komunalne 353 %, skupnosti za pospeševanje kmetijstva 186 %, kmetijske zemljiške skupnosti 46 %, vodne 83 %, SIS za PTT promet 22 % in za varstvo pred požarom 132 %. V SIS za gozdarstvo je 84 % sredstev porabljenih za določene namene na tem področju.

Odhodki v posameznih SIS so bili naslednji

	1985	1986	Indeks
1. Stanovanjska sk.	608.066	945.201	155
2. Cestna skupnost	235.715	745.363	316
3. Komunalna skupnost	170.520	772.721	453
4. Skup. za pos. kmet.	93.127	265.949	286
5. Kmet. zemlj. skup.	9.523	13.880	146
6. Območ. vod. skup.	839.879	1.541.091	183
7. SIS za PTT promet	16.402	20.000	122
8. Skup. za varstvo pred požarom	48.431	112.435	232
9. SIS za gozdarstvo	391	4.892	1251
SKUPAJ ODHODKI	2.022.053	4.421.532	219

III. SPLOŠNA PORABA

V občini se je na področju splošne porabe v letu 1986 steklo 1.281.002.000 din oz. 117 % več kot v letu 1985. Od davkov iz osebnih dohodkov in na dohodek se je zbralo 626.505.000 din, kar je 179 % več, prometnih davkov, davka na premoženje in od dohodka od premoženja 429.192.000 din oz. 67 % in prihodkov po posebnih predpisih 106.254.000 din ali 322 % več sredstev in davka na prihodek od premoženja 137 %. Najmanj so porasli prihodki od taks, ki so se povečali za 28 %.

Iz posameznih virov je bil priliv sredstev naslednji:

	1985	1986	Indeks
1. Davki iz OD in na doh.	224.936	626.505	279
2. Promet. davek, davek na premož. in na doh. od premoženja	257.757	429.192	167
3. Davek na prih. od premož. in premož. pravic ter prih. od drugih davkov	13.775	32.680	237
4. Taks	67.314	86.371	128
5. Davek na poseb. predp.	25.191	106.254	422
Skup. izvir. prihodki	588.973	1.281.002	217
6. Prenos pres. poseb. rač. pom.	33.194	25.826	78
SKUPAJ PRIH. PRORAČ.	622.167	1.306.827	210

Za splošne družbene potrebe je bilo porabljenih 1.178.268.000 din ali 118 % več kot v predhodnem letu.

V okviru celotnih odhodkov odpade največji del 936.984.000 din oz. 80 % sredstev za delovanje upravnih organov, kar je 124 % več kot v letu 1985. Preostalih 20 % sredstev v višini 241.284.000 din je bilo porabljen za delo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite, druge splošne družbene potrebe, posebne namene za družbene dejavnosti in druge odhodke.

Za posamezne namene je bil porabljen naslednji obseg sredstev:

	1985	1986	Indeks
1. Za delo upr. organov	271.642	645.732	238
2. Za posebne namene	2.304	9.524	413
3. Negospodar. invest.	3.908	3.917	100
4. LO in DS	18.034	34.167	189
5. Interven. v gospodar.	11.594	2.553	22
6. Za delo skupnopr. org.	146.271	291.252	199
7. Družbene dejavnosti	4.541	10.010	220
8. Druge spl. družb. potr.	68.674	148.962	217
9. Rezerve	13.284	13.616	102
10. Drugi odhodki	288	18.535	6436
Odhod. spl. por. skupaj	540.540	1.178.268	218
11. Preneš. sr. poseb. rač. prorač.	55.801	109.223	196
SKUPAJ ODHODKI PRORAČ.	596.341	1.287.491	216

4. URESNIČEVANJE RESOLUCIJE O POLITIKI IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE MURSKA SOBOTA V LETU 1986

Z resolucijo o izvajanju družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1986 je načrtovana rast družbenega proizvoda 3 %, industrijske in kmetijske proizvodnje 3,5 %, izvoz blaga in storitev 8 %, zaposlovanje 2 % in produktivnost dela 1 %. Sredstva skupne, splošne in osebne porabe bi naj narasčala do rasti dohodka, oz. ohranila realno raven iz leta 1985.

Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko so se v letu 1986 cene na drobno povečale za 93,1 %, od tega cene industrijskih izdelkov 90,9 % in kmetijskih za 89 %, življenjski stroški pa so bili napram letu 1985 višji za 95,9 %.

V letu 1986 smo dosegli večino resolucijsko načrtovanih realnih gibanj. Dosežene so načrtovane rasti industrijske proizvodnje (6,4 %), zaposlenost (2,4 %) in produktivnost dela (3,8 %) izračunane na osnovi industrijske proizvodnje, nižja pa je rast kmetijske proizvodnje ter izvoza na konvertibilno tržišče (5,2 %).

Glede na predhodno leto so se lani kvalitetni dejavniki gospodarjenja izboljšali in sicer produktivnost dela, ekonomičnost poslovanja ter akumulacijska stopnja gospodarstva, ki se je povečala s 5,9 % na 8,2 %.

Združeno delo občine je v lanskem letu realiziralo pretežni del načrtovanih investicijskih vlaganj, ob tem pa se še vedno ne uresničuje resolucijska usmeritev združevanja investicijskih sredstev za razvojno pomembne investicije.

V skladu s sanacijskimi programi se je dokaj uspešno reševala tudi problematika OZD z motnjami v poslovanju, tako da se je število organizacij, ki so zaključile leto 1986 z izgubo zmanjšalo, le-ta pa se je povečala za 7,7 %.

Vse vrste porabe: osebna, skupna in splošna so se gibale v okviru resolucijsko načrtovanih, oz. so rasle počasneje od rasti dohodka. Po podatkih statistike so se realni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 11,8 %, v gospodarstvu za 8,2 % in v negospodarstvu za 15,3 %, oz. manj kot v SR Sloveniji. Skupna poraba je porasla za 13 indeksnih točk, splošna pa za 30 indeksnih točk počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu občine.

Večina gibanj v gospodarstvu občine je nad povprečnimi v gospodarstvu regije.

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA
Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XXIII

Murska Sobota, dne 31. marca 1987

Št.: 9

96. Odlok o oddajanju stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota
97. Odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalne-
ga urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno
zemljišče za posamezna območja v občini Murska Sobota za leto
1987
98. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah
v občini Murska Sobota
99. Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o preventivnih ce-

- pljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1987 na ob-
močju občine Murska Sobota
100. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevn
skupnosti Cezanjevci
101. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevn
skupnosti Gaberje
102. Sklep o valorizaciji cen geodetskih storitev v občini Lendava

96

Na podlagi 52. člena Zakona o stavbnih zemljišč (Ur. list SRS, št.
18/84) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št.
12/80 in 36/81), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora
združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 19. 3. 1987, spreje-
la

ODLOK

o oddajanju stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota

1. člen

S tem odlokom se določajo način, pogoji in postopek za oddajo
stavbnega zemljišča v uporabo za graditev.

2. člen

Stavbno zemljišče v družbeni lastnini odda Sklad stavbnih zem-
ljišč občine Murska Sobota (v nadaljevanju: Sklad) v uporabo dru-
žbeno pravnim osebam za gradnjo objektov za njihove potrebe ter ci-
vilno pravnim osebam in občanom za gradnjo stanovanjskih hiš in
drugih objektov, na katerih imajo lahko lastninsko pravico.

3. člen

Stavbno zemljišče v mestih in naseljih mestnega značaja ter na
območjih, namenjenih za kompleksno graditev, se lahko odda v upo-
rabo za gradnjo, če je urejeno na podlagi investicijskega urejanja
stavbnih zemljišč.

Stavbno zemljišče izven območij iz prejšnjega odstavka se lahko
oddaja tudi neurejeno, če investitor sprejme obveznost, da ga bo sam
uredil.

4. člen

Stavbno zemljišče se odda proti plačilu cene tega zemljišča in
prispevka k stroškom za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča,
ki ga je dolžan plačati investitor gradnje v območju veljavnega pro-
storskega izvedbenega načrta.

5. člen

O oddaji stavbnega zemljišča za gradnjo odloča komisija za od-
dajanje stavbnega zemljišča, ki jo imenuje upravni odbor Sklada.

6. člen

Stavbno zemljišče se odda s pogodbo na podlagi javnega razpisa
pogojev za oddajo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: javni razpis)
ali brez javnega razpisa v primerih, ki jih določa zakon.

7. člen

Javni razpis se izvede z zbiranjem pismenih ponudb.

Javni razpis se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin vsaj
15 dni pred obravnavo in izbiri pismenih ponudb, ki jo opravi komi-
sija.

8. člen

Javni razpis mora vsebovati:

- naziv in sedež Sklada,
- katastrske podatke o stavbnem zemljišču,
- ceno stavbnega zemljišča,
- višino prispevka k stroškom za pripravo in opremljanje stavbnega
zemljišča,
- rok in način plačila cene stavbnega zemljišča ter prispevka k stro-
škom za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča,
- rok za predložitev pismenih ponudb,
- rok za sklenitev pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča,

- rok za začetek in dokončanje gradnje na oddanem stavbnem zem-
ljišču,
- podatke o namembnosti objektov, ki jih bo dovoljeno graditi na
stavbnem zemljišču v skladu s prostorskim izvedbenim aktom,
- podatke o stopnji urejenosti stavbnega zemljišča,
- posebne pogoje za graditev objekta na stavbnem zemljišču, ki jih
določa zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi,
- čas in kraj obravnave in izbire pismenih ponudb v skladu z razpis-
nimi pogoji,
- druge pogoje, določene v skladu s politiko stanovanjske in druge
graditve v občini Murska Sobota.

9. člen

Če se stavbno zemljišče odda občanom za graditev družinske sta-
novanjske hiše, se razen pogojev iz prejšnjega člena upoštevajo tudi
stanovanjske in socialne razmere ter zdravstveno stanje ponudnikov,
ki so se udeležili javnega razpisa, oziroma njihovih ožjih družinskih
članov tako, da imajo ob zadostitvi razpisnim pogojem prednost:

- ponudniki, ki so imetniki stanovanjske pravice neprimernega sta-
novanja, oziroma so podnajemniki posameznih stanovanjskih
prostorov, ki ne štejejo za stanovanje,
- ponudniki, ki imajo nižji mesečni OD na družinskega člana,
- ponudniki, ki imajo v skupnem gospodinjstvu večje število družin-
skih članov,
- ponudniki, oziroma njihovi družinski člani, ki živijo v skupnem
gospodinjstvu, ki so invalidi ali bolniki s kronično boleznijo,
- mlajše družine pred družinami s preskrbljenimi otroki.

10. člen

Prednost ponudnikom iz prejšnjega člena, ki so se udeležili jav-
nega razpisa, zagotavljajo naslednji točkovni ovrednoteni kriteriji:

A. STANOVANJSKE RAZMERE

1. Imetnik stanovanjske pravice

1.1. Velikost stanovanja

Za vsakega člana skupnega gospodinjstva, ki presega število čla-
nov glede na površino stanovanja po družbeno priznanem stano-
vanjskem standardu (tabela) se upošteva 10 točk.

št. družinskih članov	stanov. pravica do m ² (dogovor)
1	32
2	45
3	58
4	70

2.2. Ni imetnik (ali lastnik) stanovanja

točk
20

1.3. Uporabnik, oziroma lastnik stanovanja v objektu, predvidenem za rušenje po prostorskem izvedbenem načrtu

20

B. SOCIALNE RAZMERE

1. Število družinskih članov

	točk
— 1 oseba	2
— 2 osebi	4
— 3 osebi	6
— 4 osebe	8
— 5 oseb ali več	10

2. Mlada družina

Ta kriterij se vrednoti tisti družini udeleženca, ki ima vsaj
enega otroka in v kateri nobeden od zakoncev ne presega
starosti 30 let.

3. Skupni dohodek na družinskega člana

točk

— do 30 % popr. OD na zaposlenega v SRS v prete- klem letu	10
— 31—40 % poprečnega OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu	8

— od 41—50 % nad popr. OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu	6
C. ZDRAVSTVENO STANJE	točk 8
— delovni invalid II. in III. kategorije	
— kronična ali težja bolezen člana skupnega gospodinjstva	4
D. DELOVNI POGOJI	
1. Delo pod posebnimi pogoji	točk 6
— delo z benificirano delovno dobo	
— delo s skrajšanim delovnim časom zaradi težavnosti dela	4
2. Oddaljenost prebivališča od organizacije, kjer je ponudnik v delovnem razmerju	
— od 5—10 km	2
— od 10—20 km	4
— nad 20 km	6
E. NAMENSKO VARČEVANJE UDELEŽENCA	
1. Doba varčevanja	točk 2
— že pretekli 2 leti varčevanja	2
— že pretekla 3 leta varčevanja	4
— že pretekla 4 leta varčevanja	6
— nad 5 let varčevanja	8
2. Višina privarčevanih sredstev	točk 2
— od 2—4 povpr. OD v gospodarstvu v SRS pret. leta	2
— od 4—6 povpr. OD v gospodarstvu v SRS pret. leta	4
— od 6—8 povpr. OD v gospodarstvu v SRS pret. leta	6
— nad 8 povpr. OD v gospodarstvu v SRS pret. leta	8
F. NEUSPELA UDELEŽBA PRI ŽE IZVEDENEM JAVNEM RAZPISU	točk 6

11. člen

Pri javnem razpisu za oddajo stavbnih zemljišč občanom za gradnjo poslovno-stanovanjskih in poslovnih objektov lahko sodelujejo ponudniki, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev dovoljenja za opravljanje obrtne dejavnosti in v ta namen predložijo potrdilo pristojnega upravnega organa.

Prednost pred ponudniki iz prejšnjega odstavka imajo ponudniki, ki že opravljajo obrtno dejavnost, opredeljeno kot deficitarno z družbenim dogovorom o pospeševanju drobnega gospodarstva in je za njeno opravljanje podano pozitivno mnenje strokovnega združenja obrtnikov, če še nima ustreznih prostorov za opravljanje svoje dejavnosti.

12. člen

Vsak ponudnik, ki se prijavi na razpis, mora v ponudbi navesti podatke, potrebne za točkovanje po 10. členu tega odloka.

13. člen

Če je razpisanih več stavbnih parcel, lahko ponudnik navede poleg parcele, za katero vlaga ponudbo, še dve parceli za primer, da s ponudbo za prvo parcelo ne bi uspel.

Če ponudnik ne uspe s ponudbo za prvo parcelo, se mu pri ponudbi za vsako naslednjo parcelo število točk poveča v smislu kriterijev iz 10. člena tega odloka (točka F).

Vsak ponudnik lahko uspe s ponudbo le za eno parcelo.

14. člen

O izbiri ponudnika, ki v največji meri izpolnjuje razpisane in druge pogoje, določene s tem odlokom, komisija obvesti pismeno vse ponudnike, ki so se udeležili javnega razpisa.

15. člen

Vsak ponudnik, ki ni bil izbran v postopku obravnave pismenih ponudb v skladu z razpisnimi in drugimi pogoji, določenimi s tem odlokom, ima možnost seznaniti se s ponudbo ponudnika, ki mu je bilo oddano stavbno zemljišče, ker je v največji meri izpolnil razpisane in druge pogoje.

16. člen

Vsak ponudnik, ki se je udeležil javnega razpisa, lahko vloži ugovor v osmih dneh od dneva, ko je prejel obvestilo o izboru, na upravni odbor Sklada, če meni, da so z odločitvijo bile kršene njegove pravice.

Upravni odbor Sklada mora o ugovoru določiti v 15 dneh od dneva, ko je bil ugovor vložen.

17. člen

Na podlagi odločitve komisije za oddajo stavbnih zemljišč skleneta investitor, ki mu je bilo oddano stavbno zemljišče in Sklad pogodbo o oddaji stavbnega zemljišča.

18. člen

Stavbno zemljišče, za katero po dveh razpisih ni bilo ponudnikov, komisija odda neposredno s pogodbo.

V takem primeru se smiselno uporabljajo določila o javni dražbi v zakonu o prometu z nepremičninami.

19. člen

Ko začne veljati ta odlok, prenehajo veljati določila o oddaji

stavbnega zemljišča v Odloku o upravljanju in razpolaganju z nezazidanim stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 31/78).

20. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 465—1/87—4

M. Sobota, dne 19. 3. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

97

Na podlagi 3. odstavka 2. člena Zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 13/74) in na podlagi 40. člena Zakona o razlastitvi in o prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 5/80) ter na podlagi 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 19. 3. 1987, sprejela

ODLOK

o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče za posamezna območja v občini Murska Sobota za leto 1987

1. člen

Ta odlok določa poprečno gradbeno ceno in poprečne stroške komunalnega urejanja stavbnih zemljišč za območje občine Murska Sobota ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče za posamezna območja v občini Murska Sobota.

2. člen

Poprečna gradbena cena in poprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota iz leta 1986 kot osnovna elementa za izračun valorizirane vrednosti stanovanjske hiše oziroma stanovanj v letu 1987 znašata:

— poprečna gradbena cena za kv. m uporabne stanovanjske površine znaša 186.571.— din,

— poprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč pa znašajo 15 % gradbene vrednosti zgradbe, oziroma objekta, od tega 10 % za naprave kolektivne rabe in 5 % za napravo individualne rabe.

3. člen

Korist za razlašeno stavbno zemljišče se določi v odstotku od poprečne gradbene cene, ki se je oblikovala v preteklem letu za kv. m stanovanjske površine v družbeni gradnji in znaša:

— na območju mesta Murska Sobota 1%,

— na območjih izven mesta Murska Sobota, ki se urejajo z zazidalnimi načrti oziroma urbanističnimi načrti (Rakičan, Bakovci, Rogoševci-Jurij, Krog, Satahovci, Černelavci-Veščica, Kupšinci, Polana, Markišavci, Nemčavci, Martjanci, Noršinci, Moravske toplice, Beltinci) 0,8 odstotka in

— na vseh ostalih območjih občine Murska Sobota 0,6 odstotka.

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota za leto 1986 (Ur. objave pomurskih občin, št. 9/86).

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 464-1/87-4

M. Sobota, dne 19. 3. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

98

Na podlagi 1. in 4. člena zakona o komunalnih taksah (Uradni list SRS, št. 29/64, 7/70 in 7/72) in 167. člena statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80, 36/81, 11/84 in 4/86) je skupščina občine Murska Sobota na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 19. 3. 1987 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota

1. člen

Za 8. členom odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin, št. 18/86) se doda novi 8. a člen, ki se glasi:

Izvršni svet skupščine občine Murska Sobota se pooblašča, da v skladu z družbenim dogovorom o namenski porabi turistične takse (Uradni list SRS, št. 18/86) razporeja sredstva turistične takse za fi-

nanciranje usklajenih programov turističnih društev v krajevnih skupnostih v občini.

Zbrana sredstva turistične takse v skladu s tarifno št. 3 tega odloka bodo razporejena turističnim društvom v krajevni skupnosti na osnovi podatkov o številu nočitev, ki jih posredujejo Sekretariatu za občo upravo občine Murska Sobota gostinskega, turistične in druge organizacije ter posamezniki, ki obračunavajo in pobirajo turistično takso do 10. v mesecu za pretekli mesec.

Na osnovi dobljenih podatkov bodo zbrana sredstva razporejena do 15. v mesecu za pretekli mesec.

2. člen

V tarifi komunalnih taks, ki je sestavni del odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota (Uradne objave, št. 18/86) se tarifna številka 3 (turistične takse) spremeni in glasi:

»Za začasno bivanje turistov na območju občine se plačuje turistična taksa, ki znaša dnevno:

- za domače goste 200.— din
- za tuje goste 400.— din

3. člen

V 9. členu odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota se med besedama »se kaznuje« vstavita besedi »za prekršek«.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin. Določbe 2. člena pa se začnejo uporabljati od 1. januarja 1988 dalje.

Številka: 423—1/86-9

Datum: 19. 3. 1987

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Andrej GERENČER, l. r.

99

Na podlagi 3. odstavka 40. člena Zakona o zdravstvenem varstvu živali (Ur. list SRS, št. 37/87) in na podlagi republiške odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1987 (Ur. list SRS, št. 46/86) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 2/87) je izvršni svet skupščine občine Murska Sobota, na seji dne 18. marca 1987 sprejel

ODREDBO

o spremembah in dopolnitvi odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1987 na območju občine M. Sobota.

1. člen

Na koncu 1. odstavka 4. člena Odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1987 na območju občine M. Sobota (Uradne objave občin Pomurja št. 3/87) v nadaljnjem besedilu: odredba) se doda naslednje besedilo: »Stroški cepljenja bremenijo imetnike živali.«

2. člen

Odredbi se doda novi 16. člen, ki se glasi: Proti kužni bolezni miksomatozi kuncev je potrebno cepiti vse kunce stare več kot 6 tednov. Stroški cepljenja bremenijo imetnike živali.

3. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 322—48/86—8

Datum: 18. 3. 1987

Predsednik
izvršnega sveta
Janez ŠTOTL, dipl. oec., l. r.

100

Na podlagi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SR Slovenije, št. 35/85) in 28. člena Statuta KS Cezanjevci je Skupščina KS Cezanjevci na seji dne 16. 3. 1987 sprejela naslednji

SKLEP

O UVEDBI KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA ZA OBMOČJE KRAJEVNE SKUPNOSTI CEZANJEVCI

1. člen

Na podlagi odločitve delovnih ljudi in občanov na referendumu dne 15. 3. 1987 se za celotno območje KS Cezanjevci, za vasi Cezanjevci, Branoslavci, Vogričevci, Zgornji Kamenščak in Vidanovci uvede samoprispevek v denarju.

2. člen

Samoprispevek se uvede za dobo 5 let in sicer od 1/4—1987 do 31/3—1992.

3. člen

Krajevni samoprispevek se porabi za naslednje namene:

- za sofinanciranje asfaltne prevleke Cezanjevci—Ljutomer v znesku 6.000.000.— din ali 20 % zbranih sredstev,
- za sofinanciranje novogradnje asfaltne ceste Zgornji Kamenščak—Tomaž v znesku 13.000.000.— din ali 43 % zbranih sredstev,
- za sofinanciranje izgradnje telefonskega omrežja v znesku 3.000.000.— din ali 10 % zbranih sredstev,
- za ureditev krajevnih cest v znesku 3.000.000.— din ali 10 % zbranih sredstev,
- za sofinanciranje programov gasilskih društev v znesku 3.000.000.— din ali 10 % zbranih sredstev,
- za ureditev prostorov krajevnih skupnosti Cezanjevci v znesku 2.100.000.— din ali 7 % zbranih sredstev.

4. člen

Krajevni samoprispevek plačujejo zavezanci, ki imajo stalno prebivališče na območju KS Cezanjevci v naslednji višini:

- 2 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja
- 15 % od vsako leto veljavnega katastrskega dohodka
- 2 % od osnove od katere se plačujejo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od dohodkov občanov, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot glavni poklic oziroma od osnove, ki ustreza petkratnemu pavšalnemu letnemu znesku davka občanov, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic
- 2 % od pokojnin
- 2 % od osnove, ki ustreza letnemu povprečnemu OD v SR Sloveniji v preteklem letu občani s stalnim prebivališčem v KS Cezanjevci, ki so na začasnem delu v tujini
- 3 % od vrednosti celotne investicije asfaltne prevleke Zgornji Kamenščak—Tomaž za vaščane Zgornjega Kamenščaka in Vidanovca pred izvedbo investicije, v enkratnem denarnem znesku.

5. člen

Samoprispevka so oproščeni delovni ljudje in občani, ki jih določa 12. člen zakona o samoprispevku.

6. člen

Sredstva samoprispevka se bodo zbiral na posebnem računu KS Cezanjevci 51930-842-029-8521 in razporejala po referendumskem programu. Svet KS lahko sredstva samoprispevka, ki so začasno prost, vroči pri banki za določen čas v skladu s programom.

7. člen

Samoprispevek iz osebnih dohodkov zaposlenih bo obračunaval in odtegoval izplačevalec osebnih dohodkov. Iz katastrskega dohodka in dohodka delovnih ljudi, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot glavni poklic in delovnim ljudem in občanom, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, bo obračunavala in odtegovala Uprava za družbene prihodke občine Ljutomer. Samoprispevek od pokojnin bo obračunaval in odtegoval izplačevalec pokojnin.

Samoprispevek od zaposlenih v tujini in enkratni denarni znesek za asfaltno prevleko Zg. Kamenščak—Tomaž bo obračunaval svet KS Cezanjevci.

8. člen

Za zbiranje sredstev samoprispevka je odgovoren svet KS Cezanjevci, ki skrbi tudi za izvajanje del.

Nadzor nad uporabo s samoprispevkom zbranih sredstev opravlja Skupščina KS Cezanjevci, ki vsako leto obravnava poročilo o zbranih in porabljenih sredstvih.

Kontrolo nad zbiranjem sredstev samoprispevka opravlja Uprava za družbene prihodke občine Ljutomer in Služba družbenega knjigovodstva.

9. člen

Sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah Pomurja, uporablja pa se od 1/4—1987.

Št. 68/76

Datum: 16. 3. 1987

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
KS CEZANJEVCI:
CVETKO Milan, l. r.

101

Na osnovi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS 35/85), 8. člena Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS 23/77) in 50. člena statuta KS Gaberje je Skupščina KS Gaberje na svoji seji dne 19. 3. 1987 sprejela

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Gaberje.

1. člen

Na podlagi odločitve občanov na referendumu dne 15. 3. 1987, se uvede krajevni samoprispevek za območje krajevnih skupnosti Gaberje za:

- adaptacijo mrtvašnice,
- sofinanciranje telefonskega omrežja,
- sofinanciranje rekreacijskega centra in opreme za vaški dom,
- vzdrževanje vaških cest, mostov in poljskih poti,

— izgradnja bazenov za vodna zajetja za potrebe požarnega varstva in sofinanciranja regulacije potoka Kopica,
— sofinanciranje prizidka osnovne šole v Gaberju.

Skupna predračunska vrednost dela, za katere se uvede samoprispevek, znaša 20.000.000.— din, višina sredstev, ki bi se zbrala s samoprispevkom pa znaša 20.000.000.— din.

2. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje petih let in sicer od 1. aprila 1987 do 31. marca 1992.

3. člen

Samoprispevek plačujejo občani, ki imajo stalno prebivališče na območju krajevne skupnosti Gaberje. Višina samoprispevka znaša:

— 2 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja
— 5 % od katastrskega dohodka letno — od katerega se plačuje davek

— 2 % od osebnega dohodka iz davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti

— 2 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v občini v preteklem letu delavci, ki so na začasnem delu v tujini.

4. člen

Plačila samoprispevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samoprispevku.

Samoprispevek, ki se plačuje od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, obračunava in odteguje izplačevalec dohodka.

Kmetijski proizvajalci in obrtniki ter gospodinjstva morajo svoje obveznosti izpolniti vsako leto najkasneje do 15. decembra. Samoprispevek, ki ga plačujejo občani, ki se z osebnim delom bavijo s kmetijsko, obrtno in drugo gospodarsko dejavnostjo in intelektualnimi storitvami, obračunava in posreduje upravni organ davčne službe Skupščine občine Lendava.

Od zavezancev, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz samoprispevka v določenem roku, se obveznost prisilno izterja po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov.

5. člen

Sredstva, ki se zbirajo od samoprispevka se nakazujejo na zbirni račun 51920-842-021-8488 pri službi družbenega knjigovodstva Lendava z označbo »Krajevna skupnost Gaberje.«

Nadzor nad uporabo sredstev vodi svet krajevne skupnosti.

Svet KS skrbi za ustreznost načrtov, zbira izvajalce del in sklepa pogodbe o oddaji del.

6. člen

Svet krajevne skupnosti vsako leto poroča skupščini in zboru občanov o zbiranju in uporabi sredstev samoprispevka.

7. člen

Skupni znesek, ki je potreben za dovršitev programa, znaša 20.000.000.— din, sredstva, ki naj bi bila zbrana s samoprispevkom, pa znašajo 20.000.000.— dinarjev.

8. člen

Po izteku obdobja, za katero se uvaja samoprispevek, mora svet KS sestaviti zaključni račun o zbranih in porabljenih sredstvih samoprispevka ter o opravljenem delu in ga predložiti skupščini krajevne skupnosti, ki ga s podatki zaključnega računa posreduje zboru občanov.

9. člen

Sredstva, ki bi eventualno ostala po zadostitvi potreb, so strogo namenska, uporabljajo se za ureditev drugih komunalnih naprav.

10. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah Pomurskih občin.

Številka: 23/87

Datum: 19. 3. 1987.

Predsednik
Skupščine krajevne skupnosti
Sakač Ivo
Sakač Ivo l. r.

102

Na podlagi 16. člena Zakona o geodetski službi (Ur. list SRS št. 23/76) ter na podlagi Odloka o cenah geodetskih storitev v občini Gor. Radgona in Lendava, sta izvršni svet Skupščine občine Gor. Radgona, na seji 13. 3. 1987 in izvršni svet Skupščine občine Lendava, na seji 19. 3. 1987, sprejela

SKLEP o valorizaciji cen geodetskih storitev

1. člen

S tem sklepom se določajo cene geodetskih storitev za potrebe občanov, državnih organov, organizacij združenega dela in drugih sa-

moupravnih organizacij in skupnosti, društev in civilnih oseb, ki jih opravlja občinski upravni organ, pristojen za geodetske zadeve občini Gor. Radgona in občine Lendava.

2. člen

Cene iz prvega člena tega sklepa so:

Zap. št.	Vrsta in obseg geodetske storitve	Cena v l. tromesečju 1987
1. PARCELACIJA		
1.	parcelacija parcele do 0,3 ha na dva dela	68.720 din
2.	za vsakih nadaljnjih začetih 0,3 ha	19.445 din
3.	za vsako dodatno novo parcelo	16.030 din
4.	za vsako novo nastalo parcelo obodne parcelacije	50.460 din
5.	za prenos ene gradbene parcele iz projekta v naravo	22.860 din
6.	za razlastitev dolžinskega objekta za vsakih 100 m ²	75.410 din
2. MEJNI UGOTOVITVENI POSTOPEK		
1.	ugotovitev in izmeritev meje med dvema mejnima točkama	45.720 din
2.	za vsako nadaljno mejno točko	11.430 din
3. PRENOS POSESTNE MEJE PO PODATKIH ZEMLJIŠKEGA KATASTRA		
1. za grafični kataster		
1.1.	določitev posestne meje med dvema mejnima točkama	59.380 din
1.2.	za vsako nadaljno mejno točko	14.845 din
2. za numerični kataster		
2.1.	določitev posestne meje med dvema mejnima točkama	36.520 din
2.2.	za vsako nadaljno mejno točko	11.430 din
4. IZDELAVA GEODETSKIH PODLAG ZA PROSTORSKE IZVEDBENE AKTE		
1.	izdelava načrtov do površine 0,3 ha	52.550 din
2.	za vsaki nadaljnjih začetih 0,3 ha	19.445 din
5. IZDELAVA POSNETKOV NOVEGA STANJA		
1.	izdelava načrtov za območja do površine 0,1 ha	34.290 din
2.	za vsakih nadaljnjih začetih 0,1 ha	11.430 din
3.	posnetek komunalnega voda, za vsakih 100 m	48.090 din
6. ZAKOLIČENJE OBJEKTOV		
1.	stavbe in objekti do 200 m ² tlorisne površine	25.000 din
2.	stavbe in objekti nad 200 m ² tlorisne površine	dejanski čas
3.	dolžinski objekti	dejanski čas
7. Geodetske storitve na gozdnem območju se povečajo za 50 % od zgornjih cen		
8. URNE CENE		
Za geodetske storitve, ki se obračunavajo po dejansko porabljenem času, se uporabijo naslednje cene, ki veljajo za l. tromesečje 1987		
A	— terensko geodetsko delo, ura	5.000 din
B	— pisarniško geodetsko delo, ura	4.600 din
C	— risarsko geodetsko delo, ura	2.500 din
D	— figurantska in druga pomožna dela, ura	1.830 din
9.	Cena za prevoženi kilometer znaša	130 din
10. SPLOŠNO		
— Posebej se obračunavajo materialni stroški (mejniki, obrazci, prevozni stroški, poštšina),		
— Geodetske storitve se obračunavajo ločeno za terensko delo in ločeno za pisarniško delo po cenah, ki veljajo ob zaključku posamezne faze dela,		
— Ob prekinitvi postopka naročnik storitve plača vse stroške, ki so nastali do prekinitve,		
— Za meritve v zimskem času, ki se šteje od 1. 12. do 1. 3. oziroma traja tri mesece se cena poveča za 30 % če se meritev izvaja v tem času na izrecno zahtevo naročnika.		

3. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep Izvršnega sveta Skupščine občine Gor. Radgona o valorizaciji cen geodetskih storitev, ki je bil sprejet na seji, dne 23. 10. 1986 (Uradne objave št. 29/86) ter sklepa Izvršnega sveta Skupščine občine Lendava o valorizaciji cen geodetskih storitev, ki je bil sprejet na seji, dne 25. 9. 1986 (Uradne objave št. 29/86).

4. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave.

Številka: 38-1/86-2

Lendava, 19. 3. 1987

Predsednik
IS SO Lendava
Jože KURONJA, l. r.

Predsednik
IS SO Gornja Radgona
Janko SLAVIC, l. r.

50 izolirka

industrija izolacijskih materialov

61110 Ljubljana, ob železnici 18 — tel.: (061) 443-096, 442-402,
tlix: 31585 yu izo

PROIZVODNI PROGRAM IN DEJAVNOSTI

IZDELKI ZA HIDROIZOLACIJE:

- bitumske strešne lepenke
- pergamin
- izoval — hidroizolacijski trakovi
- izotekt — bitumenski varilni trakovi
- bitumska skodla — izokrit
- bitumensko lepilo — izostik
- ibitol — bitumske rastopine
- bitumska masa za temelje BI
- bitumska masa za strehe BP
- bitumska masa za mostove
- bitumenski kit
- izoplast trakovi
- alumizol
- trakovi alpena

IZVODI ZA TERMO-AKUSTIČNO IZOLACIJO:

- stiropor
- izomat plošče
- kombi plošče
- kombi S plošče
- novolit plošče
- fenoterm — mineralna volna
- fenoterm plošče
- akuterm plošče
- termoizolacijska in protipožarna vrata
- kaširane stiropor plošče
- izokork masa
- stiropor embalaža

Inženiring za vse
vrste izolacijskih
sistemov

Protipožarni
inženiring

IZDELKI ZA CESTOGRADNJO:

- bitumske emulzije
- rezani bitumen
- bitumske mase za fuge

IZDELKI ZA ANTIKOROZIJO:

- ibitol lak
- ibitol lak za visoke temperature
- alubitol
- bitacid-kislinooodporna masa

IZDELKI ZA ELEKTROIZOLACIJE:

- bitumske mase za elektroindustrijo

IZDELKI ZA AVTOINDUSTRIJO:

- alukor N, notranji antikorozijski premaz
- alukor Z, zunanji antikorozijski premaz
- avtobitol, osnovni premaz
- alukor pasta

Objekt, pokrit z bitumensko skodlo.

VGRADNJA VSEH VRST IZOLACIJSKIH SISTEMOV Z JAMSTVOM

Učinkovitost sistema izolacij je odvisna od:

- pravilnega projektiranja
 - pravilno izbranih materialov
 - pravilne tehnologije vgradnje
- Zato ponujamo tudi svetovanje o pravih načinih uporabe izolacijskih materialov v gradbeništvu.

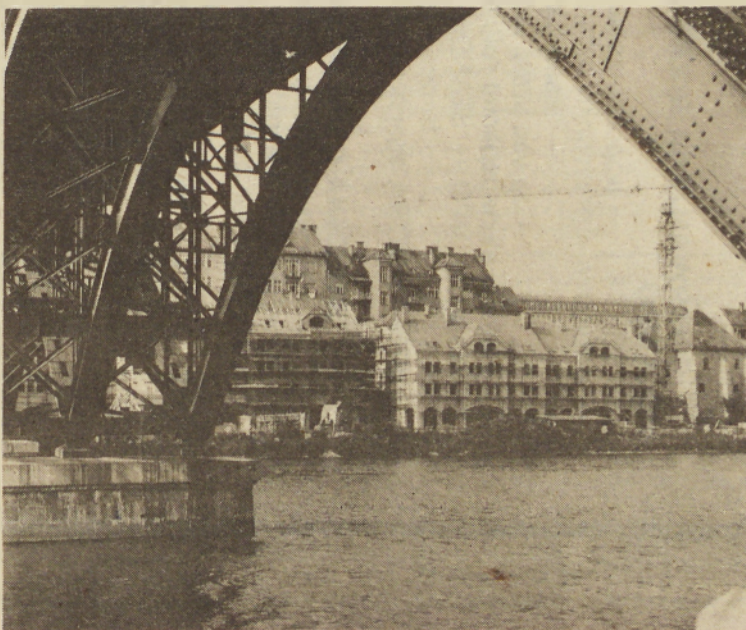
**IMATE PROBLEME S SLABO HI-
DROIZOLACIJO ALI VLAGO?
JE VAŠ DOM SLABO TOPLOTNO
IZOLIRAN?
ALI ŽE GRADITE IN VAS ZANIMA-
JO PRAVILNI IN UČINKOVITI SI-
STEMI IZOLACIJ?
POKLIČITE NAS IN SKUPAJ BOMO
REŠILI VAŠ PROBLEM!**

sozd
združena gradbena podjetja
giposs ljubljana, o.s.o.

Ljubljana, Dvorčakova 5
telefon: 061-315-544, telex: 32232 giposs yu
telegram: giposs Ljubljana, poštni predal: 551

**Sestavljena organizacija združene-
ga dela GIPOSS z združenimi delov-
nimi organizacijami**
SGP GRADBINEC Kranj
GIP INGRAD Celje
GIP PIONIR Novo mesto
GP STAVBAR Maribor
MP INSTALACIJA Ljubljana
GRADBENI FINALIST Maribor
GIPOSS INŽENIRING Ljubljana
**že več kot 20 let uspešno izvaja dela
doma in v tujini.**

Gradnja stanovanj in njim pripadajočih objektov, poslovnih in javnih objektov zelo različnih namembnosti in razsežnosti, hotelskih objektov, pa ne nazadnje tudi industrijskih objektov, mostov in viaduktov — to je osnovni program gradbenih delovnih organizacij GIPOSS. Njim ob bok stopajo tisti, brez katerih vseh naštetih objektov ne bi mogli predati naročnikom — to so gradbeni finalisti in instalaterji in vseskozi tudi delavci Gipossovega inženiringa. Zaradi tako celovite ponudbe je GIPOSS kot celota lahko dogradil številne objekte doma in tudi v tujini.

Naj na tem mestu omenimo pravkar končan projekt 4000 stanovanj v Alžiriji, kjer je GIPOSS v okviru meddržavne pogodbe gradil v grupaciji Inpros. V 36 mesecih je bilo dograjeno že pravo novo mesto, kar

dokazuje, da s skupnimi napori in primer-
no organiziranostjo lahko uspešno nasto-
pamo tudi v tujini.

Za nami so dograjeni objekti v Zahodni in
Vzhodni Nemčiji, Poljski, Iranu, Iraku, Libi-
ji, itd.

Naši pogledi so uprti naprej; želimo zapo-
siliti svoje tehnične zmogljivosti in posre-
dovati lastno znanje, ki prav gotovo ni za-
nemarljivo. Tudi v prihodnje bomo morali
na tuje. Storjeni so nadaljnji koraki, ki naj
bi nas vrnili na gradbišča Zahodne Nemči-
je, Poljske, sodelovali naj bi s francoskimi
gradbeno usmerjenimi organizacijami.

Za takšne aktivnosti nas spodbujajo dose-
dani dosežki, imamo pa tudi dovolj zna-
nja, ki ga združeni v SOZD ZGP GIPOSS
lahko ponudimo še tako zahtevnemu in-
vestitorju.

STANOVANJSKA STREŠNA OKNA VPO

- popolna izolacija
- odpiranje s prevesnim tečajem
 - lesen okvir
 - za vse vrste kritin
- z žaluzijo ali nagubanim rolojem
- tip okna: VPO — STANDARD
 - tri dimenzije
- VPO—EKSTRA enajst dimenzij

STREŠNA OKNA ALINA

- novost na našem tržišču
- funkcionalno prezračevanje in razsvetljava ter izhod na streho
 - lesen okvir
 - zunanje dimenzije 520 x 620 mm, notranje 480 x 580 mm
 - za vse vrste kritin

UREDITEV PODSTREŠJA SE ZAČNE Z OKNI IN STOPNICAMI EKO!

PODSTREŠNE STOPNICE ZPS

- udoben dostop na podstrešje
- varčevanje s prostorom
- iz smrekovega lesa ali aluminija
- trinajst različnih dimenzij
- dobro tesnjen pokrov
- enostavna montaža

EKO

Elektrokovinarska oprema, n. sol. o.,
 Celjska 9/B, C
 63320 Titovo Velenje
 Tel.: (063) 855 151, 854 402
 Telex: YU ekp 33598

CENTROVOD

proizvodno gradbeno montažno podjetje, p. o. Lenart v Slovenskih goricah

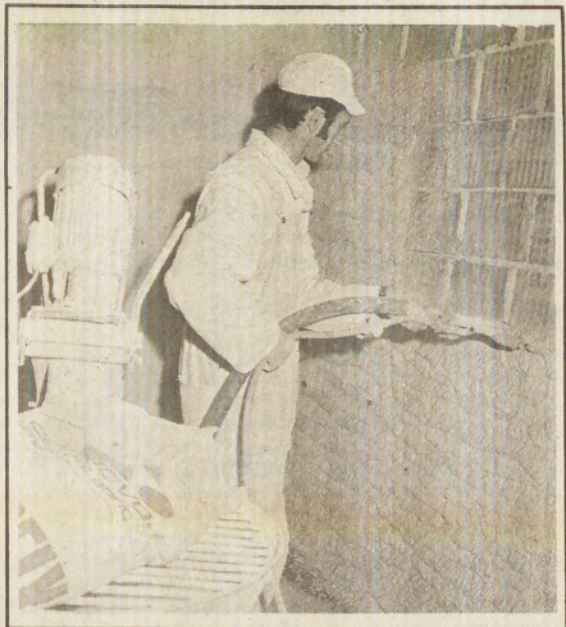
Kralgherjeva 19 a
62230 Lenart
poštni predal 56

telefon 062/74-254, 74-291
žiro račun 51850-601-12248
telex: 33-449 PGMP LE YU

Ta lenarški kolektiv se zdaj preusmerja na zahte ven kovinski proizvodni program in razvoj ter tehnologijo suhih strojnih gradbenih ometov. Hiter razvoj tehnologije v gradbeništvu, predvsem v zahodnem svetu, prav tako pa vračanje gradbeništvu k zidavi s standardnimi opečnimi in drugimi izdelki, ki zagotavljajo bolj zdravo in prijetnejše bivanje, sta Centrovod spodbudila k razvoju modernih ometov za strojno nanašanje.

Obenem smo razvili stroj za strojno nanašanje ometov. Ta stroj je plod lastnega znanja in tehnologije. Stroj je pri testih in v praksi pokazal večjo uporabnost kot večina uvoženih strojev pri nas.

Z vsem tem je gradbeništvo pridobilo kakovost pri ometih (zračnost ometa, izolacijske lastnosti, estetski videz itd.), prav tako trden nanos ter ogromen prihranek časa pri končnih gradbenih delih.

CENTROIZOMAT TIP 860 — STROJ ZA STROJNO NANAŠANJE OMETOV

Zaradi težav, ki so se pojavile pri nabavi in vzdrževanju strojev za strojno ometavanje, smo se odločili, da na osnovi izkušenj in potreb sami izdelamo tak stroj, z domačo tehnologijo in materiali.

S tem smo zmanjšali stroške uvoza. Prav tako so odpadle težave pri nabavi rezervnih delov.

Domači stroj CENTROIZOMAT, TIP 860, je primeren za nanos vseh strojnih suhih malt za notranje in zunanje omete, hidroizolacij, toplotnih ometov in strukturne nanose. Stroj ima kratek čakalni čas od vklopa do obratovanja, enostavno čiščenje vseh delov ter je stabilen in enostaven za ravnanje, možno je hitro menjavanje črpalk.

V projektih pa je še novost, ki bo odpravila zamudno vmesno pakiranje med proizvodnjo in porabo. Gre za silose, v katerih je spravljen suhi omet in ga postavimo na gradbišča, zmogljivosti od 5 do 25 ton. Suhi omet transportiramo prek silomata po ceveh do stroja CENTROIZOMAT. S tem se izognemo nošenju vreč in nepotrebnemu razsipavanju suhega ometa.

Predstavitev posameznih suhih malt

TERMOFIX

je dokončno zmešana hidravlična suha malta, ki je sestavljena iz apna, gipsa, kamene moke in veziva. Uporablja se za obdelavo notranjih sten in stropov v objektih različnih namembnosti.

Primerna je za vse vrste podlag. Po predhodni pripravi podlage se termofix lahko nanaša strojno ali ročno.

Na gradbišče se dobavlja v suhem stanju, kjer je ji dodaja samo voda.

Nanašanje malte je enostavno v željeni debelini. Končna obdelava površine je ravna in gladka.

Za nanašanje termofixa se uporabljajo stroji kot so: PUTZKNECHT, GIPSFIX, GIPSOMAT, CENTROIZOMAT 860...

Naneseno malto nato obdelujemo še s primernim orodjem.

Omete izvaja skupina 4—5 delavcev, ki napravi v normalnih razmerah 100—150 m² ometa v 8 urah.

Material je bele barve, pakiran v PVC vrečah z rokom uporabe do 4 mesecev.

Za 1 cm debeline se porabi približno 14 kg/m² materiala. Material je odlična podlaga za klasična sobostikarska dela, barve, tapete itd.

CEMENTNA MALTA C-83

je dokončno mešana hidravlična suha malta, ki je sestavljena iz apna, gipsa, kamene moke, cementa, perlita in veziva.

Uporablja se za obdelavo notranjih sten in stropov, posebno v vlažnih prostorih in kletih.

Pred nanosom malte mora biti podlaga čista, čvrsta in

suha. Nanašanje malte je lahko strojno ali ročno. Za strojno nanašanje se prav tako uporabljajo namenski stroji. Zato delo usposobljena ekipa opravi pri normalnih razmerah 80—100 m² ometa v 8 urah.

Material je sive barve, pakiran v PVC vrečah z rokom uporabe do 4 mesecev.

Za 1 cm debeline se uporabi cca 18 kg/m² materiala.

Malta je primerna podlaga za klasična slikopleskarska dela, barve, tapete, keramične ploščice, disperzijske premaze itd.

CEMENTNI OBRIZG CO-85

je dokončno zmešana suha hidravlična malta iz cementa in peska ter veziva.

Služi kot podlaga za vse vrste ometov. Na gradbišču se mu doda samo voda in se jo nato strojno nanaša.

Material je sive barve in pakiran v PVC vrečah z obstojnostjo do 4 mesecev.

TERMOIZOFIX-85

je dokončno zmešana suha malta z odlično termoizolacijsko sposobnostjo. Sestavljena je iz apna, cementne malte, kalcitnega peska, kamene moke, perlita, mletega stiroporja in veziva.

Uporabljamo jo za izdelavo zunanjih ometov (fasad), in to za vse klimatske cone. Material se prav tako dovaža na gradbišče v suhem stanju, ter se mu tam dodaja samo voda.

Malta se lahko nanaša na vse vrste podlog, ki se prej obdelajo s cementnim obrizgom.

Debelina nanosa je odvisna od klimatskih razmer ter konfiguracije podlage.

Malta se prav tako nanaša strojno ali ročno.

Finalna obdelava termoizofixa je lahko v različni izvedbi (bavarska fasada, bavalit, traktili itd.). Za to delo usposobljena ekipa lahko naredi v normalnih razmerah v 8 urah 100—150 m² ometa.

Material je sive barve, pakiran v PVC vrečah in z rokom uporabe do 4 mesecev.

Za 1 cm debeline se uporabi približno 5—6 kg materiala na m². Material se nanaša v debelini 2—5 cm odvisno od klimatskih razmer, kjer je objekt.

ZAKLJUČNI SLOJ B-85 (Bavarska fasada)

je mešanica peska, cementa in veziva. Osnovna barva je bela, na željo potrošnika pa se mu lahko dodajo barve v različnih odtenkih.

Material je pakiran v PVC vrečah z obstojnostjo do 4 mesecev.

Vse navedene malte so atestirane na Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcijo v Ljubljani.

Prav tako imajo vsi ometi, ki jih izvaja naša DO, in to z našimi materiali, dveletno garancijo.

Obenem vas v zvezi z gornjim opisom obveščamo, da izvajamo tudi druge dejavnosti, in sicer s področja strojnih instalacij (centralno ogrevanje, vodovod, klimatizacijo), izvajanje gradbenih del in izdelovanje traktorskih kabin.

Vse informacije na sejmu gradbeništva v Gornji Radgoni v hali A, razstavni prostor 113, ali direktno v CENTROVODU v Lenartu.